

ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଲୋକପ୍ରିୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଯେଉଁଥିରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ପାଠକ ଉପକୃତ ହେଲେଣି

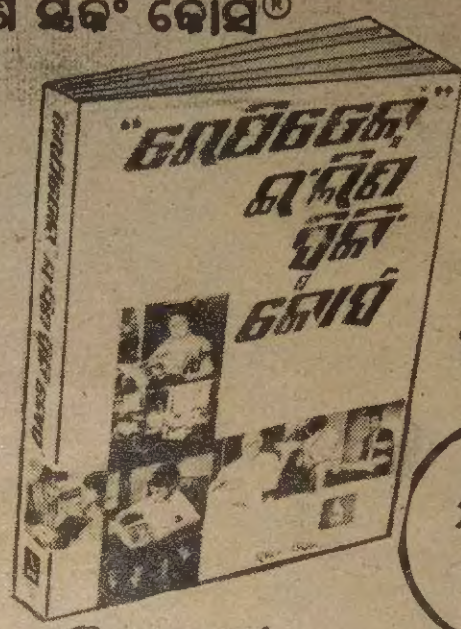
**ଅନାନ୍ୟ
ସହକର୍ମୀ**

ଇଂରାଜୀ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶିଖିବା ଲାଗି ସହଜ ଓ ସରଳ ପ୍ରଣାଳୀ

ରେପିଡେକ୍ସ ଇଂଲିଶ ସିରିଜ୍ କୋର୍ସିଂ

ରେପିଡେକ୍ସ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବିଶେଷତ୍ୱ—

- ଏଥିରେ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ପଢ଼ି ପୁରା ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଇଂରାଜୀ ବାକ୍ୟ ଓ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚିତ ଅନ୍ତରରେ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ପ୍ରାୟ ୨୫୦୦ ବହୁ ଶବ୍ଦ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ ଓ ପ୍ରାୟ ୨୭୦୦ ସାଧାରଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା (କଥୋପକଥନ) ଲାଗି ଉପଯୋଗୀ ହୋଟ ହୋଟ ବାକ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି; ଯାହା କି :
 - ଘରେ ବା ଦୁଆରରେ, କଲେଜ ବା ସ୍କୁଲରେ, ଭୋଜା ବା ସଭା ସମିତିରେ...
 - ପ୍ରେମିକ-ପ୍ରେମିକା, ପତି-ପତ୍ନୀ, ଅପସର-କର୍ମଚାରୀ, ବ୍ୟବସାୟୀ-ଗରାଜୀ, ହୋଟେଲର ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ...
 - ପ୍ରେମାଳାପ, ଶିକ୍ଷାଚାର, ଅଭିବାଦନ, ସମ୍ବନ୍ଧନା, ନିମନ୍ତ୍ରଣ, ପ୍ରଶଂସା ଅଥବା ସାବୁନା...
 - ମନୋରଞ୍ଜନ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଖାଦ୍ୟପେୟ, ବେଶଭୂଷା ତଥା ସାମାଜିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ...
 - ଟେଲିଫୋନରେ, ସଭାସମିତିରେ ବା କୌଣସି ବିଶେଷ ଅବକାଶରେ ଅଥବା କୌଣସି ଏକ ବିଷୟରେ ବିତର୍କର ସହିତ...
 - କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀର ପୁରୁଷ ବା ମହିଳାମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିଏକତାର ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ସମୟରେ କୁହାଯାଇ ଥାଏ ।
- ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଶିଖିବା ଓ ବୁଝିବା ଲାଗି ଏକ ସହଜ, ସୁଗମ ଓ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ... ଯେପରି ହୋଟ ପିଲାଟିଏ ଲେଖି ପଢ଼ି ନିଜର ବି ଶୁଣିଶୁଣି କଥା କହିବା ଭଳି ଶିଖିଥାଏ ।
- ପୁରା ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ କଥାବାର୍ତ୍ତାର ଢଙ୍ଗ ଯେପରି ମୁହଁମୁହିଁ କଥୋପକଥନ ଭଳି ।

ଏବେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ମିଳୁଛି

ବଡ଼ ସାଇଜର
384 ପୃଷ୍ଠା
ପ୍ରାଣିକ ଲାମିନେଟେଡ୍
ବହୁ ଗମ୍ଭୀର ସଜ୍ଜା

ମୂଲ୍ୟ
24/- ଟଙ୍କା
ତାଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ
4/- ଟଙ୍କା

ଏପରି ପୂରକ ପୁସ୍ତକ...

ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀ ଯୋଗେ ପାଇଁ ଏହା ଭଦ୍ର ଯେଉଁ ମାନେ—

- ଘାତୁ ଏବଂ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ କହିବାକୁ ସାହସ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ଲିଖିତଭାବରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
- କଲେଜ ଛାତ୍ର ସଂସଦ ବା କୁରେ ଆଧୁନିକ ଭୂମିକାମାନ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ମିଳାଯିବା କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ଶିକ୍ଷିତା ଯୁକ୍ତି ହୋଇ ବି ପଡ଼ୋଶୀ, କୁଣ୍ଡିଆ ଓ ଅନ୍ୟ ଆଧୁନିକ ପରିବାରର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଗଙ୍ଗ ଢଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ମିଳିମିଶି ତଳି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଅଥବା ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ୁଥିବା ନିଜର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଠପଢ଼ାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ କି ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ବ୍ୟବସାୟୀ ବା ଦୋକାନୀ ହୋଇ କୌଣସି ଅପସରଙ୍କ ସହିତ ନିର୍ଭୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ; ଶିକ୍ଷିତ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ପଥାପାଟି କାମ ହାସଲ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ମୋଟାମୋଟ କହିବାକୁ ଗଲେ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁମାନେ ପଛେଇ ଯାଆନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ
ଆପଣ ବେପିଡେକ୍ସ କୋର୍ସ ପଢ଼ି ସମସ୍ତ ନ ହେଲେ ପରେ କହିବି ଫେରସ୍ତା ତାଙ୍କରେ ପଠାଇ ଦେଲେ, ତାଙ୍କଠାରୁ କଟାଯାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ପୁରା ଦାମ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ ।

ରେପିଡେକ୍ସ କୋର୍ସ ସତ୍ୟେକ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରେତା, ରେଳ ଷ୍ଟେସନ, ଟ୍ରାନ୍ସ ଆଣ୍ଡ ଓ ବିମାନ ଘାଟିରେ ସୁବିଧିତ ବୁକ୍ ଷଲରେ ମଧ୍ୟ କିଣିବାକୁ ମିଳୁଛି । ପୁସ୍ତକ ଭି.ପି.ପି. ଦ୍ୱାରା ମଗାଇବା ଠିକଣା—

PUSTAK MAHAL (CM) KHARI BAOLI, DELHI-110006

ମନପକନ ତଙ୍ଗାରେ ବସି
 ସାତ କରିଆ ଯିବି ମୁଁ ବସି
 ଜେମ୍ସ ଭରି ଟେରନ୍ତି ମୁଁ
 କିନ୍ତୁ ତମ ପାଇଁ ଆଉ ବାକିତକ ନିକ ପାଇଁ !

ଜେମ୍ସ ସବୁଟି ପ୍ରିୟ-ତା ପାଇଁ ଅତି ସମୟ ହିଁ ସମୟ !

କ୍ୟାପବରିଜ

ଚକୋଲେଟ୍

କ୍ୟାପବରିଜ ଜେମ୍ସ ଏବେ ବେଢ଼ିଆ, ମିଠା ମିଠା ସମୟ ଭଲିଆ !

ଜହ୍ନମାମୁଁ

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ୍ଡୀ

‘ଜହ୍ନମାମୁଁ’ ଏହି ସଂସାରରୁ ସପ୍ତଦଶ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରୁଛି । ଏହି ଅବସରରେ ସେ ତାର ପ୍ରିୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି । ଶିଶୁ ଓ ଚତୁର୍ଥମାନଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାର ଆଲୋକ ଦେବାରେ ‘ଜହ୍ନମାମୁଁ’ ନିଜର ଚେଷ୍ଟାରେ ସମ୍ମୁଖୀନ କରିବ ନାହିଁ ।

ଅମର କାଣୀ

ଅଲଘୋଽଧିକାରଲଭଞ୍ଜୁ ସ୍ଵାମିନୋ ବ୍ୟତରତ୍ୟତେ ।
ବାଲୁକୋଷ୍ଠଭ୍ରମତୁଞ୍ଜଂ ବିବସ୍ତୁଷ୍ପନାଦପି ॥

[ସୁଦ୍ରମନ୍ତ ମଣିଷ ଅଧିକାର ପାଇଲେ ତା ମାଲିକଠୁଁ ବଳି ପ୍ରତାପ ଦେଖାଏ । ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣରେ ଉଦ୍ଭସ୍ତ ବାଲୁକା ସୂର୍ଯ୍ୟ-ତାପଠୁଁ ବେଶି କଷ୍ଟ ଦିଏ ।]

ବର୍ଷ : ୧୭

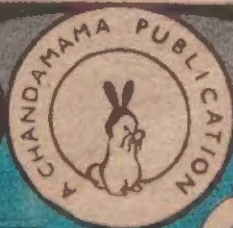
ଜୁଲାଇ ୧୯୮୩

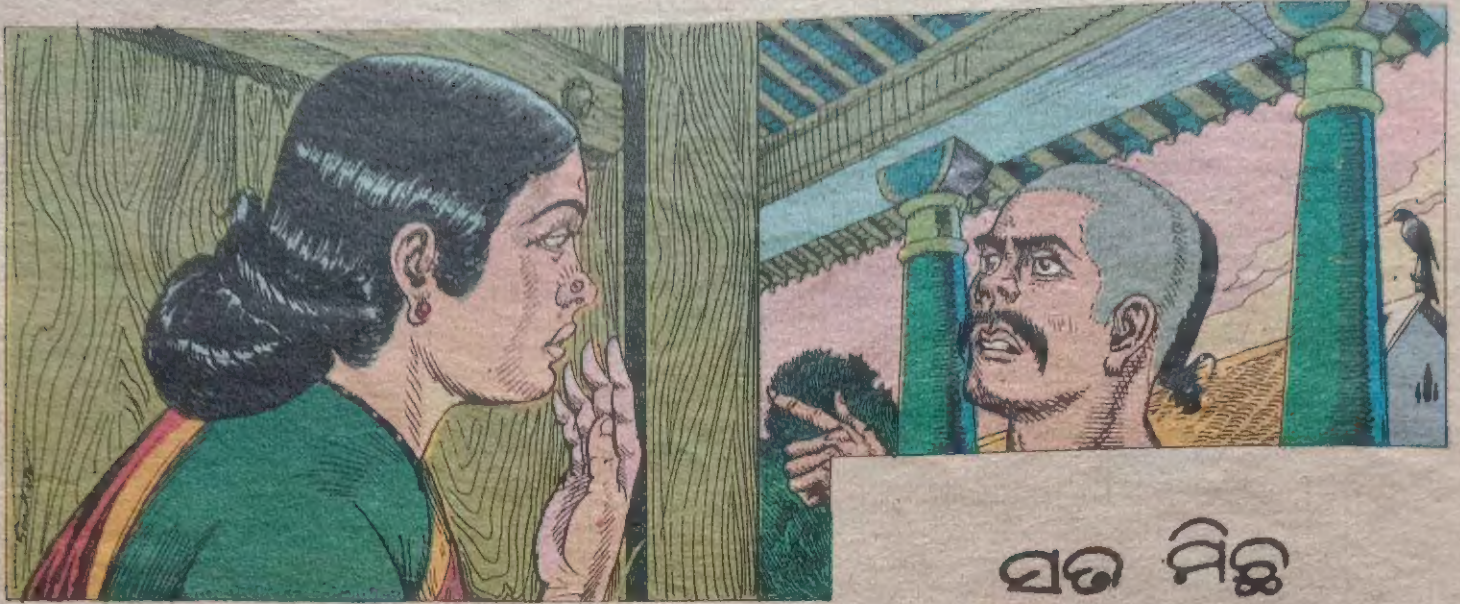
ଅଙ୍କ : ୧

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା : ଟ ୨.୦୦

::

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ ୨୪.୦୦

ସତ ନିଛ

କାନକପୁରର ବଟୁ ପ୍ରଧାନ ଥିଲା
ଭୂଷଣ କୃପଣ । ଅନ୍ୟ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ
କରିବା ତ ଦୂରର କଥା, ନଜ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ
ସେ କାଣି କଉଡ଼ିଟାଏ ଖର୍ଚ୍ଚ କରେ ନାହିଁ ।

ସେ ବନ୍ଧୁ ଦେଲା । ସ୍ତ୍ରୀର ନାମ ଶୋଭା ।
ସେ ସାଧାରଣ ଘରର ଝିଅ । କିନ୍ତୁ ତା’
ବାପ ଘରେ ଶିଆପିଆରେ ବେଶ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ
ଦେଉଥିଲା । ସେ ଭଲ ଖାଇବାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ
ଥିଲା । ସ୍ବାମୀ ଘରକୁ ଆସି ଦେଖିଲା, ରୋଟି
ସହ ଟିକିଏ ଆଖୁର ମାନ୍ଦ ଖାଇବାକୁ
ମିଳୁଛି । ଘର ପଛପଟ ସାମାନ୍ୟ ବାଡ଼ିରେ
ଯେତକ ଶାଗପତ୍ର ହୁଏ, ସେତକରେ ଯେତକ
ଯାହା ରନ୍ଧାରନ୍ଧ ସମ୍ଭବ ସେତକ କରିବା
ସକାଶେ ବଟୁ ତାକୁ ହୃଦୟ ଦେଇଥାଏ ।

ବଟୁ ମହାନନ୍ଦ କାରବାର ସାଙ୍ଗକୁ
ଗୋଟାଏ ଦୋକାନ ବ କରୁଥାଏ । ଅଧିକାଂଶ

ସମୟ ତାକୁ ଘର ବାହାରେ କଟାଇବାକୁ
ହୁଏ ।

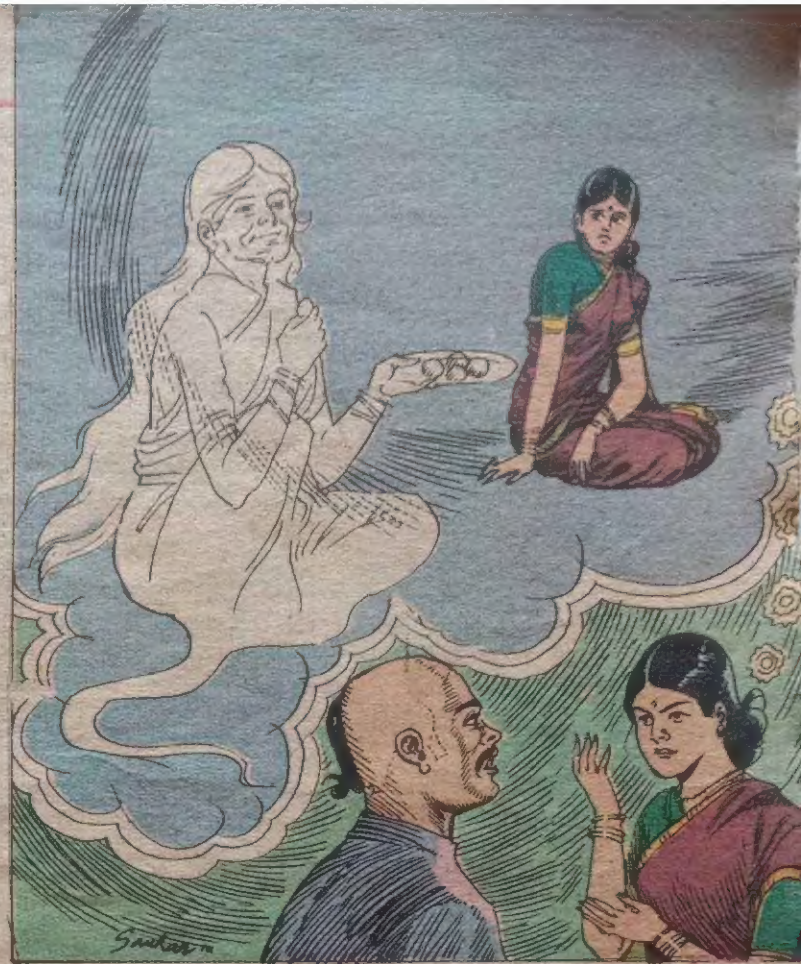
ଦିନେ ରାତିରେ ସେ ଘରକୁ ଲେଉଟି
ଆସିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଶୋଭା କବାଟ
ଖୋଲି ଦେଲା । ଲଣ୍ଠନ ଆଲୁଅରେ ତା’
ନାକରେ ଲାଗିଥିବା ଗ୍ଲୋଟ ସୁନା
ଅଳଙ୍କାରଟିଏ ଚକ୍ରମୟ କରି ଉଠିଲା । ବଟୁ
ପଚାରିଲା, ଲଏ କ’ଣ ? ଏ ଜିନିଷ
କଣିବାକୁ ଟଙ୍କା ପାଇଲ କେଉଁଠୁ ?

“ଆଗେ ଭିତରକୁ ଆସ । ତା’ପରେ
କହିବି ।” ଏହା କହି ଶୋଭା କବାଟ ବନ୍ଦ
କରି ଦେଲା ।

“କ’ଣ କହିବ କୁହ !” ଧମକ ଦେବା
ଭଙ୍ଗରେ ପଚାରିଲା ବଟୁ ।

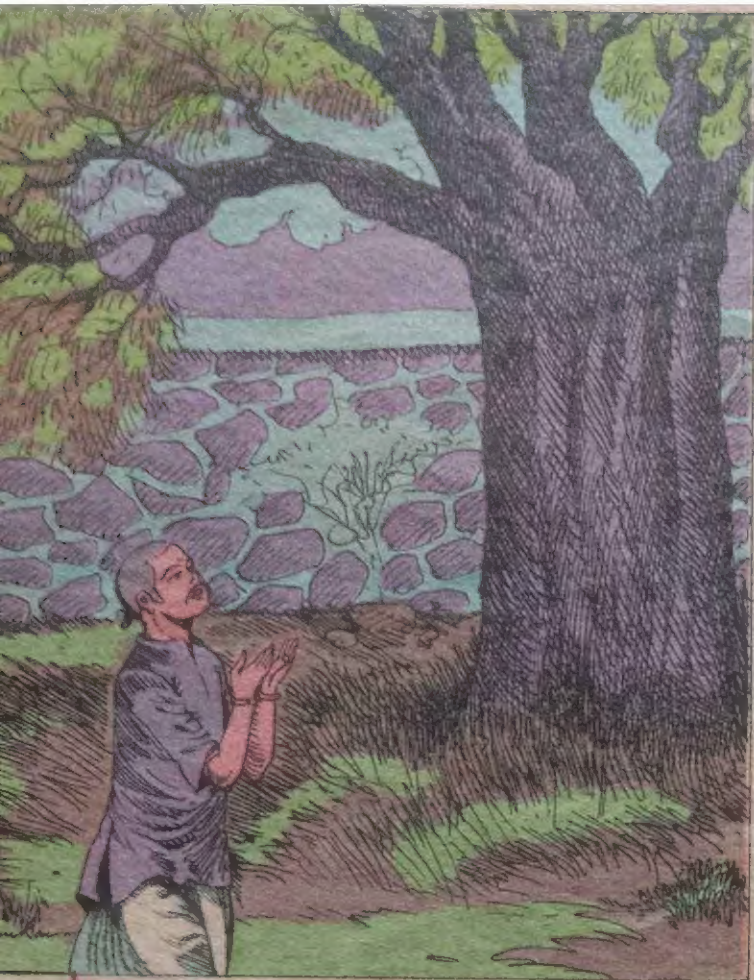
“ଯାହା ଯାହା ଘଟିଲା, ସବୁ ଠିକ୍-
ଠାକ୍ କହୁଛି, ଶୁଣ । ଆମ ଘର ପଛ

ପଟରେ ଯେଉଁ ଚେନ୍ଦୁଳି ଗଛ ଅଛି, ଆଜି ସଞ୍ଜବେଳେ ସେଥିରୁ ବାହାର ଆସିଲା ଗୋଟାଏ ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ । ମୁଁ ବାଡ଼ିଆଡ଼େ ଅନାଇ ପଛ କବାଟ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ମୋ ପାଖକୁ ଆସି ସେ କହିଲା, ‘ହୁଅ, ତୋ ଚେନ୍ଦେର ଦେଖି ବୁଝିପାରୁଛୁ ତୋତେ ଭଲ ମିଠେଇ କରି ଆସେ । ମୋତେ କିଛି ଦେଲୁ ! ମୁଁ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ହେଲା ଭଲ ଜିନିଷ ଖାଇ ନାହିଁ ।’ ମୁଁ ସବୁଦିନ ଦୁଧରୁ କିଛି କିଛି ସାଇତି ଖୁଆ କରି ରଖିଥିଲି ତମ ପାଇଁ । ସେଥିରୁ କିଛି ନେଇ ଆଜିଆରେ ଚେନ୍ଦୁଳି ଗଛ ତଳେ ଥୋଇଦେଲି । କିଛି ସମୟ ପରେ ଆଜିଆ ଆଣିବାକୁ ଯାଇ ଦେଖେ ତ ବହୁଁ ଉପରେ ଏ ଅଳଙ୍କାରଟି ଥୁଆ ହୋଇଛି ।’ ଶୋଭା ଗପିଲା । ସେ ଯେଉଁ ମିଠେଇ ତିଆରି କରିଥିଲା, ସେଥିରୁ କିଛି ଆଣି ବଟୁକୁ ଦେଲା । ବଟୁ ତାକୁ ଖାଇ କହିଲା, “ବାଃ, ଚମତ୍କାର ହୋଇଛି । ଆଗାମୀ କାଲି କିଛି ଅଧିକା ଦୁଧ ପଡ଼ୋଶୀ ଦରୁ କଣି ଆଣ । ବେଶି ମିଠେଇ ତିଆରି କରି ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀକୁ ଦିଅ । ପୁଣି ସେ ଗୋଟାଏ ମୁଲ୍‌ବାନ୍ ଚକ ଦେଇପାରେ । ହଁ, ମୋ ପାଇଁ ବି କିଛି ମିଠେଇ ରଖିବ ।”

ଚେଣିକି ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀକୁ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବଟୁ ନିଜେ ଶୋଭାକୁ ଉତ୍ସାହ ଦେଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ ଶୋଭା ହାତରେ ହଳେ କଙ୍କଣ ନାଲିଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ସେ କହିଲା ‘କି ତାହା ମଧ୍ୟ ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀର ଦାନ ।

ଦିନେ ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବଟୁ ଯାଇ ଚେନ୍ଦୁଳି ଗଛ ତଳେ ଠିଆ ହୋଇ ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ କରି କହେ, “ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ ! ଥରେ ମୋତେ ଦେଖା ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ? ମୋତେ ବି କିଛି ବରଦ କଲେ କରି ଦିଅନ୍ତୁ !”

କିନ୍ତୁ ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀକୁ ସେ ଦେଖି ପାରେ ନାହିଁ । ହତାଶ ହୋଇ ଲେଉଟି ଆସେ ।

ସେ ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, ଯେତେବେଳେ ଶୋଭା ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀକୁ ନେଇ ଖାଇବାକୁ ଦେବ, ସେତେବେଳେ ଲୁଚି ରହି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀକୁ ଦେଖି ଦେବ । ଯେତେ ବେଳେ ହେଲେ ବି ତ ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ ଖାଇବାକୁ ଗଛରୁ ଓହ୍ଲାଇ ତଳକୁ ଆସିବ !

ସେ ଶୋଭାକୁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ କହିଲା, “ଆଜି ରାତିରେ ମୁଁ ଫେରି ପାରିବି କି ନାହିଁ ଠିକ୍ ନାହିଁ । ଆସିଲେ ବି ବହୁତ ବିଳମ୍ବରେ

ଆସିବ । ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ ପାଇଁ ଆଜି କିଛି ତିଆରି କରୁଛି କି ? ଆଜି ଶନିବାର । ହୁଏତ ତା’ର କିଛି ଖାଇବାକୁ ମନ ହେଉଥିବ ।”

“ହଁ, ଆଜି ଶୀର ତିଆରି କଲେ ହେବ ।” କହିଲା ଶୋଭା । ପଡ଼ୋଶୀ ଘରକୁ ସେ ଦୁଧ କଣିବାକୁ ବାହାରଗଲା ବେଳେ ବହୁ ବି ଘରୁ ବାହାରି ଗଲା ଭଳି ଅଭିନୟ କଲା । କିନ୍ତୁ ଫେରି ଆସି ଘର ଭିତରେ ଥିବା ଗୁଡ଼ି ଉପରେ ବସିଲା । ଶୋଭା ଯେତେବେଳେ ଚେନ୍ଦୁଳି ଗଛ ପାଖକୁ ଯିବ, ସେ ତା’ର ଅନୁସରଣ କରିବ, ଏଇଆ ହେଲା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଶୋଭା ଦୁଧ ନେଇ ଆସି ଶୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା । ତା’ପରେ ସେଥିରୁ ଅଧାରୁ ବେଶୀ ବହୁ ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ପାତ୍ରରେ ଓଜାଡ଼ି ରଖିଲା । ବାକିତକ ବସି ନିଜେ ଖାଇଲା ।

ଯେତେବେଳେ ବହୁ ଦେଖିଲା ଶୋଭା ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ ପାଇଁ କିଛି ନେଲା ନାହିଁ, ତା’ର ଧାରଣା ହେଲା ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ କଥା ବିଲୁଲ୍ ମିଛ । ସେ ଗୁଡ଼ି ଉପରୁ ତଳରୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ଶୋଭା ଭୁତ ଦେଖିଲା ଭଳି ଚମକି ପଡ଼ିଲା ।

“ତମେ ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ ନାମରେ ମୋତେ ଆଜିଯାଏ ଧୋକା ଦେଉଥିଲ !” ସେ ଗର୍ଜନ

କରି ପଢ଼ିଲେ ।

ଶୋଭାର ଚେହେରା ଶୋଭା ପଡ଼ିଗଲା ।
ସେ ଭୟରେ ଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଆନୁନାସିକ କଣ୍ଠସ୍ଵର
ଶୁଣିଲା, “ଗ୍ରେପ୍ ! ମୋର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଅସ୍ଵୀକାର
କରୁଛୁ, ତୋର ଏଡ଼େ ବଡ଼ପ ?”

ଚମକିପଡ଼ି ବସୁ ଶୋଭା ପଛକୁ ଅନାଇଲା ।
ଶୋଭା ବି ଅନାଇ ଦେଖିଲା, ଗୋଟାଏ
ଅଶରାଶରୀ ଆକୃତି ଦେଖାଯାଉଛି । ସେ ଆକୃତି
କହିଲା, “ମୋର ତ ଦେହ ନାହିଁ । ମୁଁ କ୍ଷୀର
ଖାଇବି କିପରି ? ମୁଁ ସିନା ଦେହ ଥିବା
କୌଣସି ମଣିଷ ଜରିଆରେ ଖାଇବି ! ମୁଁ
ଶୋଭା ଜରିଆରେ ଖାଇଛି !”

“ବୁଝିଲି, ବୁଝିଲି !” କାକୁସୁ ହୋଇ

ବସୁ କହିଲା ।

“ଶୁଣ ମୁଖ ! ମୁଁ କାହିଁକି ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ
ହୋଇଛି ଜାଣିଛୁ ? ମୁଁ ସେତେବେଳେ ମୋ
ଘର ମାଲିକାଣି ଥିଲି, ସେତେବେଳେ
ଗୋଟାଏ କପର୍ଦ୍ଦକ ବି କାହାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ
କରିବାକୁ ଦେଉ ନଥିଲି । ସବୁ ସାଇତି
ରଖୁଥିଲି । ହଠାତ୍ ଦିନେ ମରିଗଲା । ସବୁ
ଆଶା ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଗଲା । ପିଣ୍ଡାଚୁଣୀ ହୋଇ
ବସିଛି । ତୋର ବି ସେଇ ଦଶା ହେବ ।
କିନ୍ତୁ ଖବରଦାର, ଏ ତେନ୍ତୁଳ ଗଛରେ
ତୋତେ ଠାଉଁ ଦେବି ନାହିଁ । ତୁ ଯାଇ
ମଶାଣୀ ପାଖ ଗଛରେ ରହିବୁ—ଅନ୍ୟ

ସାଧାରଣ ଭୂତପ୍ରେତମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ।
 ସେମାନେ ତୋତେ କଲବଲ କରିବେ ।
 ତେବେ ଯାଇ କୃପଣ ହେବାର ମଜା ପାଇବୁ ।
 ମୋ ଭେଲୁଲି ଗଛକୁ ଆସିଲେ ତୋତେ
 ଏମିତି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେବି ସେ ତୁ କଳୁନା କରି
 ପାରିବୁ ନାହିଁ । ବୁଝିଲୁ ?”

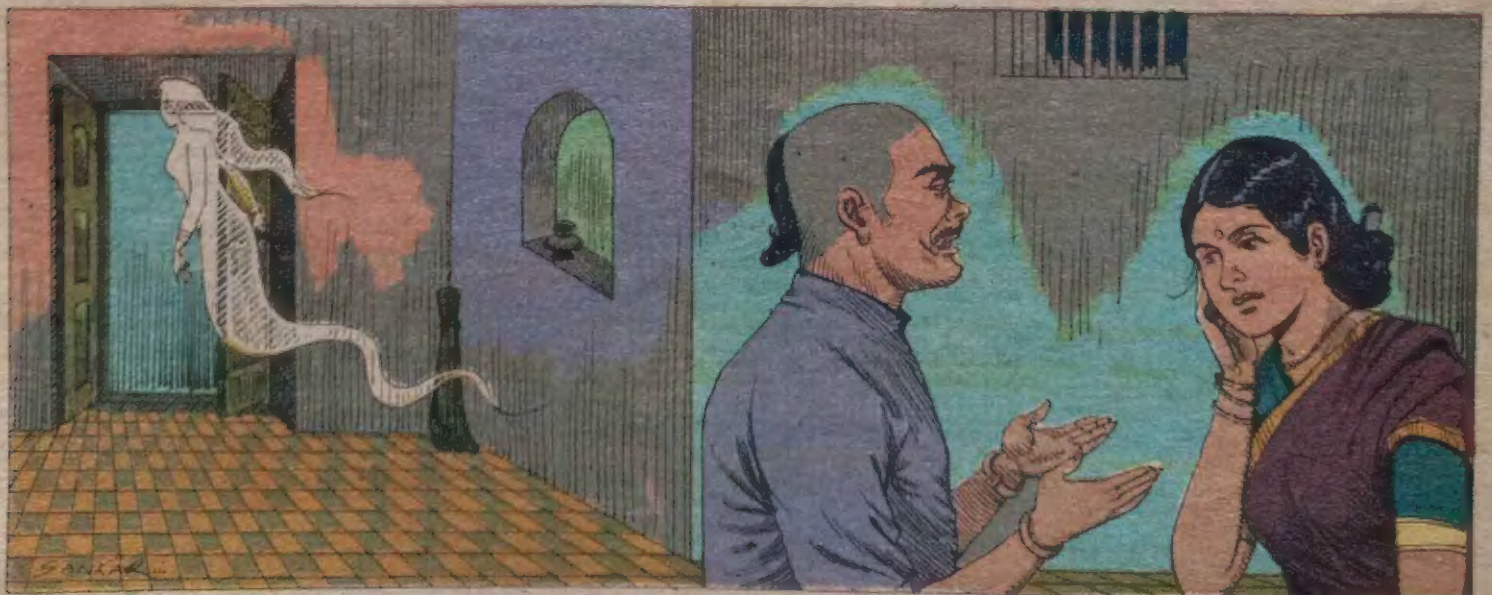
ଏହା କହି ପିଣ୍ଡାରୁଣୀ ଅଦୃଶ୍ୟ
 ହୋଇ ଗଲା ।

ବଟୁ ଅନେକ ବେଳଯାଏ କଥା କହି-
 ପାରିଲ ନାହିଁ । ଶୋଭା ତାକୁ ପାଣି ଆଣି
 ପିଆଇଲା । ତା’ପରେ ଶୀର ଖାଇବାକୁ
 ଦେଲା । ବଟୁ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା,
 “ପିଣ୍ଡାରୁଣୀ ବାସ୍ତବିକ ମୋ ଆଖି ଖୋଲି-
 ଦେଲା । ମୁଁ ମୂର୍ଖ । କାହିଁକି ପଇସା ଗୁଡ଼ା
 ରଖୁଛି ? କେତେବେଳେ ମରିବି ଠିକ୍
 ନାହିଁ । କାଲିଠୁ ଭଲ ଭାବରେ ଶିଆପିଆ

କରିଯାଉ । ଦାନ ଧର୍ମ ବି କରିଯାଉ ।”

ପ୍ରକୃତରେ ପରଦିନଠାରୁ ବଟୁ ଭଲ
 ପ୍ରକାର ଆଚରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମଧ୍ୟେ
 ମଧ୍ୟେ ସେ ବାଡ଼ି ପଛପଟ ଡେଲୁଲି ଗଛ
 ପାଖକୁ ଯାଏ ଏବଂ ରାମନାମ ଜପ କରି
 ସେଠାରେ ଥିବା ପିଣ୍ଡାରୁଣୀର ମୁକ୍ତି ପାଇଁ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ ।

ଶୋଭାର ବିସ୍ମୟର ସୀମା ନଥିଲା ।
 ତେବେ ସେ ତାହା ପ୍ରକାଶ କଲା ନାହିଁ ।
 ସତରେ ପିଣ୍ଡାରୁଣୀ ଥିଲା ଏବଂ ବିପଦବେଳେ
 ତା’ ସହାୟତା କରିବ, ଏକଥା ସେ କଳୁନା
 କରି ନଥିଲା । ସେ ଯେଉଁ ଅଳଙ୍କାର
 ଲଗାଇଥିଲା, ତାହା ନକଲି । ତେବେ ସବୁ
 କଥା ବହୁଦିନ ପରେ ସେ ବଟୁକୁ ଖୋଲି
 କହିଦେଲା । ସେତେବେଳକୁ ବଟୁର ସ୍ୱଭାବ
 ପୂରା ବଦଳି ଯାଇଥାଏ ।

ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଅବନ୍ତୀ ନଗରରେ ରହୁଥିଲେ ଜଣେ ବୁଦ୍ଧ ବଣିକ । ତାଙ୍କର ତନିଜଣ ପୁଅଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ନାମ, ଜୀବଦତ୍ତ, ଲକ୍ଷଦତ୍ତ ଓ ପିଙ୍ଗଳ ।

ବଣିକ ଯେତେବେଳେ ବୁଦ୍ଧ ହେଲେ ଓ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ସେ ଆଉ ବେଶିଦିନ ଏ ସ୍ୱସାରରେ ରହିବେ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ସେ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ନିଜ ବେପାର ବଣିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ବୁଝାଇ ଦେବାକୁ ମନକଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା ହେଲା, ତାଙ୍କର ଦୁଇ ବଡ଼ପୁଅ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ସବୁବେଳେ କୁସଙ୍ଗରେ ମିଶି, ପୁଅଁ କରି ବାପାର ଟଙ୍କା ଉଡ଼ାଇବାରେ ସେମାନଙ୍କ ସମୟ ଯାଉଥିଲା । ସାନପୁଅ ଖୁବ୍ ଧୀରସ୍ଥିର ବୋଲି

ବଣିକ ବୁଝୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେହେଲେ ସେ ସାନ । ତା' ଉପରେ ସେ ବିଶେଷ ଭରସା ରଖିପାରୁ ନଥିଲେ ।

ସେ ଅନେକ ଭାବଚିନ୍ତା ଓ ନିଜର ଜଣେ ଅଧେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ଗୋଟାଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ।

ସେ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଗୁରୁଭାଗ କରି ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଗୋଟିଏ ଭାଗ ଦେଲେ ଓ ତନିପୁଅ ନାମରେ ଆଉ ତନିଭାଗ ଲେଖିଦେଲେ ।

ବଡ଼ପୁଅ ଦୁଇଜଣ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପସନ୍ଦ କଲେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ କିଛି କହିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଏହାର କିଛିଦିନ ଉତ୍ତରୁ ତାଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଗଲା । ତାଙ୍କ ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟି ଟି ପୂା ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁହିଁ ଦୁଇ ବଡ଼ ପୁଅ ନିଜ ନିଜ

“ଜହମାମୁଁ”

ଭାଗର ସମ୍ପତ୍ତି ଉଡ଼ାଇବାକୁ ଲାଗିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମା ବହୁତ ବ୍ୟଥିତ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ କ'ଣ ବା କରବେ? ଦୁଇଜଣଯାକ ପୁଅକୁ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ, ଯେତେ ପ୍ରକାରେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସଦ୍‌ବୃତ୍ତିର ବିକାଶ ନାମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ, ସବୁ ନିଷ୍ଫଳ ହେଲା ।

ମା ସେଉଁଠୁ ବରକୁ ହୋଇ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତି ଧରି ସାନପୁଅ ପିଙ୍ଗଳ ପାଖରେ ରହିଲେ ।

ଏଣେ ନିଜ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତି ଉଡ଼ିଯିବା ପରେ ଜୀବଦତ୍ତ ଓ ଲକ୍ଷଦତ୍ତ ଯାଇ ପିଙ୍ଗଳ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ପିଙ୍ଗଳ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ବାଗତ କଲା, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ତାକୁ କୌଣସି ସୌଜନ୍ୟ ନ ଦେଖାଇ ସିଧା ଯାଇ ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ

ଓ କହିଲେ, “ମା, ତମେ ଆମମାନଙ୍କ ସାଥରେ ରହିବା ସିନା ସୁନ୍ଦର ହେବ! ଚାଲ ।”

ମା ଥିଲେ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ । ସେ ବୁଝିପାରିଲେ, ଦୁଇଜଣଯାକ ନିଜ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତି ଶେଷ କରି ସାରିଲେଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କ ଗାଗରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଆଖି ପଡ଼ିଛି । ତାକୁ ନେଇ ପାଖରେ ରଖିଲେ ସେତକ ଉଡ଼ାଇବା ସମ୍ଭବ ହେବ, ତେଣୁ ଏ ଅନୁରୋଧ ।

“ମା, ଆମ ଭଳି ଦୁଇ ଭେଣ୍ଡିଆ ପୁଅ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ତମେ ସବା ସାନ ପୁଅ ପାଖରେ ରହିବା ଅସୁନ୍ଦର ହେଉଛି । ଆମେ କ'ଣ ତୁମ କଥୁ ନେବାକୁ ଅକ୍ଷମ? ଆମେ କ'ଣ ଅଯୋଗ୍ୟ? କିନ୍ତୁ ଲୋକେ ତ ସେଇଆ ଭାବିବେ! ଚାଲ, ଆମ ପାଖରେ ରହିବ । ଆମେ ତମକୁ ସୁଖରେ ରଖିବୁଁ ।” ଦୁଇ ବଡ଼ ପୁଅ ବୁଝାଇ କହିଲେ ।

ମା କହିଲେ, “ତମମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହନ୍ତୁ ଯେ, କିନ୍ତୁ ପିଙ୍ଗଳ ଯେତେହେଲେ ସାନ । ସେ କିଛି ଶିଖିନାହିଁ । ତା'ର ଦେଖାଶୁଣା କରିବା ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ କି? ତମମାନଙ୍କର ତ କେବେଠାରୁ ମୁଣ୍ଡକୁ ହାତ ପାଇ ଗଲାଣି । ମୋ ସାହାଯ୍ୟ କ'ଣ ଦରକାର?”

ଏଥର ଦୁଇ ବଡ଼ ପୁଅ ଢଳିନା ରୁଡ଼ି ଦିଆ ସଳଖ କହିଲେ, “ହଉ, ତୁମେ ସାନ ପୁଅ ପାଖରେ ରୁହ । କିନ୍ତୁ ତମ ଭାଗ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଆମ ଅଂଶତକ ଦେଇଦିଅ ।”

“ମା କିପରି କରା? ମୋ ସୁମନାଙ୍କୁ ଦେଖିବା, ତାଙ୍କର ସୁମନାଙ୍କୁ କିପରି ଦେଖିବା ଦେଖିବା, କିପରି? ମୋ ସୁମନା ପରେ ଅବଶୀ ତମେ କିପରି-ଯକ ମୋ ସମାଜକୁ ତିନିକରି କରି ବାଞ୍ଛିନେବ ।”

“ମା! ପିଙ୍ଗଳ ଉପରେ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ସେ ତୁମ ସମ୍ପତ୍ତି ମାରି ନେବ । ଆମକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବ ନାହିଁ । ତମେ ହୁବା ଅବସ୍ଥାରେ ଆମକୁ ଦେଇ ପକାଅ ।” ଦୁଇଜଣ ଡରା କରି କହିଲେ ।

ପିଙ୍ଗଳ ମା'କୁ ଚୁପି ଚୁପି କହିଲା, “ମା, ତୁମେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ ରହିବ, ତେବେ ସେମାନେ ଏପରି ଅଡ଼ ଧରି ବଢ଼ିବେ ନାହିଁ । ସେଇଆ କର । ତୁମ ସମ୍ପତ୍ତି ସେ ଦୁଇଜଣ ନିଅନ୍ତୁ । ମୋର ସେଥିରୁ ଛାଡ଼ି ଲେଉଟା ନାହିଁ ।”

କିନ୍ତୁ ମା ପିଙ୍ଗଳର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ନାହିଁ । ସେ ଦୁଇ ବଡ଼ ପୁଅକୁ ସିଧା କହିଦେଲେ କି ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଗ୍ରହଣଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

“ତମକୁ ଦେବାକୁ ହେବ । ନ ଦେଲେ ଆମେ ଛାଡ଼ିବୁଁ ନାହିଁ । ତମ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଆମର ନ୍ୟାୟ ଅଧିକାର । ଆମ କଥା ନ ମାନିଲେ ଅନୁଚାପ କରିବାକୁ ହେବ !” ଦୁଇ ପୁଅ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲେ ।

“ମା ପ୍ରତି ତମମାନଙ୍କର ଛୋଟ ଏହିପରି ପରା! ତମେ ପରା ମୋତେ ସୁଖରେ ରହିବ ବୋଲି କହିଲୁ?” ମା ଦୁଃଖ ଓ ଖୋଟରେ ପଚାରିଲେ ।

ରାଗିଯାଇ ସେ ଦୁଇ ଅଧମ ପୁଅ ମାକୁ ପିଟିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅନ୍ତର୍ଗତ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ହେଇ ପିଙ୍ଗଳ ଉଠିପଡ଼ି ସେମାନଙ୍କୁ ଯେମିତି ବାଧା ଦେଇଛି, ସେମାନେ ସେଉଁ ପିଙ୍ଗଳକୁ ପିଟିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ମା ଘର ବାଡ଼ାରକୁ ଯାଇ ପାଟିକରି ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କୁ ଡାକ ପକାଇଲେ । ସେମାନେ ଦୌଡ଼ ଆସି ଦୁଇ ଭାଇ କବଳକୁ ପିଙ୍ଗଳକୁ ରକ୍ଷା କଲେ ଓ ସେ ଦୁହିଁକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ କରି ଧକ୍କା ଦେଇ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଗଲାବେଳେ ସେମାନେ ପିଙ୍ଗଳକୁ ନାଲି
ଆଞ୍ଚ ଦେଖାଇ କହିଲେ, "ତୁ ପିଙ୍ଗଳ
ଆଜି ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଘରକୁ ଯାଆନା
କରିବି ତୁମେ ଯେଉଁଠି ଯାଆନା କରୁଥିଲୁ ତେ
ବେଳେ ହେବ ।"

ସତକୁ ସତ ଦୁଇ ଭାଇ ବରୁଗଳପୁର
ଆସିବା ନେଲେ । ଯେଉଁ ସମୟର କଥା
ହୁଡ଼ାଯାଉଛି, ସେତେବେଳେ ବରୁରକମାନଙ୍କୁ
ଲାଠ ଦେଇ ବଣ କରିବା ସହଜ ଥିଲା ।
ତୁଳସୀ ବାବୁ ଯେତେବେଳେ ପିଙ୍ଗଳ
ଓ ମା'କୁ ଡାକି ସାପ ଶୁଣାଇଦେଲେ । ସେ
ସାପ ଅନୁସାରେ ମାଙ୍କ ସମୀପରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଚାଲିବା କରୁଥିଲେ ଦୁଇଭାଇ ଦୁଇ ବଡ଼
ପୁଅକୁ ଦେଇଦେବା କଥା ।

କିନ୍ତୁ ପିଙ୍ଗଳକୁ ଡାକି ବରୁଗଳପୁର ଆସିବା
ନେବା କଥାକୁ କିଛି କେହି ଯୁକ୍ତିବୋଧ
ମଗମଣ ଦେଲେ । ସାପ ଭୁଲ ହୋଇଥିବା
କଥାକୁ ପିଙ୍ଗଳ ମଧ୍ୟ ବିଚାର ନକରି
ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଉକ୍ତ ବରୁଗଳପୁର
ଗଲା ।

ଉକ୍ତ ବରୁଗଳପୁରରେ ଅନେକ ମଜଦୁରୀ
ହେଉଥାଏ । ତେଣୁ ସେଠାକୁ ସାପ ଯାଇବାକୁ
ପ୍ରାୟ ବର୍ଷ ଲାଗିଗଲା । ସେ ବର୍ଷକ ଧରି
ପିଙ୍ଗଳକୁ ପ୍ରତି ମାସରେ ଦୁଇଥର କରି
ସହରକୁ ଯିବାକୁ ହେଉଥାଏ । ଘରରେ ସେ
ଘର ପାଖରେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ଛୋଟିଆ
ଦୋକାନଟି ଚାଲି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବେପାରୀ-
ମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଯେଉଁ ସବୁ ଜିନିଷ ସେ

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

କାନ୍ଥରୁ କାନ୍ଥ ବାହାରି ଯାଇ ଚାରି ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିବୁ ଫେରି ।

ଏଣେ ଦୁଇ ବଡ଼ ଗଛ ଦୁଇଦିନ ଭିତ୍ତି
ନ ପାଇ ପ୍ରାୟ ଉପବାସ ରହି ଦିନେ ଉଦ୍‌ଘୋଷ
କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଆସି ପିଙ୍ଗଳ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ମା ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖକୁ ଦେଖି ଖୁବ୍ କଥା
କୁଲିପାଇ ଘରେ ଯାହାଥିଲା ସେମାନଙ୍କୁ
ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ।

ପରଦିନ ବି ପିଙ୍ଗଳ ଘରେ ନ ଥିବାବେଳେ
ସେମାନେ ଆସି ଖାଇପିଇ ଶଲେ ।

ଦିନେ ପିଙ୍ଗଳର ଜାଲରେ ଗୋଟାଏ ବି
ମାଛ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ସେ ହତାଶ ହେଇ
ଘରକୁ ଫେରିଛି, ଯେଉଁ ଦୋକାନରୁ ସେ
ସଉଦା କରେ ସେ ଦୋକାନର ମାଲିକ
ତାକୁ ଡାକି ପଚାରିଲା ଓ କହିଲା, “କି ହୋ,
ଆଜି କ’ଣ ତାଲି ଚୁଉଳ ଲେଉଟା ନାହିଁ?”

“ଗଲ, ଆଜି ମାଛ ପଡ଼ିଲେ ନାହିଁ ।
ପଇସା କାହିଁ ଯେ ଦେବା କରେ?” ଦିନେ
ନିଷ୍ଠପଟରେ କହିଲା ।

“ତମର ସିନା ଆଜି ପଇସା ନାହିଁ,
ହେଲେ କାଲିକି ଖୁବ୍ ହାତରେ ପଇସା
ହୋଇଯିବ । ତମେ ଯାହା ନେବାର
ନେଇଯାଅ । ପଇସା ପରେ ଦେବ ।”
ଦୋକାନୀ କହିଲା । ପିଙ୍ଗଳ ଖୁସି ହେଲା ।

ପିଙ୍ଗଳ ସଉଦା ଧରି ଘରେ ସେଦିନ ସଫଳ
ପହଞ୍ଚି ଦେଖିବା ବେଳକୁ ଦୁଇ ବଡ଼ ଗଛ
ସଦ୍ୟ ଖାଇପିଇ ସାରା ମାଛ ଯଡ଼ ଚପଟପଟ
ହେଉଛନ୍ତି । ପିଙ୍ଗଳ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା
ମାତ୍ରେ ଆନନ୍ଦରେ ଥାଇ ଯାଇ ଆଲିଙ୍ଗନ
କଲା ଓ କହିଲା, “ମୋର କେଡ଼େ ଶ୍ରାବ୍ୟ,

ଅତି କୁମାରକୁ ଦେଖିଲା । ପୁର କଥା
କୁଣ୍ଠିତାଅ । ଏ ଘରେ ଯାହା ଯେତେ-
କେଲେ ସୁବ, କୌଣସି ଗହଳ ମିଳିବ
ଶାରିପିଲ ପିବ ।”

କଡ଼ ଭଲ ପିଙ୍ଗଳକୁ କୁଣ୍ଠିତା ପକାଇ
କହିଲା, “ପିଙ୍ଗଳ ! ତୁ ଏଡ଼େ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେଲି
ଜାଣିଥିଲେ କି ଆମେ ଅଦାଲତକୁ ଯାଇ
ସବୁ ଦରାସାନ୍ତୁ !”

କନିଷ୍ଠର କର ସେ ମିଳନ ଦେଖି ମା
ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଶ୍ରେକପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପରଦିନ ପିଙ୍ଗଳ ପଥାଶ୍ରମ ଜଳ ଧରି
ବାହାରିଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ବି ନିଶ୍ଚୟ
ଗୋଟାଏ ମଧ୍ୟ ମାଛ ଧରିପାରିଲା ନାହିଁ ।
ଅନେକ ସମୟ ଚେଷ୍ଟା କରି ବିଫଳ ହୋଇ

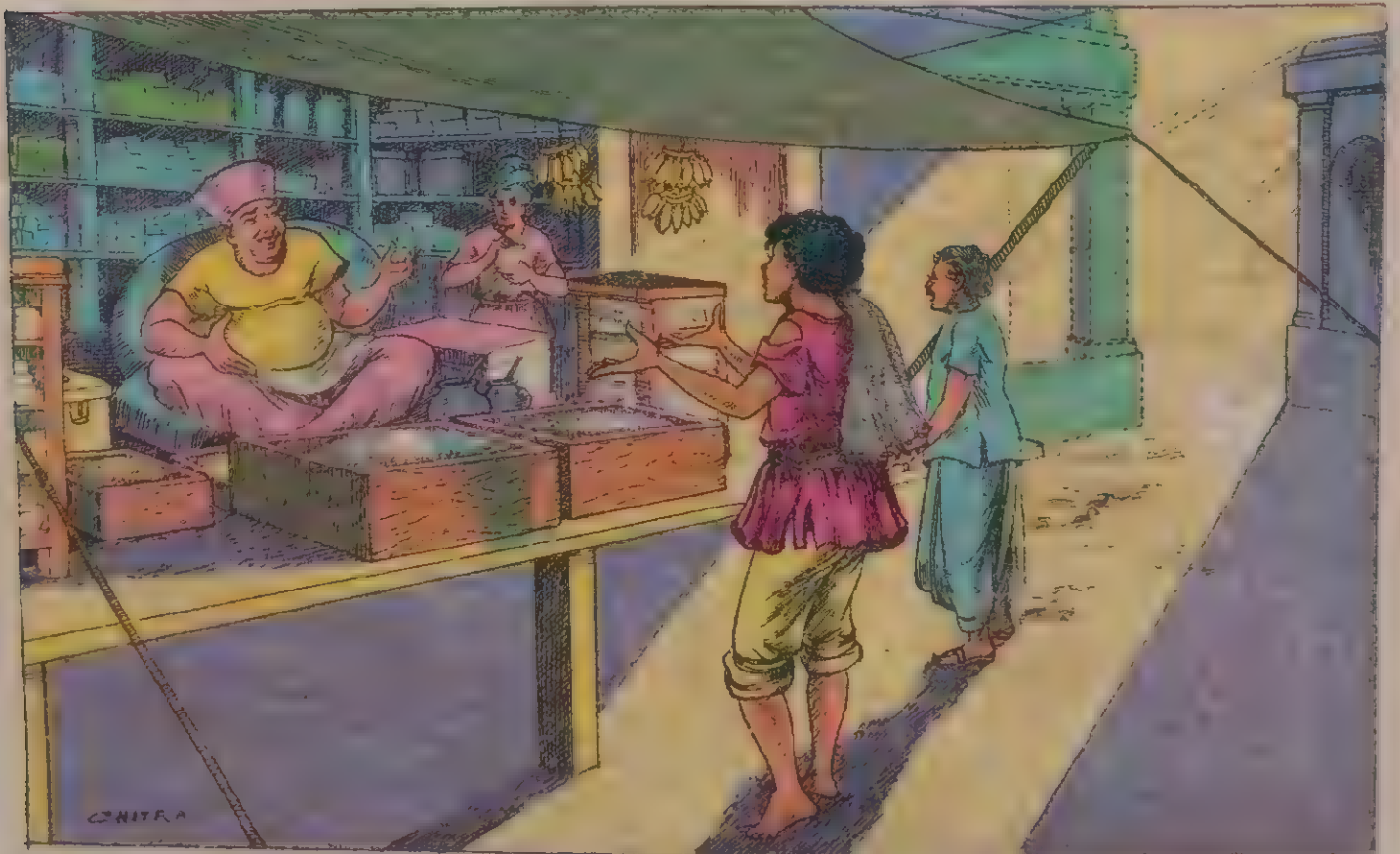
ସେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜଳଧାର ସମ୍ମାନରେ
ବାହାରିଲା ।

କିଛି ଦୂର ଯିବା ପରେ ଗୋଟାଏ ସରୋବର
ତା’ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଅଞ୍ଚଳ ନିର୍ଜନ ।
ସେ ସେଇଠି ଜାଲ ପକାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ
ହେଉଛି, ଦେଖିଲା ଜଣେ କେହି ଘୋଡ଼ା
ଝେପଟାର ତା’ ଆଡ଼େ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି ।

ଅଶ୍ୱାବେଷ୍ଟ ପାଶକୁ ଆସି କହିଲା,
“ପିଙ୍ଗଳ ! ତମେ ମୋର ଗୋଟାଏ ଉପକାର
କରିବ ?”

“କିଏ ତୁମେ ? ମୋ ନାମ ଜାଣିଲୁ
କିପରି ?” ପିଙ୍ଗଳ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ମୋ ଗୁରୁଦେବ ତମେ ଜନ୍ମ ହେବା
ପୁରୁଷୁଁ ତମ କଥା ମୋତେ କହିଥିଲେ ।

ଆଜି ତମ ସହ ଏ ସରୋବର ପାଖରେ
ବେଶା ହେବ, କାନ୍ଦୁ ଓ କୋ କୋଇଲି ଗାଏ ।
ସମସ୍ତ ଲୋକ ବସି ଚଳଇ କାନ୍ଦୁ । କାନ୍ଦୁ ଗାଏ
ହୁଏ, ମୋର ଉପକାର କରିବ ?” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ପରୁଇଲା ।

“ତମ ନାମ କ’ଣ? କି କାମ କରିବାକୁ
କହୁଛ ?” ପିଙ୍ଗଳ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ।

“ମୋ ନାମ ମଣ୍ଡଳ । ତମକୁ ଯାହା
କରିବାକୁ କହୁଛ, ତାହା କଠିନ ନ ହେଲେ ବି
ତମକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ମନେ ହେବ । କିନ୍ତୁ
ତମର ଚାହୁଁ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ । ଶୁଣ ।
ମୋ ହାତ ଏ ଧଉଡ଼ିରେ କମି କରି ବାନ୍ଧି
ଦିଅ । ଚା’ପରେ ମୋତେ ତୋଳି ନେଇ
ସରୋବର ଭିତରେ ପକାଇ ଦେଇ ଅପେକ୍ଷା
କର । ଯଦି କିଛି ସମୟ ପରେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖାଯିବ, ତେବେ ଜାଲ ପକାଇ ମୋତେ
କୁଳକୁ ଟାଣି ଆଣିବ । ଯଦି ମୋ ଗୋଡ଼
ଦୁଇଟି ଦେଖାଯିବ, ତେବେ କିଛି ନକରି ମୋ

ଘୋଡ଼ା ଓ ସହରକୁ ଚାଲିଯିବ ଓ ପ୍ରଣିତ
ବଣିକ କାଞ୍ଚନ ମିଶ୍ରକୁ ଭେଟିବ । ସେ
ତମକୁ ସଙ୍ଗେ ମଙ୍ଗେ ଶହେ ସୁନା ମୋହର
ଦେଇଦେବେ ।” ମଣ୍ଡଳ କହିଲା ।

କାମଟି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ଓ ଅଶାଦୃଶ୍ୟ ମନେ
ହେଲେ ବି ପିଙ୍ଗଳ ମଣ୍ଡଳର ହାତ ବାନ୍ଧିଲା ଓ
ତାକୁ ନେଇ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭିତରେ ପକାଇ
ଦେଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ଚଳକଟର ଗୋଡ଼
ଦୁଇଟି ଭିତରକୁ ବେଶା ଚଲା । ସେ ପୁଅ
ନିକେଶ ମୁଦାବକ ଘୋଡ଼ା ଓ ସହରରେ
ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା । ପ୍ରଣିତ ବଣିକ କାଞ୍ଚନ ମିଶ୍ର
ଘର ପାଇବାକୁ କଷ୍ଟ ହେଲା ନାହିଁ । ଘୋଡ଼ା
ସହ ତାକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ କାଞ୍ଚନ ମିଶ୍ର
ସବୁ ବୁଝିଗଲା ଓ ତାକୁ ଶହେ ସୁନା ମୋହର
ଦେଇ କହିଲା, “ପୁଅ, ଯାହା ହେଲା,
ସେକଥା କାହାକୁ କହିବୁ ନାହିଁ । ତୋର
ମଙ୍ଗଳ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କହୁଛି ।”

(ଚମତ)

ମନୋନୟନ

ନିଶା ଶରଜୁଥାଏ । ଭୂତାକୁ ଭୂତା ବର୍ଷା
ହେଉଥାଏ । ଶୂନଶୂନ୍ୟର ରତ୍ନ
ସାଜକୁ ଶୁଭୁଥାଏ ପ୍ରବଳ ଘଡ଼ଘଡ଼ । ସେମନ୍ତ
ଭିତରେ ପୁଣି ଥରେ ଥରେ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ
ଅଶରଶ୍ରମାନଙ୍କ ଅଛଦାସ୍ୟ । ବଜୁଲି
ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ ସେମାନଙ୍କ ଭୟାବହ
ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ତଳେ ବି ଦ୍ଵିଧାବୋଧ ନକରି ରାଜା
ବନ୍ଧମାଳ ପୁନଃବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି
ଆଗେହଣ କଲେ ଓ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଉତ୍ତର
ଆଣିଲେ ।

ତେବେ ସେ ଯେତେବେଳେ ତାକୁ କାନ୍ଧରେ
ପକାଇ ଶୁନ୍‌ଶାନ୍ ଶୁଣାନ ପଥ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧମ
କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ, ଶବ୍ଦଟି ତ ବେତାଳ
ତାକୁ କହିଲା, “ରାଜା! ତମେ ଯାହା ଦ୍ଵାରା
ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ କୌଣସି ଦୁଃସାହସିକ

ବେତାଳ କଥା

କାମ ହାତକୁ ନେଇଛ, ତା' ବରୁର ବୁଦ୍ଧି
ସ୍ବାଭାବିକ ବୋଲି ଜାଣିଛ ତ ? ଅନେକ
ସମୟରେ ଦେଶାଯାଏ ସମାଜରେ ବୁଦ୍ଧିମାନ
ହସାବରେ ଜଣାଶୁଣା ଲୋକେ ଭୁଲ ପିନ୍ଧାନ୍ତି
କରି ବସନ୍ତି । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରୂପେ ତୁମକୁ
କାହାଣୀଟିଏ କହୁଛି; ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରମଘର
ଲଘବ ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଶପିଳ : ଅନନ୍ତ ଦାସ ତାଙ୍କ
ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ଲୋକ ଥିଲେ ।
ତାଙ୍କ ବରୁର ବିବେକ ଉପରେ ଲୋକଙ୍କର
ବହୁତ ଆସ୍ଥା ଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର
ଭଲ ଭଲ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଲୋକେ ତାଙ୍କ
ପରାମର୍ଶ ଲେଉଟୁଥିଲେ ।

ଅନନ୍ତ ଦାସଙ୍କର ପ୍ରଚୁର ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା ।
କିନ୍ତୁ ସନ୍ତାନ ବୋଲିଲେ ଗୋଟିଏ ବୋଲି
ହୁଅ । ସିଏ ଜାମାତା ହେବ, ସିଏ ତାଙ୍କ
ଘର ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବା କଥା ।
ହୁଅଟିଏ ନାମ ତମ୍ଭା ସେ ସେମିତି ସୁକୁମାର
ସୁଜବର ହୁଅ, ସେମିତି କଲ ପ୍ରିୟ । ସେ
ମେଜାର ଭାବରେ ଗୀତ ବୋଲି ପାରୁଥିଲା ।

ଅନନ୍ତ ଦାସ ଯେତେବେଳେ ସହରରେ
ରହି ପାଠ ପଢୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ
ସହପାଠୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଗୁରୁଜଣଙ୍କ ସହ
ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ବନ୍ଧୁତା ଥିଲା । ସେ ଗୁରୁ-
ଜଣଙ୍କର ଗୁରୁଧୂଆଁ ଥିଲେ ବୋଲି ସେ
ଜାଣିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କାହାକୁ
ହେଲେ ଜାମାତା କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି
କି ନାହିଁ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ବାହାରିଲେ ।

ଅଜ୍ଞାତ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଘରେ ହୁଅ ଦେବା
ଅପେକ୍ଷା ପୁରୁଣା ବନ୍ଧୁ ଘରେ ହୁଅ ଦେବା
ଭଲ ହେବ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଧାରଣା
ହୋଇଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ ଗୁରୁବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହ
ଅନେକ ବର୍ଷ ହେବ ଦେଶାପାକ୍ଷାତ ହୋଇ
ନଥିଲା । ଖାଲି ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଖବର ଦିଆନିଆ
ହେଉଥାଏ । ବହୁମାନଙ୍କୁ ଭେଟିବା ସକାଶେ
ଏହା ଏକ ସୁଯୋଗ ବୋଲି ଅନନ୍ତ ବହୁତ
ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରାୟ କୋଡିଏ ହୋଣ ଦୁରରେ ରହୁଥିଲେ
ବନ୍ଧୁ ସୁଦାମ ବସୁ । ବିରାଟ କୋଠାଘର ।

ରାୟ ଅନନ୍ତକୁ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । ଅନନ୍ତ ସୁଦାମକୁ ଦେଖି ସେତେକ ଅନନ୍ଦିତ ହେଲେ, ବନ୍ଧୁ-ପୁତ୍ର ବିନାୟକକୁ ଦେଖି ତାହାଠାରୁ ବେଶି ଖୁସି ହେଲେ । ବିନାୟକ ଯେପରି ବୁଦ୍ଧିମାନ ସେହିପରି ସତ୍‌ସ୍ୱଭାବର ଯୁବକ ।

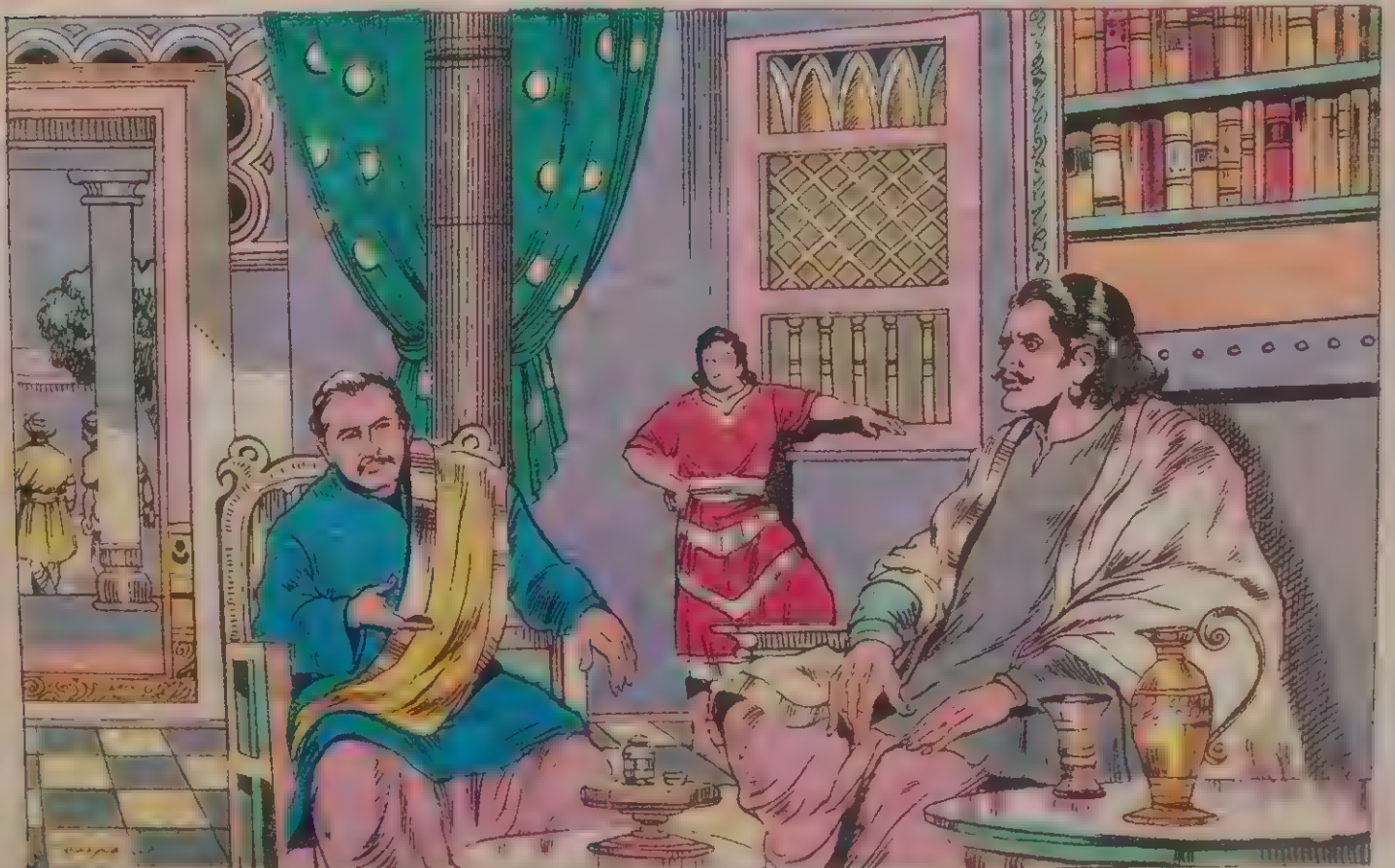
ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ଗପସପ ହେଲା ବେଳେ ସୁଦାମ ଜାଣିଲେ ଯେ ଅନନ୍ତଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନର ନାମ ତମ୍ବା । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ସାହରେ କହିଲେ, “ବୁଝିଲ ଅନନ୍ତ, ଆମର ଘୋଡ଼ା-ଶାଳରେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଘୋଡ଼ାର ନାମ ତମ୍ବା । ଗୁଲ୍, ତମକୁ ଆମ ଘୋଡ଼ାଶାଳ ଦେଖାଇ ଆଣେ ।”

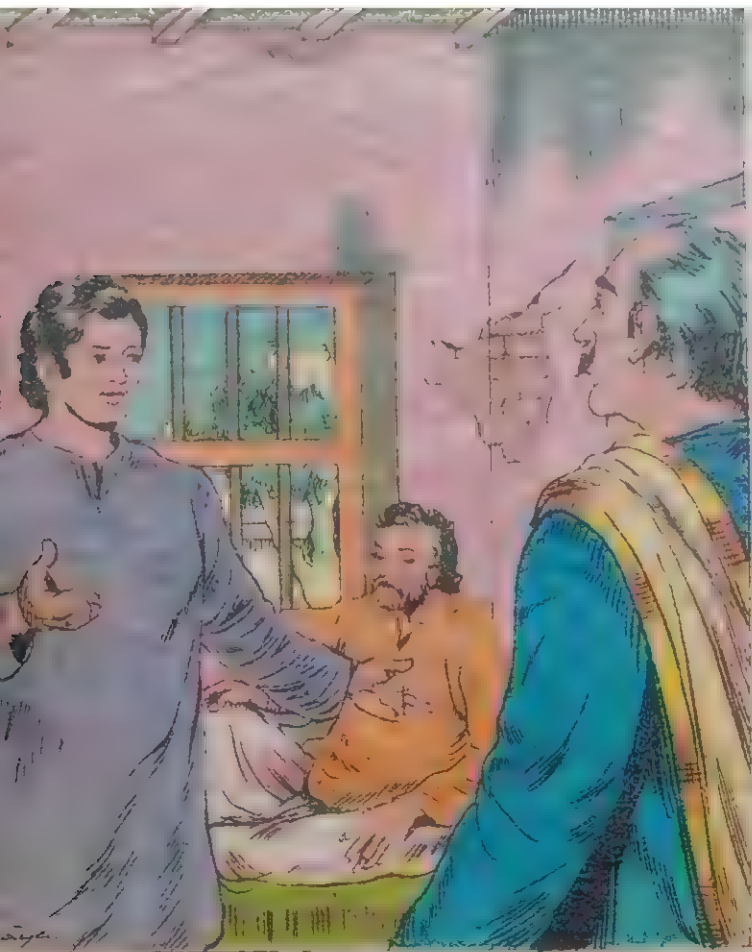
ସୁଦାମ ରାୟ ଅନନ୍ତକୁ ନେଇଯାଇ ଘୋଡ଼ାଶାଳ ଦେଖାଇଲେ । ଅନନ୍ତଙ୍କ ଆଖି

ଖୋସି ହୋଇଗଲା । ପ୍ରାୟ ଷୋହଳ ୨୫ଟି ଘୋଡ଼ା । ସେକଥରୁ ବୁଝିହେଲା, ସୁଦାମ ରାୟ ବହୁତ ବଡ଼ଲୋକ ।

ପରଦିନ ରାୟଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ଅନନ୍ତ ଶାଳେ ସେଠୁ ପାଞ୍ଚ ଛଅମୋଟା ଦୁରବର୍ତ୍ତି ତାଙ୍କର ଦୁଇପୁ ବନ୍ଧୁ ଟଙ୍କୁ ଗୌପୁରଙ୍କ ଘରକୁ । ଟଙ୍କୁ ଗୌପୁର ବି ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଦେଖି ବଡ଼ ପ୍ରୀତ ହେଲେ । ଗୌପୁରଙ୍କ ପୁଅ ସୁବ୍ରତ ବି ବଡ଼ ଭଲ ସ୍ୱଭାବର ଯୁବକ ବୋଲି ସୁଦାମ ବୁଝି ପାରିଲେ । କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନନ୍ତ କହିଲେ, ସୁଦାମର କି ଆଭିଜାତ୍ୟ ! ଷୋହଳ ସରିକି ବଢ଼ିଆ ଘୋଡ଼ା ରଟିଛି !”

ଟଙ୍କୁ ଗୌପୁର ଗମ୍ଭୀର ଦେଖାଗଲେ । ଅନନ୍ତ ଯେତେବେଳେ ପୁଣି ସୁଦାମ ରାୟଙ୍କ

ଦେଖାଇବାକୁ ଭଲ ପାଏ ।” ଟଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କହିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଅନନ୍ତ ନିଜ ଝିଅର ଗୁଣ କଥା କହିଲେ । ଗୋଟିଏ ଶୁଣିଲେ, କିନ୍ତୁ ବିଶେଷ କିଛି ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇଲେ ନାହିଁ । ଟଙ୍କିଏ ପରେ ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ଅନନ୍ତଙ୍କର ଆଉ ସନ୍ତାନ ନାହିଁ । ସେ କହିଲେ, “ଅନନ୍ତ ! ତମର ସମସ୍ତବାଡ଼ର ଭବିଷ୍ୟତ କ’ଣ ?”

“ଭବିଷ୍ୟତ କୁଆଁ ଡାକରେ !” ଅନନ୍ତ କହିଲେ ।

“ହଁ । ମୋ ପୁଅକୁ ଝିଅ ଦେଉନ ?”

“ପ୍ରସ୍ତାବ ମନ ନୁହେଁ । ଶୁଣ ଦେଖିବ ।”

କଥା କହିଲେ, ଗୋଟିଏ ସମ୍ଭାଳ ନପାରି ଉଠିବ ଦେଲେ, “ଅନନ୍ତ, ଶୋହଳ ଘୋଡ଼ା ଦେଖାଇ ଲଭିବା କ’ଣ କହିଲ ? ମୋର ଯେତେ ଅଛି, ସେଥିରେ ଶୋହଳ ହାତୀ ପୋଷି ପାରିବ । କିନ୍ତୁ କ’ଣ ହେବ ?”

“ତୁମର ଅବସ୍ଥା ବି ତେବେ ସୁଦାମ ଭଳି ଖୁବ୍ ଭଲ । ଆନନ୍ଦର କଥା ।” ଅନନ୍ତ କହିଲେ ।

“ତୁମେ ଏ ବିଷୟରେ କାହାକୁ କିଛି କହିବ ନାହିଁ । ହଁ, ମୋର ଅର୍ଥର ଅଗ୍ରବ ନାହିଁ । ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ଅଛି । ତେବେ ମୁଁ ବାହାଦୁରୀ ଦେଖାଇ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ସୁଦାମ ସବୁ କିନ୍ତୁ ବାହାଦୁରୀ

କହିଲେ ଅନନ୍ତ ।

ପରଦିନ ସେ ବିଦାୟ ନେଇ ଭୃତ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ସୁନାଲ ବିଶ୍ଵାସୀଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସୁନାଲଙ୍କ ପୁଅ ରବୀନ୍ଦ୍ର ସହ ପରିଚିତ ହୋଇ ସେ ଆନନ୍ଦତ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଦେଖିଲେ ରବୀନ୍ଦ୍ର କିଛି କାମଦାମ କରୁନାହିଁ । ସେ ବୁଝିଲେ, ସହରରେ ସେ ବଡ଼ ଗୁକ୍ତିଶୀଳ ପାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାପା ଦେହ ଅସୁସ୍ଥ ବୋଲି ସେ ଗୁକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ଘରେ ରହିଛି । ଘର ଚାକର ସୁଜଳ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଧନୀ ନୁହନ୍ତି ।

ରାତି ଅଧରେ ଅନନ୍ତ ଥରେ ବାହାଦୁରୀ ବାହାରି ଆସି ଦେଖିଲେ ରବୀନ୍ଦ୍ର ଠିଆ ହୋଇଛି ।

“ବାପା, ଶୋଇବାକୁ ଯାଇନ କାହିଁକି?”
ଅନନ୍ତ ପଚାରିଲେ ।

“ଶାଁ ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ
ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ଆଜି ଶୀତ ବୋଲୁଛନ୍ତି । ଏଠି
ଠିଆ ହୋଇ ସେଇଆ ଶୁଣୁଛି ।” ରବୀନ୍ଦ୍ର
କହିଲେ ।

“ତମେ ସେଠିକି ଶୁଣିନାହିଁ?”

“ବାପା ଅସୁସ୍ଥ ତ! କେତେବେଳେ
ହଠାତ୍ ଦରକାର ହେବ ବୋଲି ମୁଁ ରାତିରେ
କୁଆଡ଼େ ଯାଏଁ ନାହିଁ ।” ରବୀନ୍ଦ୍ର କହିଲେ ।

ପରଦିନ ଅନନ୍ତ ଯାଇ ଚତୁର୍ଥ ବନ୍ଧୁ ବିଜୟ
ସେନାପତିଙ୍କ ଘରେ ଅତିଥି ହେଲେ । ବିଜୟ
ବହୁତ ଶୁଣି ହେଲେ । ତାଙ୍କ ପୁଅ ସୁକାନ୍ତ
ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ । ସଙ୍ଗୀତ ଅଭ୍ୟାସ କଲବେଳେ
ସେ ଦିନ ରାତି, ଶିଆପିଆ ସବୁ ଭୁଲି ଯାଏ ।
ଅନନ୍ତ ବିଜୟକୁ ଦେଖି ଓ ତା’ ଶୀତ ଶୁଣି
ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ଓ ନିଜ ଝିଅ ତମ୍ବା ମଧ୍ୟ
ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ବୋଲି କହିଲେ ।

“ତେବେ ସୁକାନ୍ତ ସହ ତମ୍ବାର ବବାହ
ହେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।” ବିଜୟ ସେନାପତି
କହିଲେ ।

“ପ୍ରସ୍ତାବ ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ଦେଖିବା ।”
କହି ଅନନ୍ତ ଦାସ ଘରକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ପୁରୋହିତଙ୍କ
ଜଗିଆରେ ଅନନ୍ତ ସୁନାଲ ବଣ୍ଟାସରାୟଙ୍କ ପୁତ୍ର
ରବୀନ୍ଦ୍ର ସହ ଝିଅର ବବାହ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତାବ

ପଠାଇଲେ । ଯଥା ସମୟରେ ବବାହ ସମ୍ପନ୍ନ
ହେଲା ।

ବେତାଳ ଟିକିଏ ତୁମ୍ଭ ରହି ତା’ପରେ
ମୁକାବଲ କଲାଭଳି ତଙ୍ଗରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା,
“ରାଜା! ଅନନ୍ତ ଦାସେ ବୋକା ନୁହନ୍ତି?
ବଉଶାଳୀ ସୁଦାମରାୟ ବା ଟିକ୍ଟୁ ଗୌଧୁଙ୍କ
ଘରେ ଝିଅ ନ ଦେଇ, ଅଥବା ଝିଅ ଭଳି
ସଙ୍ଗୀତରେ ଆଗ୍ରହୀ ସୁକାନ୍ତ ସେନାପତିକୁ
ଝିଅ ନଦେଇ ରବୀନ୍ଦ୍ର ସହ ବିବାହ ଦେବାରେ
କେଉଁ ଯୁକ୍ତି ଥାଇପାରେ? ପାରିଲେ ମୋ
ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉତ୍ତର ଦେବାର
ସାମର୍ଥ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନାରବ ରହିବ, ତେବେ
ତମ ଶୀର ହେବ ସୁନ୍ଦର ।”

ଭଲ ମଧ୍ୟ ବିଳାସ ନକରି ରାଜା ବିଷମାକ
 ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ଅନନ୍ତ ଦାସେ ନିଜ ମିତ୍ରାନ୍ତ
 ଦ୍ଵାରା ସଦ୍‌ବୃତ୍ତିର ପରିଚୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।
 ସୁଦାମା ସହ ଚମ୍ପା ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ନ ଦେଖାଇ
 ନିଜ ଘୋଡ଼ା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହୋଇ
 ଉଠିଲେ । ଟଙ୍କୁ ଚୌଧୁରୀ କୃପଣ ଓ ଇର୍ଷ୍ୟାଳୁ ।
 ସେ ଚମ୍ପାର ଗୁଣ କଥା ଶୁଣି ତାକୁ ବୋହୂ
 କରିନେବା କଥା ଉଠାଇଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
 ଯେତେବେଳେ ବୁଝିଲେ ଯେ ଅନନ୍ତଙ୍କର ସବୁ
 ସମ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କ ଜୁଆଇଁ ପାଇବ, ସେତେବେଳେ
 ସେ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ପୁଅ ସହ ଚମ୍ପାର ବିବାହ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ପକାଇଲେ । ଉଭୟଙ୍କ ପୁଅ ଅବଶ୍ୟ
 ଭଲ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ପିତାଙ୍କ
 ବିରାଟ ସମ୍ପତ୍ତି ଛାଡ଼ି ଅନନ୍ତ ଦାସଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧି-
 କାରୀ ହେବାକୁ ଆସନ୍ତେ ନାହିଁ । ସୁକାନ୍ତ
 ସେନାପତି ଓ ଚମ୍ପା ଉଭୟେ ସଙ୍ଗୀତ
 ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ବିବାହ ଭଲ
 ହୁଅନ୍ତା—ଯଦି ଦୁହେଁ ଦୁହେଁକୁ ପ୍ରଥମେ ପସନ୍ଦ

କରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ନ ହେଇଲା ।
 ଛଳେ ସୁକାନ୍ତର ଯିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ହେବ, ଆତ୍ମହତ୍ୟା
 ସୁକାନ୍ତର ଦେଖାଶୁଣା କରିବା ହେବ
 ତା’ର କାମ । ବୋହୂ ନିଜେ ସଙ୍ଗୀତରେ
 ମଜ୍ଜି ରହିଲେ ସମସ୍ୟା ଉତ୍ପତ୍ତି ପରେ ।

“ରବୀନ୍ଦ୍ର, ନାଜେ ଗୀତ ବୋଲେ ନାହିଁ,
 କିନ୍ତୁ ଗୀତ ଭଲପାଏ ବୋଲି ଅନନ୍ତ ପ୍ରମାଣ
 ପାଇଲେ । ପୁଣି ସେ ଅନନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ :
 ଏକଥା ବାପା ପ୍ରତି ତା’ର ବ୍ୟବହାରରୁ
 ବୁଝି ହେଉଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିବିତ୍ତି
 ବି ବେଶି ନଥିଲା । ଫଳରେ ସେ ଅନନ୍ତ
 ଦାସଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବା ଭଲ
 ହେବ ।”

ରାଜାଙ୍କ ମୌନ ଭଙ୍ଗ ହେବା ମାତ୍ରେ ବି
 ସହ ଶବ୍ଦସ୍ଥିତ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଦରୁ ଖସି
 ଯାଇ ପୁନର୍ବାର ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ ଝୁଲି
 ପଡ଼ିଲା ।

(କଲ୍ପିତ)

ଶାସନର ରୂପ

ଅନେକଦିନ ତଳର କଥା । ସୀତାପୁର ରାଜ୍ୟର ସବୁ ସୌଦାଗରଙ୍କ ଭିତରେ ଦେବଗୁପ୍ତ ମରୁଠାରୁ ବିଶ୍ୟାତ ଓ ଧନୀ ଥିଲେ । ରାଜ୍ୟର ରାଜା ବିଜୟଶିଳା ଓ ସେ ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଗୁରୁକୁଳରେ ଏକତ୍ର ରହି ବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାସ କରିଥିଲେ । ରାଜା ହେବା ପରେ ବି ବିଜୟଶିଳା ଦେବଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ବହୁତ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଥିଲେ ।

ଦେବଗୁପ୍ତ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ବୋଇତ ନେଇ ବିଦେଶକୁ ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯାଉଥିଲେ । ଥରେ ସେ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ରାଜା ବିଜୟଶିଳାଙ୍କ ନିକଟରୁ ବିଦାୟ ନେବାପାଇଁ ଶଲେ । ରାଜା କହିଲେ, “ଦେବ, ଆମେ ଆସି ବୁଢ଼ା ହେଲୁଣି । ଏଥର ମୁଁ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟରୁ ଓ ତମେ ବ୍ୟବସାୟରୁ ଅବସର ନେବା ଉଚିତ ।

ତମ ପୁଅ ହାତରେ ସବୁ ଛଡ଼ି ଦେଉନା କାହିଁକି?”

“ମହାରାଜ, ମୁଁ ସେଇଆ କରୁଛି । ଏଥର ପୁଅକୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଉଛି । ବିଦେଶରେ ଥିବା ମୋର ବ୍ୟବସାୟୀ ବନ୍ଧୁବର୍ଗଙ୍କ ସହ ପରିଚୟ କରିଦେବି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାଣିଜ୍ୟର କେତେକ କୌଶଳବି ଶିଖାଇ ଦେବି । ଏହାହିଁ ମୋର ଶେଷ ଜଳଯାତ୍ରା ।” ଦେବଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

ଏହା ପରେ ଦେବଗୁପ୍ତ ବୋଇତ ନେଇ ବାହାରିଗଲେ । ତାଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟ ବେଶ୍ ଭଲରେ ହେଲା । ପୁଅ ବହୁତ କଥା ଶିଖିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ବହୁଦିନ ଯାଏ ବିଦେଶରେ ରହିଗଲେ । ଦେଶରେ ଶବର ପାଉ ନଥିଲେ ।

ଅବଶେଷରେ ସୀତାପୁର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରି ସେ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ସମ୍ବାଦ ପାଇଲେ, ତାହା

ତାଙ୍କୁ ମର୍ମାହତ କଲା । ରାଜା ବିଜୟଶାଳ ପରଲୋକ ଗମନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୁଅ ଜୟକେଶରୀ ରାଜା ହୋଇଥିଲେ ।

ନୂତନ ଶାସନରେ ରାଜ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ବଦଳି ଯାଇଥିଲା । ସେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖି ଦେବଗୁପ୍ତ ବ୍ୟଥିତ ହେଲେ । ତେବେ କାହାକୁ କିଛି ନକହୁ ତରୁଣ ରାଜାଙ୍କ ସହ ଦେଖା କରିବାକୁ ଗଲେ ।

ପିତୃବନ୍ଧୁ ଆସିଥିବାରୁ ରାଜା ଜୟକେଶରୀ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ତା'ପରେ ପଚାରିଲେ, “ମୋ ଶାସନ କିପରି ଚାଲିଛି ଭବୁଛନ୍ତି ?”

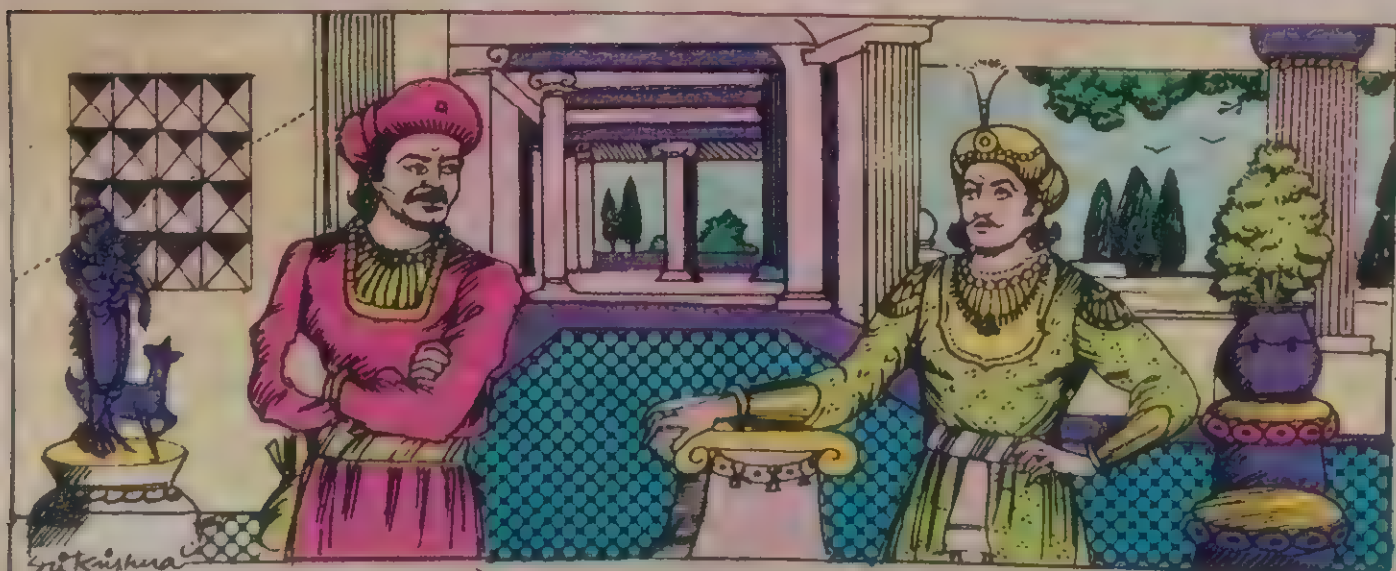
ଦେବଗୁପ୍ତ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ତରୁଣ ରାଜା ପ୍ରଶ୍ନଟି ଦ୍ଵିତୀୟଥର ପାଇଁ ପଚାରିଲେ ।

ଦେବଗୁପ୍ତ ଶମ୍ଭୀର ହୋଇ କହିଲେ, “ଚାଲିଛି ବୋଲି ଚାଲିଛି ? ପ୍ରବଳ ଶତରେ ଚାଲିଛି । ବେପାରୀମାନେ ଆପଣଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ରାଜତ୍ଵରେ ବର୍ଷକୁ ଯେତେକ ଲାଭ କରୁଥିଲେ

ଏବେ ମାସକରେ ସେତେକ କରୁଛନ୍ତି । ପୂର୍ବେ ମିଥାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ କେବଳ ଚୋର ଖସି ଚାଲୁଥିଲେ, ଏବେ ମାୟ ସବୁ ବ ଉଛୁଟିଲା । ଆଗେ ଶାଳ ରାଜାଙ୍କୁ ଭେଟି ଦେବା ବିଧିଥିଲା—ତାହାଙ୍କ କୌଣସି ଉପ-ଲକ୍ଷ୍ୟରେ । ଏବେ ନଅରର ଦ୍ଵାରପାଳକୁ ବି ଭେଟି ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ବି ରାଜାଙ୍କ ଗୌରବର ଭାଗିଦାର ହୋଇ ପାରିଲାଣି ।”

ତରୁଣ ରାଜା ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ବସ ରହିଲେ । ଦେବଗୁପ୍ତ ବିଦାୟ ନେଇ ଚାଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଦେବଗୁପ୍ତଙ୍କ ଉତ୍ତରର ମର୍ମ ସେ ବୁଝିଲେ । ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ସେ ଦୁର୍ନୀତିପରାୟଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ରାଜ-କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଦେବଗୁପ୍ତ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିପାରିଥିବାରୁ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ ।

ସାଫଲ୍ୟ-ରହସ୍ୟ

ପ୍ରାୟାଶକାଳରେ କୋଳେ ଦେଶରେ ସମରଗୁପ୍ତ ନାମକ ଜଣେ ମଲ୍ଲଯୋଦ୍ଧା ଥିଲେ । ସେ ବାଳକ ଅବସ୍ଥାରୁ ଅଜିତ ଗୁପ୍ତ ନାମକ ବିଶ୍ୱାତ ମଲ୍ଲବିଦ୍ୟାବିସାରଦଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ହୋଇ ମଲ୍ଲଯୁଦ୍ଧ, ମୁଷ୍ଟିଯୁଦ୍ଧ ଇତ୍ୟାଦି ଶିଖିଥିଲେ । ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଏପରି ନିଷ୍ଠା ଥିଲା ଯେ ଗୁରୁ ତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି କଲ କୌଣସି ଗୋପନ ରଖିଲେ ନାହିଁ । ମନଧ୍ୟାନ ଦେଇ ସବୁ ଶିଖାଇଲେ ।

ସମରଗୁପ୍ତଙ୍କ ଶ୍ୟାତ ଶୁଣି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମଲ୍ଲ-ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ତାଙ୍କ ସହ ନିଜ ନିଜ ବଳ ପରୀକ୍ଷା କଲେ । କେହି ତାଙ୍କୁ ଟପି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସମରଗୁପ୍ତ ଯାହାକୁ ହରାଇ ଦେଉଥାନ୍ତି, ତାଠାରୁ ବି କିଛି ନା କିଛି କୌଣସି ଟିକି ନେଉଥାନ୍ତି ।

ଶାଲି କୋଳେ ଦେଶ ନୁହେଁ, ଆଖପାଖର ସବୁ ରାଜ୍ୟରେ ବି ସମରଗୁପ୍ତଙ୍କ ସହ ଲଢ଼ିଲା

ଭଲ ମଲ୍ଲଯୋଦ୍ଧା ଆଉ କେହି ନଥିଲେ । ଥରେ ଥରେ ସମରଗୁପ୍ତ ନିଜେ ଆକ୍ରମଣ ହେଉଥିଲେ । କାରଣ ବଳରେ ସେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଉଣା ଥିଲେ, ତାହା ନୁହେଁ । ପୁଣି କୌଣସିରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କଠାରୁ ବିରାଟ ମଲ୍ଲଯୋଦ୍ଧା ବି ରହୁଥିଲେ । ତଥାପି ସେ କିପରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିଦେଉଥିଲେ, ତାହାହିଁ ହେଲା ତାଙ୍କ ବିସ୍ମୟର କାରଣ ।

ଥରେ ସେ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଗରେ ବସିଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ କେହି କେହି ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରିବାରୁ ସେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଅନାଇ କହିଲେ, “ଗୁରୁଜୀ! ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ମୁଁ ସବୁ ମଲ୍ଲଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ହରାଇଦେଇ ପାରୁଛି । ସେପାଇଁ ମୋ ମନରେ ବେ ନାହିଁ ସତ, ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି । ସମସ୍ତେ କ’ଣ ବଳ କୌଣସିରେ ମୋଠାରୁ ଟୋକି?”

“ନା ବସ, ସମସ୍ତେ ଗୋଟି କାହିଁକି ହେବେ? ତେବେ ଖାଲି ବଳ କୌଶଳ ଯୋଗେ ଜଣେ ଜୟଲାଭ କରିପାରେ ନାହିଁ । ସେପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୁଣ ପ୍ରୟୋଜନ ।” ଗୁରୁ କହିଲେ ।

“ସେ ଗୁଣ କ’ଣ?” ସମରଗୁପ୍ତ ପଚାରିଲେ ।

“ବସ! ମୁଁ କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ବଳେ ବୁଝି ପାରବୁ ।” ଗୁରୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ସମରଗୁପ୍ତ ବିଦେଶ ଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଲେ । ତାଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ କୌଶଳୀ ମଲ୍ଲଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ଭେଟିବା ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

ସେ କାମରୂପ ରାଜ୍ୟ ସୀମାନ୍ତ ଦେଇ ଯିବାବେଳେ ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ରାକ୍ଷସ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପକାଇଲା । ନିକୁମ୍ଭ ନାମରେ କୁଖ୍ୟାତ ସେ ରାକ୍ଷସ ଗୋଟିଏ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ରହିଥାଏ । କ୍ଷଧା ଲାଗିଲେ ବାହାର ଆସି ମଣିଷ ବା ପାଳିତ ପଶୁକୁ ଧରିନେଇ ଖାଉଥାଏ ।

ରାଜା ସେ ରାକ୍ଷସକୁ ଦମନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସଫଳ ହୋଇ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଯେପରି ପ୍ରବଳ ହୁଙ୍କାର ଛୁଡ଼ି ରାକ୍ଷସ ମାଡ଼ି ଆସୁଥିଲା, ସେଥିରେ ହସ୍ତ ହୋଇ ସୈନ୍ୟମାନେ ଛତ୍ରଭଙ୍ଗ ଦେଉଥିଲେ । ଫଳରେ ନିକୁମ୍ଭର ଦମ୍ଭ ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ ।

ରାକ୍ଷସକୁ ଦେଖିବା ମାନେ ତା’ ସହ ଦୃଢ଼ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମରଗୁପ୍ତ ଭିତରେ ପ୍ରବଳ ଆକାଂକ୍ଷା ଦେଖାଦେଲା । ସେ ମଲ୍ଲ-ରାଜରେ ବାହାମୋଟ ମାରି ରାକ୍ଷସକୁ ଡାକରା ଦେଲେ ।

ରାକ୍ଷସ ତାଙ୍କୁ ଧରି ଖାଇବା ଲେଉଟରେ ମାଡ଼ି ଆସୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସମରଗୁପ୍ତଙ୍କର ଏ ଅଲଗା ଆଚରଣ ଦେଖି ସେ ଚମକିପଡ଼ି ରହିଗଲା । ଜଣେ ମଣିଷ ତାଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଅସ୍ଥାନ କରିପାରେ, ଏକଥା ସେ କଲ୍ଲନା ବି କରିପାରୁ ନଥିଲା ।

ପ୍ରବଳ ଉତ୍ସାହରେ ସମରଗୁପ୍ତ ରାକ୍ଷସ ଆଡ଼େ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ବାଜି ଶବ୍ଦ ଏ

ବଡ଼ ପଥର ଛୁଟକଗଲା । ସେ ପଥର ମାଡ଼ରୁ
କଟକା ଧାଇଁ ବ୍ୟସ୍ୟ ଗୁଞ୍ଜଗଲା । ସେତିକି-
ବେଳେ ସମରଗୁପ୍ତ ତାକୁ ଗୋଟାଏ ଧକ୍କା
ଦେଇ ତଳେ ପକାଇଦେଲେ ।

ସେତେବେଳେ ସେ କୌଣସି
ମତେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ଉଠି ପଡ଼ିବା ବେଳକୁ
ସମରଗୁପ୍ତ ତାକୁ କିଏ ପରେ କିଏ ଦେଇ
ଗୁଞ୍ଜି ତଳେ ପକାଇଦେଲେ । କିଛି ସମୟ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁହେଁ ଭିତରେ ଶ୍ଵାସ ଯୁକ୍ତ ଲାଗି
ରହିଲା । ଶେଷରେ ଶ୍ଵାସ ମଲା । ସମରଗୁପ୍ତ
ବି ଚେତା ହୋଇଲେ ।

ରାଜାଙ୍କର କେତେକ ଗୁପ୍ତରେ ଦୂରରେ
ଠିଆ ହୋଇ ସେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୃଦୟ ଦେଖିଥିଲେ ।
ସେମାନେ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ରକ୍ଷସର ନିଧନ ସମ୍ବାଦ

ରାଜାଙ୍କୁ ଦେବରୁ ରାଜା ଶୁଣି ହେଲେ, କିନ୍ତୁ
ସତେ ସତେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ତୁପି ତୁପି କହିଲେ,
“ରକ୍ଷସର ନିଧନକାଣ୍ଡକୁ କାଳବଳୟ ନକରି
ଆମେ ନିଧନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଗୁଲ୍ !”

ଏହାପରେ ରାଜା, ମନ୍ତ୍ରୀ କେତେଜଣ
ଦେହରକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଧରି ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ଯାଇ
ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ସେତେବେଳକୁ ସେଠାରେ ଅନ୍ୟ ଲୋକେ
ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ସମରଗୁପ୍ତଙ୍କ
କ୍ଷତ ସ୍ଥାନରେ ଔଷଧ ଦେଇ ତାଙ୍କର ସେବା
ଶୁଶ୍ରୁଷା କରୁଥାନ୍ତି । ସମରଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି
ସମସ୍ତଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।

ସମରଗୁପ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କରନ୍ତେ
ରାଜା କହିଲେ, “ଭଦ୍ରେ ! ଆପଣ କିଏ ମୁଁ

ଜାଣେ ନା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ଚାହୁଁଥିଲି
ଆପଣ ବି ଜଣେ ରାଜପୁତ । ସେଥିପାଇଁ...”

“ସେଥିପାଇଁ ଆପଣ ହୁଏତ ମୋତେ ବଧ
କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଧୃତ ଥିଲେ । ଜଣେ ରାଜପୁତ
ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଜାକୁ ଏତେଦିନ ଯାଏ ପାତନା
ଦେଇଥିବା ପୁଲେ ସେମାନେ ଆଜି ଜଣେ
ରାଜପୁତ କବଳରେ ପଡ଼ିବେ, ଏକଥା କେଉଁ
ରାଜା ଚାହୁଁବେ? ତେଣୁ ଆପଣ କିଛି ଅନ୍ୟାୟ
କରୁ ନଥିଲେ!” ସମରଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

ସମରଗୁପ୍ତଙ୍କ ବିବେକ ଓ ବିନୟ ଦେଖି
ରାଜା ମୁଗ୍ଧ ହେଲେ । ସେ କହିଲେ,
“ଭଦ୍ରେ! ମୋର ସୈନ୍ୟଦଳର ବଳ ଅପେକ୍ଷା
ରାଜପୁତ ବଳ ବେଶି ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ
ବଳ ରାଜପୁତ ବଳ ତୁଳନାରେ କ’ଣ
ଅଧିକ?”

“ମହାରାଜା! ଥରେ ମୋ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ
ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲି । ଉତ୍ତରରେ ସେ କହିଥିଲେ
କି ଶାଳି ବଳ ଦ୍ଵାରା ବିଜୟ ଲାଭ ହୁଏନାହିଁ ।

ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ ବଳ ରୁଣ ଆବଶ୍ୟକ ।
ସେ ରୁଣ କ’ଣ ସେ କହି ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ବୁଝୁଛି । ତାହା ଉତ୍ସାହ । ମୁଁ
ଜଣେ ଉଦ୍ଧୃତ ପ୍ରତିଦ୍ଵନ୍ଦୀ ଗୋଟିଏ ପାଇଁ
ବାହାରିଥିଲି । ତେଣୁ ଲଢ଼ିବା ପାଇଁ ମୋର
ଉତ୍ସାହ ଥିଲା । ରାଜପୁତ ଜଣେ ମଣିଷଠାରୁ
ଲଢ଼େଇର ଆହ୍ୱାନ ଆଶା କରୁ ନଥିଲା ବୋଲି
ଡରିଗଲା । ମୋର ଉତ୍ସାହ ଯାହାକୁ ତା’ର
ଭୟ ହେଲା ତା’ର କାଳ । ଆପଣଙ୍କ
ସୈନ୍ୟମାନେ ତାକୁ ମୂଳରୁ ରାଜପୁତ ବୋଲି
ଜାଣୁଥିଲେ । ତେଣୁ ତାକୁ ସେମାନେ
ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ସାମ୍ନା କରୁଥିଲେ ଓ
ଛତକ ଦେଉଥିଲେ ।” ସମରଗୁପ୍ତ
କହିଲେ ।

ରାଜା ସମରଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରାସାଦକୁ ନେଇଗଲେ ।

ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥ ହେବା ଉତ୍ତରୁ ତାଙ୍କୁ ବିରାଟ
ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଦିଆଗଲା । ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ବହୁତ
ପୁରସ୍କାର ପାଇ ସମରଗୁପ୍ତ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ଭାଗ୍ୟଚକ୍ର

ଭଗବାନ ବୁଦ୍ଧ ଯେତେବେଳେ ଜେତ ବନରେ ବାସ କରୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିଲେ ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ନାମକ ଜଣେ ବଣିକ ।

ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଗତ ଥିଲେ । ସେ ବିପୁଳ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରି ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିଦେଇଥିଲେ । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ତିନି ତିନିଥର ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ ଓ ନିଜର ଶ୍ରଦ୍ଧାଭକ୍ତି ନିବେଦନ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଘର ଭିକ୍ଷୁମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସବଦା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହୁଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶହ ଶହ ଭିକ୍ଷୁ ତାଙ୍କ ଅତିଥିଶାଳାରେ ସେଜନ କରୁଥିଲେ । ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ସ୍ୱୟଂ ବୁଦ୍ଧଦେବ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲେ ।

ଅନାଥପିଣ୍ଡକଙ୍କର ବିରାଟ ମହଲର ଗୋଟିଏ ଅଂଶରେ ଜଣେ କ୍ଷୁଦ୍ରଦେବୀ ରହୁଥିଲେ । ସେ

ଦେବୀ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାଷଣ ଇର୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମାନବୀ ରୂପ ଗ୍ରହଣ କରି ସେ ଅନାଥପିଣ୍ଡକଙ୍କର କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷକୁ ଯାଇ କହିଲେ, “ବାବୁ, ତମେ ସେ ବୁଦ୍ଧକୁ କାହିଁକି ବାରମ୍ବାର ଘରେ ପୁରୁଉଛ ? ତାହାଦ୍ୱାରା ଘରର ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ ।”

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ବରହ, ହୋଇତାକୁ ଅନାଇଲେ ଓ କହିଲେ, “ତମେ କିଏ ? ଅନୁଧିକାର ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ତମର କି ପ୍ରୟୋଜନ ?”

ଦେବୀ ସେଉଁଠୁ ଅନାଥପିଣ୍ଡକଙ୍କର ପୁତ୍ରକୁ ଦେଖାକରି ଏକା କଥା କହିଲେ । ସେଠାରୁ ବି ସେ ଚଢ଼ା ଖାଇଲେ ।

ହମେ ଅନାଥପିଣ୍ଡକଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟରେ କ୍ଷତି ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାଙ୍କ ସହ ବେପାର-ବଣିଜ କରୁଥିବା ବଣିକମାନଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କର କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ବାକି ଥିଲା ।

ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଟଙ୍କା ପରିଚାଳନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋଟେ ଚାଗଦା ଦେଲେ ନାହିଁ । ଫଳରେ ସେମାନେ ବି ଟଙ୍କା ଫେରାଇଲେ ନାହିଁ ।

ଏଣେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମଧ୍ୟ ଘଟିଗଲା । ଗୋଟାଏ ଗରାରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ପୁରାଇ ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ନଦୀ କୂଳରେ ପୋତି ରଖିଥିଲେ । ପ୍ରକଳ ବନ୍ୟାରେ ଅତଡ଼ା ଖସିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ଗରା ନଦୀ ଗର୍ଭକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ଦୈନିକ ଭିକ୍ଷୁମାନଙ୍କୁ ଭୋଜନ ଯୋଗାଇବା ବନ୍ଦ କଲେ ନାହିଁ । ତେବେ ଭୋଜନର ସେ ପରିପାଟି ଆଉ ରହିଲା ନାହିଁ ।

ବୁଦ୍ଧଦେବ ବଣିକଙ୍କର ଅମୁକଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଖବର ଗାଇଥାନ୍ତି । ଦିନେ ସେ ଅତିଥିଗାଳି ଆଡ଼େ ଅନାଇ ପଚାରିଲେ, “ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ! ତମର ଅଭାବ ସତ୍ତ୍ୱେ ତମେ ଭିକ୍ଷୁମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଅତିଥିଗାଳି ଚାଲି ରଖିଛ ଦେଖୁଛି !”

“ଭଗବାନ ! କ’ଣ ବା ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ପାରୁଛି ? ଅତି ସାଧାରଣ ଖାଦ୍ୟ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଯୋଗାଇବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ମୋର ନାହିଁ ।” ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ଦୁଃଖିତ ଭାବରେ କହିଲେ ।

“ସେଥିରେ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ । ଖାଦ୍ୟର ପରିମାଣ ବା ବଡ଼ଲେକି ନୁହେଁ, ଚାହା ଦେବାରେ ତମର ଯେଉଁ ଆନ୍ତରିକତା ଅଛି, ଚାହାଁଁ ତମର ବିଶେଷତ୍ୱ ।” ବୁଦ୍ଧଦେବ କହିଲେ ।

ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ଅଜାତ ସୁଦୂର ସମୁଦ୍ର
 ଦେବାର ଚକ୍ର ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଶବ୍ଦେ କ
 ବୁଦ୍ଧକ ବୁଦ୍ଧରେ କହିବାର ଏହାହିଁ ଠିକ୍
 ସମୟ : ସେ ତାଙ୍କ ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ଆଗରେ
 ଅବସ୍ଥିତ ହେଲେ ଓ କହିଲେ, “ମୁଁ ତମର
 ପ୍ରାଣର ଗୋଟାଏ ଅଂଶରେ ବହୁଦିନରୁ
 ରହିଥିବା ଜଣେ ଦେବ । ତମେ ସେ ବୁଦ୍ଧକୁ
 ଘରେ ପୁରାଇବା ଯେଉଁ ତମର ଅକଲ୍ୟାଣ
 ହେଉଛି । ତା’ ସହ ଆଉ ସମ୍ପର୍କ ରଖନାହିଁ ।
 ତାକୁ ବିଦା କରଦିଅ ।”

“ଦୟାକରି ତମେ ଏଇକ୍ଷଣି ମୋ ଘରୁ
 ବିଦା ହୋଇଗଲେ !” କହିଲେ ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ।

ଦେବୀ ବଡ଼ ଅପମାନ ବୋଧ କଲେ ଓ
 କହିଲେ, “ତମେ ଶୁଭ୍ର ମୋତେ ଆଉ ସ୍ଥାନ

ମିଳୁ ନାହିଁ ?” ସେ ରାଗ ତମତମ ହୋଇ
 ବାହାରିଗଲେ ।

ବାହାରିଗଲେ ଯିବା, କିନ୍ତୁ ରହିବା ଭଳି
 ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ବାହାରିକ ଅଭାବ ପାଇଲେ
 ନାହିଁ । ଅନାଥପିଣ୍ଡକଙ୍କ ଘରର ଯେଉଁଲି
 ପବନ ପରିବେଶ, ଉଦ୍ୟାନ, ପୁଷ୍କରିଣୀ ଇତ୍ୟାଦି
 ଥାଇ ଯେଉଁ ବିରାଟ ମହଲ, ସେପରି ଆଶ୍ରୟ
 ଆଉ କେଉଁଠି ହେଲେ ସେ ମୂଲକରେ ନଥିଲା ।

ଦେବୀ ବହୁତ ଛଟପଟ ହୋଇ ଜେତବନର
 ଗ୍ରାମ ଦେବତାଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ଓ ନିଜର ଦୁଃଖ
 ଜଣାଇଲେ । ଗ୍ରାମ ଦେବତା କହିଲେ,
 “ତମେ ପୁଣି ଅନାଥପିଣ୍ଡକଙ୍କ ଘରେ ଯାଇ
 ରହିବାକୁ ଚାହଁ, କିନ୍ତୁ ସେପାଇଁ ସଙ୍କୋଚ
 ଅନୁଭବ କରୁଛ । ଏଇଆ ତ ? ତୁମେ

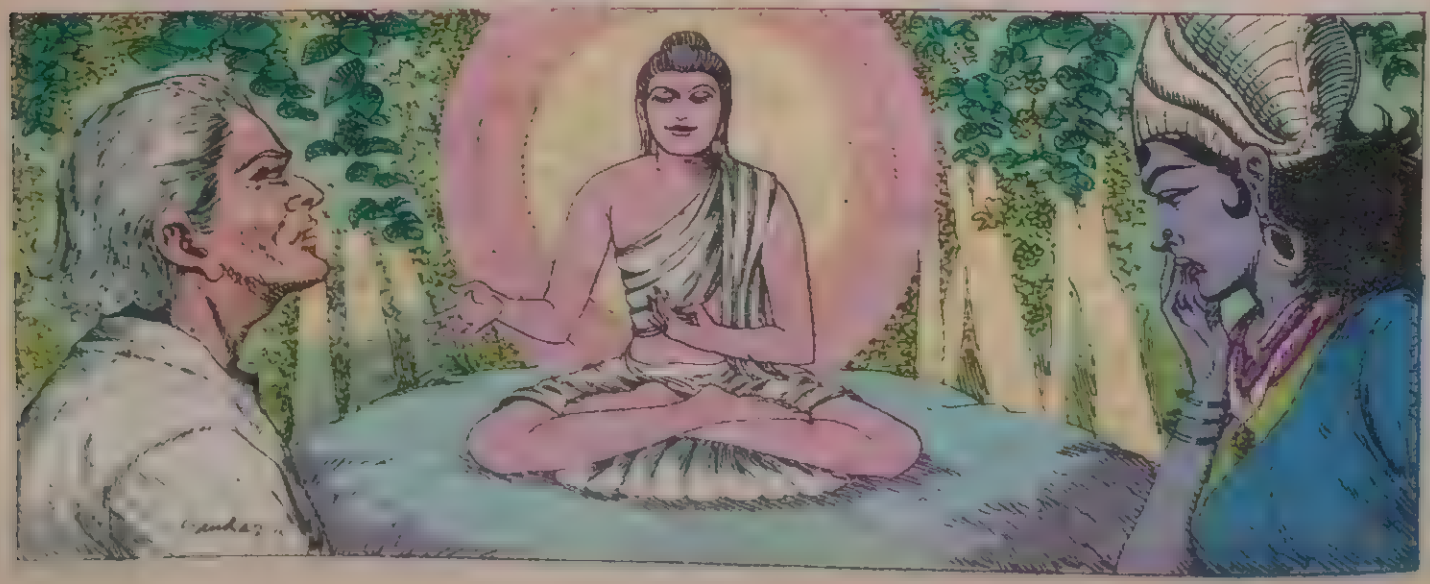
ତାଙ୍କର କିଛି ରକ୍ତକର କର । ପାଦରେ
ତମର ଆଉ ସେବା କରିବାର କରଣ
ରହିବ ନାହିଁ । ତମେ ତାଙ୍କ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷର
ରୂପ ଧରି ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ବଣିକମାନେ ଟଙ୍କା
ଦେବାର କଥା; ସେମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରି
ସେସବୁ ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କର । ତମର
ଯେଉଁକି ଦେବା ହେଉ ଅଛି, ତାହା ପ୍ରୟୋଗ
କରି ମାଗିଲେ ସେମାନେ ଦେଇଦେବେ ।
ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଅନାଥପିଣ୍ଡକଙ୍କର ଯେଉଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ବନ୍ଧ୍ୟାରେ ଘର ଥାଉଥିଲା, ତାହା ନଥି ମଝିରେ
ଗୋଟିଏ ଶାୟରେ ଲାଗି ରହିଛି । ତାକୁ
ଉଦ୍ଧାର କରି ତାଙ୍କୁ ଦିଅ ।”

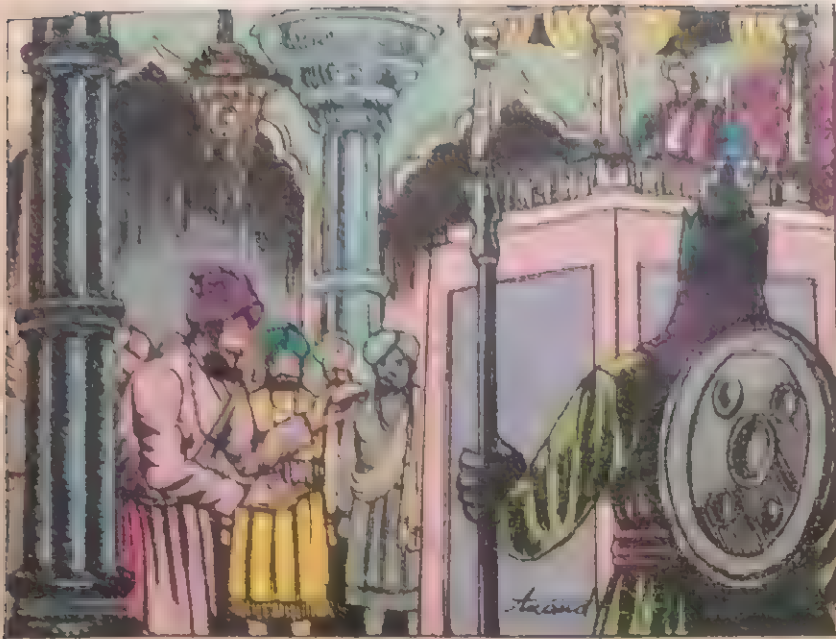
ସେ ଯୁକ୍ତଦେବା ତାହାହିଁ କଲେ । ବଣିକ-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ଅସୁଲ ହୋଇଥିବା ଟଙ୍କା ଓ ସେ
ବେଳୁ ଧରି ସେ ଅନାଥପିଣ୍ଡକଙ୍କ ଆଗରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ସବୁ କହିଲେ ।

“ତମେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ ଅପମାନ କରି କଥା
କହିଛ । ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କର ।”

ଅନାଥପିଣ୍ଡକ ହୋ କହି ସେ ସେବକୁ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ
ପାଦକୁ ଲେଉଟେଲେ ।

ବୁଦ୍ଧ କହିଲେ, “ଜଣେ ଯେତେବେଳେ
ନିଜକୁ ସୁହାଇଲା ଭଳି କୌଣସି କାମରେ
ମଜ୍ଜି ରହିଥାଏ, ତା’ ପରିଶେଷରେ ଦୁଃଖ
ଥାଇପାରେ ବୋଲି ଶ୍ରୁତି ନଥାଏ । ଜଣେ
ଯେତେବେଳେ କଷ୍ଟକର କାମରେ ବ୍ୟାପ୍ତ
ରହିଥାଏ, ତା’ର ପରିଶେଷ ଭଲ ହୋଇପାରେ
ବୋଲି ଜାଣି ନଥାଏ । ଏ ଦେବା ମୋତେ
ତଡ଼ିବାକୁ ବେଶ୍ ସୁଖକର ବୋଲି ଶ୍ରୁତିଥିଲେ ।
ତା’ର ପରିଶେଷରେ ନିଜେ କିପରି ହଇରାଣ
ହେବେ, ସେକଥା ଶ୍ରୁତି ନଥିଲେ । ଅନାଥ-
ପିଣ୍ଡକ ନିଜର ଅସୁବ ଦେଖି ମିଥୁମାଣ
ହେଉଥିଲେ, ନିଜର ତମ୍ଭ ମଙ୍ଗଳପ୍ରଦ
ହୋଇପାରେ ବୋଲି ଜାଣୁ ନଥିଲେ ।”
ଏହାପରେ ବୁଦ୍ଧ ଦେବାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କଲେ ।
ଦେବା ଓ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନମାନେ ଅନାଥ-
ପିଣ୍ଡକଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ରହିଲେ ।

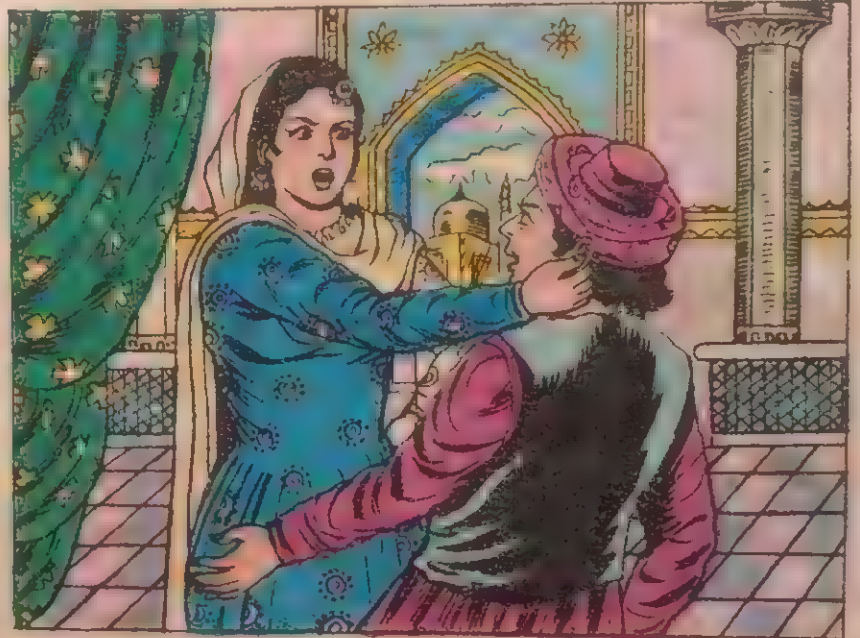

ଭରତ-କାହାଣୀ ।

ଦୁମାସ୍ତୁନ ଓ ଶେରଶାହ୍

୧୩ ବର୍ଷ ବୟସରେ ୧୫୩୦ ମସିହାରେ ଦୁମାସ୍ତୁନ ଭରତରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମୋଗଲ ମୂଲକ ଉପରେ ରଜା ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ରାଜଧାନୀ ହେଲା ଆଗ୍ରା । ସେ ବଳସ୍ତ ବ୍ୟସନ ଭଲ ପାଉଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆଦର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଶାସନ ଦିଗରେ ସେ ଧ୍ୟାନ ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ସେତେବେଳେ ଭରତରେ ଶେରଶାହ୍, ନାମକ ଜଣେ ଆଫଗାନ ସେନାପତି କ୍ରମେ ବଳବାଳୀ ହୋଇ ଡାକ୍ତର ହେଲେ । ତାଙ୍କ ମୂଲ ନାମ ଥିଲା ଫରୀଦ୍ । ତାଙ୍କ ବାପା ହଜାରର ସାଧାରଣମାନଙ୍କରେ ଜଣେ ଜାଗିରଦାର୍, ଥିଲେ । ବମାତାର ତାହନା ସହ ନିପାରି ସେ କୌନସୁର ପଲର ଆସିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ବଦଳିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

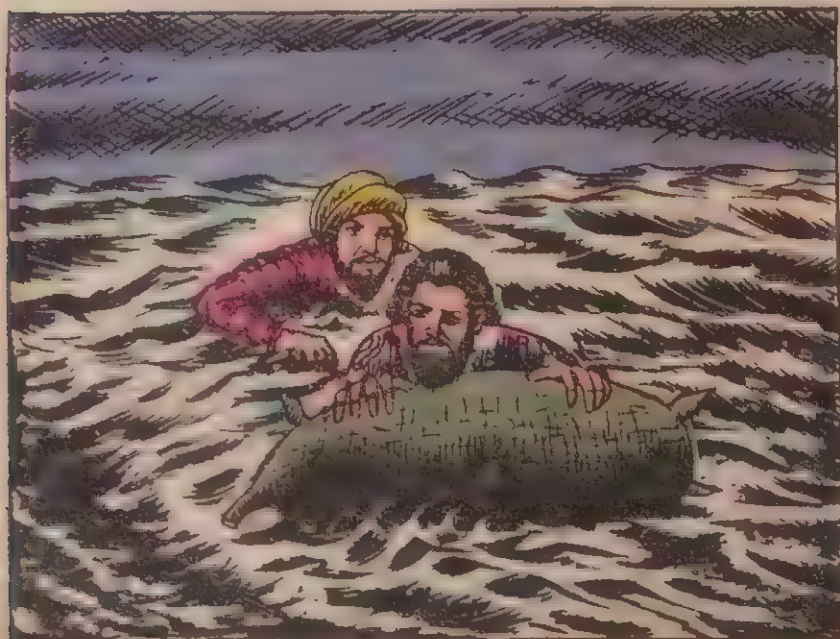
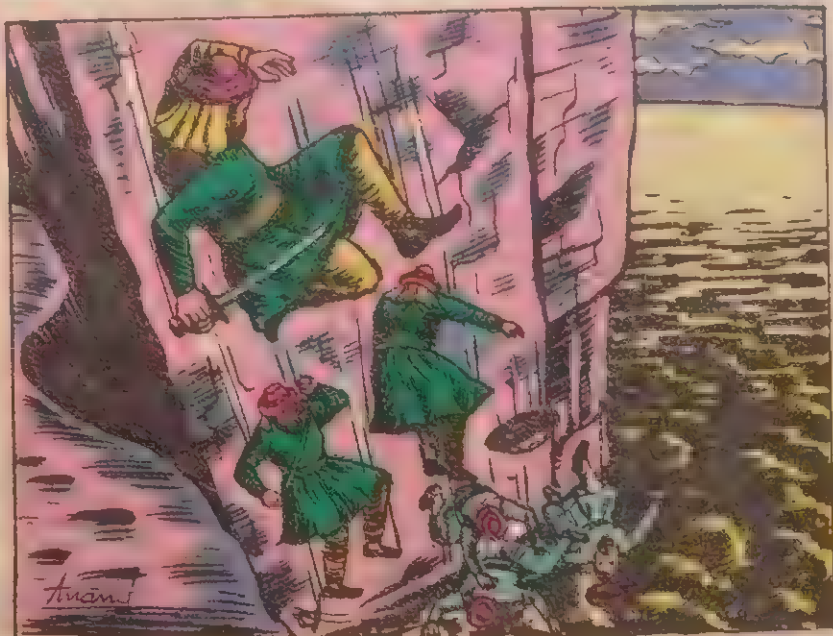

ପୁରକ ଫରୀଦ୍ କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ବାଘ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଲେ ଓ ଏକାକୀ ତା' ସହ ଲଢ଼ି ତାହୁମାରଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଏହି ସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ହଜାରର ସୁଲତାନ, ତାଙ୍କୁ ଶେରଶାହ୍ ବୋଲି ନାମ ଦେଲେ । ଶେରଶାହ୍ ବାବରଙ୍କ ସାମରକ କଳ କୌଶଳ ଭଲଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

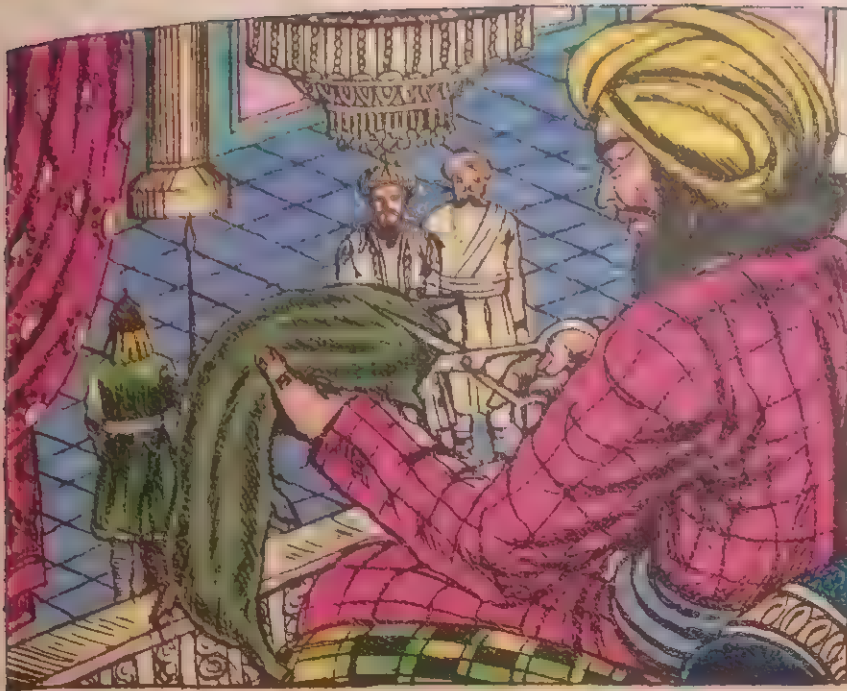

ଶେର ଶାହ, ଲଡ଼କା ଧ୍ରୁମେ କହାଇଲ
ଗାସିତ ହେଲେ । ତାଙ୍କ ସହ
ଦୁମାୟନଙ୍କର ବାଉମାର ସଂଘଟ
ହେଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ସବୁଥର
ଦୁମାୟନଙ୍କର ପରାଜୟ ହେଉଥାଏ ।
ଏହାର କାରଣ ସେନ୍ୟାସଗଠନ ବା
ପୁର ପ୍ରତି ଦୁମାୟନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ
ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଶେର ଶାହ ସେ
କିଗରେ ପ୍ରବଳ ଉତ୍ସାହୀ ଥିଲେ ।

ଥରେ ଶେର ଶାହଙ୍କ ସୈନ୍ୟଦଳ
ଦୁମାୟନ ପକ୍ଷର ସୈନ୍ୟଦଳକୁ ଏମିତି
ଭବରେ ଭେଦଗଲେ ଯେ ମୋଗଲ
ପକ୍ଷ ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଗଙ୍ଗାନଦୀ
କିକରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ଶହ ଶହ
ସୈନ୍ୟ ମଲେ । ଦୁମାୟନ ଜିଜ୍ଞେ
ଭଲ ଭବରେ ସନ୍ତରଣ ଶିଖି ନଥିଲେ ।
ତେଣୁ ସେ କଲିକଲ ହେଲେ ।

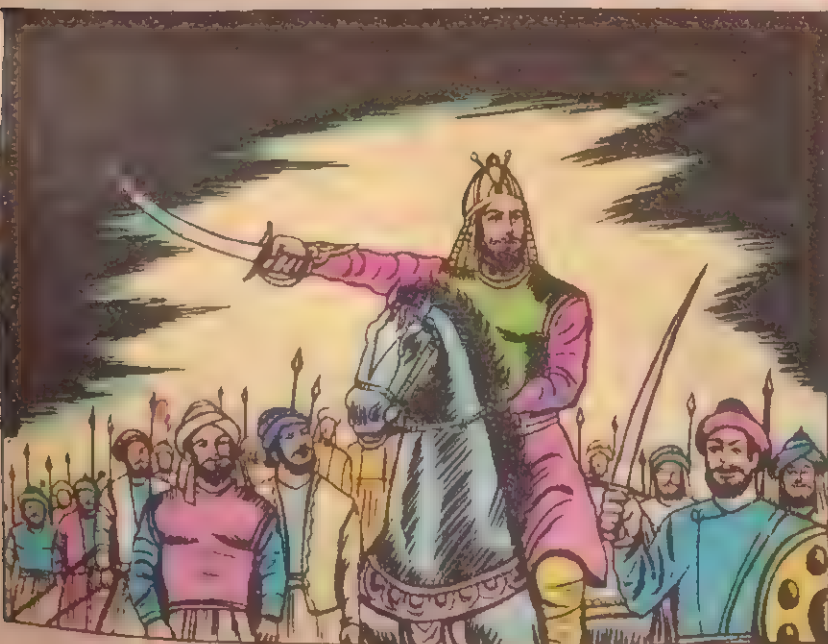
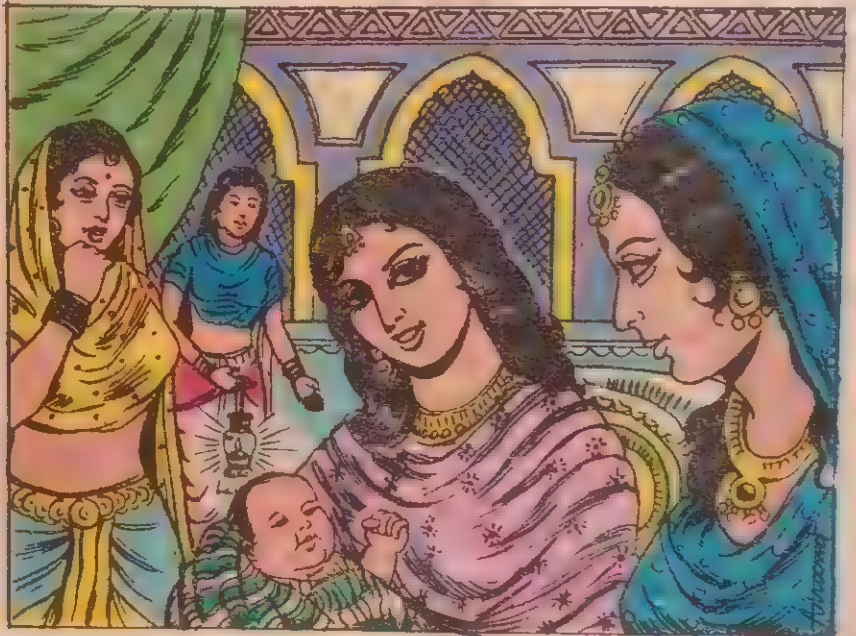

ଦୁମାୟନ ଯେତେବେଳେ ଜଳ-
ସ୍ରୋତରେ ଭସି ଯାଉଛନ୍ତି, ସେତେ-
ବେଳେ ଜଣେ ଭଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ଦେଖି
ପକାଇଲା । ତମଡ଼ା ଥଳରେ ପାଣି
ବୋହବା ଭଦ୍ରର କାମ । ସେ
ଦୁମାୟନଙ୍କୁ ତା' ଭାସମାନ ଥଳ ଉପରେ
ଭାସ ଦେବାକୁ କହିଲା । ଦୁମାୟନ
ତାହାହିଁ କଲେ । ଭଦ୍ର ସେ ଥଳକୁ
ଠେଲ ଠେଲ ନଇ ଆରପାରକୁ
ନେଇଗଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦୁଇହାତରେ
ଭୟ ହୁଏ ଦିନକ ସକାଶେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ରାଜଗାଦିରେ ବସିବାର ସୁଯୋଗ
ଦେଇ ନିଜ ଦୃଢ଼ତା ପ୍ରକଟ କଲେ ।
ଭାଷି ତା'ର ସେ ଚମତା ଥିଲେ କାହିଁ
ସେଥିରୁ ଖଣ୍ଡି ଏ ଖଣ୍ଡି ଏ ତା' ସାଙ୍ଗସାଥୀ
ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନଙ୍କୁ ତା' ଜୀବନରେ ସେ
ଅତୁଲ ଦିନର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଦେଖାବରେ
ଉପହାର ଦେଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟର ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବାରୁ
ଦୁମାୟନ୍ତ ବରକ୍ର ହୋଇଗଲେ । ସେ
ଆତ୍ମା ତ୍ୟାଗ କରି କିଛିଦିନ ସକାଶେ
ଅମରକୋଟର ହିନ୍ଦୁ ରାଜାଙ୍କ ନଅରେ
ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସେଠାରେ
ତାଙ୍କ ରାଣୀ ବେଗମ ହାମିଦା କାନ୍ଦୁ
ଏକ ପୁଅ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ଦେଲେ ।
ଏହି ସନ୍ତାନଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ
ଆକବର ନାମରେ ବିଖ୍ୟାତ ହେଲା ।

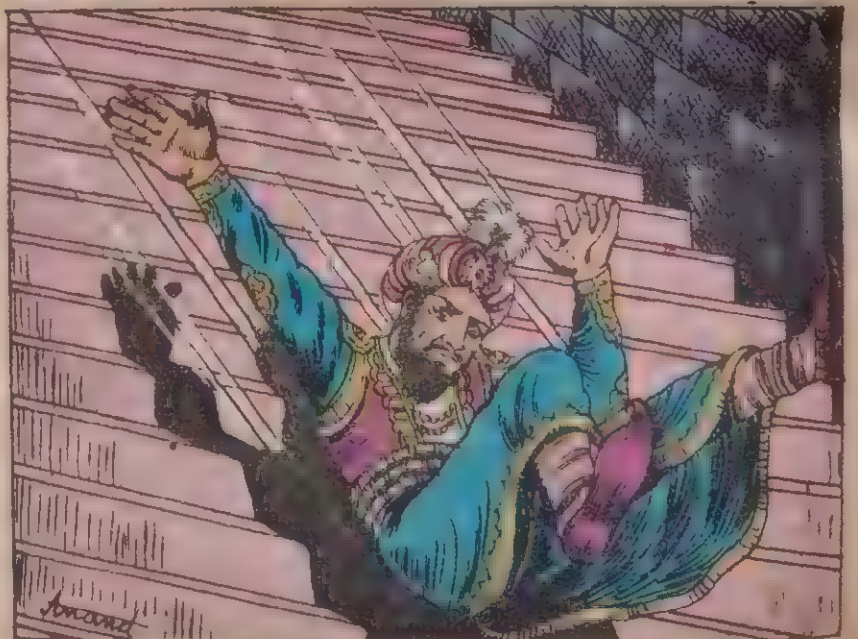
ଶେରଶାହ ଦକ୍ଷିଣ ଅଧିକାର କରିନେଲେ
ଓ ପୂର୍ବ ଭାରତର ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳ
ସମେତ ଉତ୍ତର ଭାରତର କେତେକ
ପାଦତ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବି ନିଜ ଦଖଲକୁ
ଆଣିଲେ । ଶେରଶାହ ନିଜ ରାଜ୍ୟରେ
ବହୁ ପ୍ରକାର ସମ୍ଭାର ମୂଲ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ
କଲେ ଓ ଶାସନ କଳକୁ ଦୃଢ଼ କଲେ ।
ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ତଥା ଆଦର୍ଶ
ଶାସକ । ତାଙ୍କ ବଣ ଭିତରାସରେ
ପୁର ବଣ ବୋଲି ବିଦିତ ।

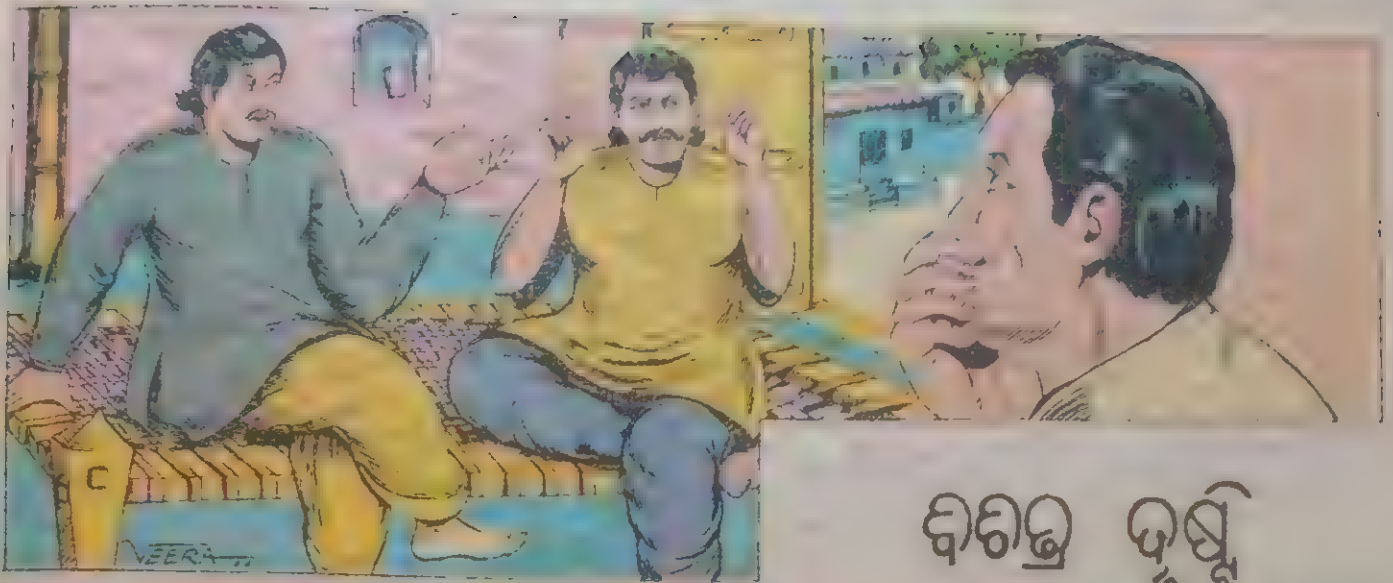
ଶେରଶାହ ଶେର ଶା ନାମ ଲିଖା
କଲେ ଓ ରାଜପୁତମାନଙ୍କ ସହ
ଅନେକ ଥର ଯୁଦ୍ଧ କଲେ । କାଲଞ୍ଜର
ଦୁର୍ଗ ଯାତ୍ରରେ ଯୁଦ୍ଧ ରହୁଥିବା ବେଳେ
ତାଙ୍କ ବାବୁଦ ଉତ୍ତୀର ଉପରେ
ଗୋଟାଏ ଅଗ୍ନି କଣା ଭରି ଆସି
ପଡ଼ିବାରୁ ତାହା ହଠାତ୍ ଜଳି
ଉଠିଲା । ଶେରଶାହ ପାଖରେ ଥିଲେ
ଓ ଆହତ ହେଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ
ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ।

ଶେରଶାହଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବାଦ ଓ ପରେ
ପରେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ବିଖଣ୍ଡିତ
ଦେଶାଦେଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ କାନ୍ଦା-
ହାରରେ ଯାଇ ରହୁଥିବା ହୁମାୟୁନଙ୍କ
କାନରେ ପଡ଼ିଲା । ପତ୍ନୀର ବର୍ତ୍ତମାନରେ
ସେ ପୁଣି ନିଜ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟ ଫେରି
ପାଇବା ଆଶାରେ ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରୀ ଭରତ
ଆସିଲେ । ଇତିମଧ୍ୟରେ ସେ ଅଧିକ
ସତର୍କ ହେବାକୁ ଶିଖିଥିଲେ ।

୧୫୫୫ ମସିହାରେ ହୁମାୟୁନ ଲହୋର
ଆସି ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ସହରରେ ଅଧିକାର
କଲେ । ଭାରତରେ ପୁଣି ମୋଗଲ
ଶାସନ ବୁଲି ହେଲା । କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ
ଭେଗ କରିବା ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ
ନଥିଲା । ସେ ନିଜ ପାଠାଗାରକୁ
ଯାଇଥିବା ପଥର ପିଢ଼ି ଉପରୁ ଗୋଡ଼
ଖସିଯିବାରୁ ତଳକୁ ଗଡ଼ି ଆସିଲେ ।
୧୫୫୬ ମସିହାରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ
ହେଲା ।

ବିଚିତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ରହୁଥିଲେ ଜଣ ବନ୍ଧୁ—

ରଘୁ, ରଘୁ ଓ ରମେଶ । ଜନଜଣ-
ଯାକ ପିଲାବେଳେ ଏକତ୍ର ଖେଳୁଥିବା ବେଳେ
ଥରେ କୌଣସି ବିଷାକ୍ତ ଅଠା ସେମାନଙ୍କ
ଆଖିରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା । ଫଳରେ ଜନଜଣ
ଯାକଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଶକ୍ତି କ୍ଷୀଣ ହୋଇଯାଇଥାଏ ।

ଦିନେ ଜନବନ୍ଧୁ ଠାଏଁ ବସି ଶପସପ
ହେଉଛନ୍ତି, ରଘୁ କହିଲା, “ମୋ ଦୃଷ୍ଟି-
ଶକ୍ତିରେ ବହୁତ ଉଲଟ ହେଲାଣି । ନଈରେ
ମାଛ ଗ୍ରସ୍ତଥିବାର ଦେଖିଲେ ମୁଁ ତା’ର ବୟସ
କହିଦେବି !”

“ହେଇଟି ରଘୁ ! ଏମିତି ବାତାପିଆ କଥା
କହନା । ତୁ ଏଇ ସେହିନ ଗୋଟାଏ କୁକୁର
ମାଡ଼ ପକାଇଥିଲୁଟି ?” ରଘୁ କହିଲା ।

“ଆରେ, ସେହିନ କୁକୁର ମାଡ଼ ପକାଇଲି
ବୋଲି ଆଜି ମୋ ଆଖି ଭଲ ହେବ ନାହିଁ,

କିଏ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଯୁକ୍ତ ?” ରଘୁ ପ୍ରତିବାଦ
କରି କହିଲା ।

ରଘୁ ଓ ରଘୁ ହେଉଛନ୍ତି କଲେ । ରମେଶ
ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧା ଦେଇ କହିଲା, “ଆରେ
ଭାଇ, ଏମିତି ପାଟିଗୋଲ କଲେ କ’ଣ ହେବ ?
ମୁଁ ତମ ଦୃଷ୍ଟିକଠାରୁ ବୟସରେ ସାନ । ମୋ
ଦୃଷ୍ଟିକ୍ତେ ତମ ଦୃଷ୍ଟିକଠାରୁ ଭଲ । ଗୁଲ,
ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବା ।”

ରଘୁ ଓ ରଘୁ ଏଥିରେ କିଛି କହିପାରିଲେ
ନାହିଁ । ସେମାନେ ଚୁପ୍ ରହିଲେ ।

ରମେଶ ଉତ୍ସାହୀତ ହୋଇ କହିଲା, “କ’ଣ,
ମୁଁ ଠିକ୍ କହିଲି ନା ନାହିଁ ? ପରୀକ୍ଷା କରି
ଦେଖାଯାଉ । ଯାହାର ଦୃଷ୍ଟିକ୍ତେ ସବୁଠାରୁ
ଭଲ, ସେ ତାହା ପ୍ରମାଣ କରିଦେଉ ।”

“ହଁ, ହଁ, ତାହାହିଁ ହେଉ । ପ୍ରମାଣ
କରିବାରେ ବା ବାଧା କ’ଣ ? ଏହାତ ବେଶ

ସୁନ୍ଦର କଥା ।” ରଘୁ ଓ ରଞ୍ଜୁ ବାଧା ହୋଇ କହିଲେ ।

ରମେଶ ହାତ ତାଳି ଦେଲା ।

“କେମିତି ପରୀକ୍ଷା କରିବା ?” ରଘୁ ପଚାରିଲା ।

“ଗୋଟାଏ କାମ କରାଯାଉ । ଶେଫ ମଦନଲାଲ୍ ଯେଉଁ ଅତିଥିଗାଳ ବସାଇଛନ୍ତି, ତାହାର ପାଟକ ଆଗରେ ଗୋଟାଏ ପଥର ଫଳକ କାଲି ସକାଳେ ପୋଷା ହେବ ବୋଲି ଶୁଣିଲି । କାଲି ସକାଳେ ଆମେ ତିନିହେଁ ଯିବା । ଯିଏ ସେ ଫଳକ ପୃଷ୍ଠ ଭାବରେ ପଡ଼ି ଦେବ, ତାହାର ଦୃଷ୍ଟି ଶକ୍ତି ସବୁଠାରୁ ଭଲ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବ । ତାକୁ ଅନ୍ୟ

ଦୁଇଜଣ ଖାଇବାକୁ ଦେବେ । ହେଲ ?” ରମେଶ କହିଲା ।

“ହେଲ !” ରଘୁ ଓ ରଞ୍ଜୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହେଲେ ।

ରଘୁ ଓ ରମେଶ ସେଠାରୁ ବିଦାୟ ହୋଇଯିବା ପରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ରଘୁ ଯାଇ ଅତିଥିଗାଳ ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା ଶେଫ ମଦନଲାଲ୍‌ଙ୍କ ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ ନମସ୍ତାର ପକାଇଲା ।

“କହୋ ରଘୁ, କୁଆଡ଼େ ଆସିଲ ?” ଗୁମାସ୍ତା ପଚାରିଲେ ।

“ଏଇବାଟେ ଯାଉଥିଲି, କହିଲି ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କୁ ଓଲଟି ହୋଇଯାଏ । କାଲି କୁଆଡ଼େ ଅତିଥି- ଶାଳ ଆଗରେ ଗୋଟାଏ ଫଳକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ?” ରଘୁ ପଚାରିଲା ।

“ହଁ ।”

“ସେଥିରେ କ’ଣ ଲେଖାଅଛି ଆଜ୍ଞା ?”

“ଶାଲି ‘ମାତୃଶରଣମ୍’ ବୋଲି ଲେଖା ଅଛି ।” ଗୁମାସ୍ତା ଉତ୍ତର ଦେଲେ । ରଘୁ ଗୁଲିଗଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ରଞ୍ଜୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା ଓ ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କୁ ନମସ୍ତାର ପକାଇ ପଚାରିଲା, “ବାରୁ, କାଲି ସକାଳକୁ କୁଆଡ଼େ ଫଳକଟିଏ ଲାଗିଥିବ ?”

“ହଁ ! କାହିଁକି ?” ଗୁମାସ୍ତା ଏଥର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

“ନାହିଁ, ଏମିତି କିଛି କାରଣ ନାହିଁ
ତେବେ ସେଥିରେ ଲେଖାଥିବ କ’ଣ?”
ପଚାରିଲା ରଞ୍ଜୁ ।

“ମାତୃଶରଣମ୍ ବୋଲି ଲେଖା ଅଛି ।”

“ବାରୁ, ସେ ଫଳକର ଓ ଅକ୍ଷରର ରଙ୍ଗ
କ’ଣ?”

“ଫଳକ ଧଳା । ଶଙ୍ଖ ମଲମଲ ପଥର ।
ଅକ୍ଷର ସୁନେଲି ।” ଗୁମାସ୍ତା କହିଲେ ।

ରଞ୍ଜୁ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଚାଲିଗଲା ।
ପରେ ପରେ ପହଞ୍ଚିଲା—ରମେଶ । ସେ ବି
ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କୁ ଏକା ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ଓ ଗୁମାସ୍ତା ଏକା
ଉତ୍ତର ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଗୋଟାଏ ଅଧିକା
ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, “ବାରୁ “ତଳେ କ’ଣ ଦାତାକ
ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ?”

“ହଁ, ଶେଫ୍ ମଦନଲାଲଙ୍କ ନାମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ଅଛି ।” ଗୁମାସ୍ତା କହିଲେ ।

ରମେଶ ଶୁଣି ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ ।

ପରଦିନ ଶୁକ୍ର ସକାଳେ ରଞ୍ଜୁ ଓ ରମେଶ
ଯାଇ ରଘୁ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ତାହାହେଁ
ତା’ପରେ ଅତିଥିଗାଳ ଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲେ ।

ବାକ ଚାଲିବା ମାତ୍ରେ ଯେମିତି ଅତିଥିଗାଳ
ଦୁରରୁ ଦେଖାଯାଇଛି, ରଘୁ ପାଟିକରି କହିଲା,
“ହେଇତ ! ପାଖକୁ ଯିବା କଣ ଦରକାର ?
ମୁଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପଦ ପାରୁଛି । ଫଳକରେ ଲେଖା
ହୋଇଛି, ମାତୃଶରଣମ୍ ।” ମୁଁ ବି ପଦ
ପାରୁଛି । ଆଜ୍ଞା କହିଲ, ପଥରର ରଙ୍ଗ ଓ

ଅକ୍ଷରର ରଙ୍ଗ କ’ଣ?” ରଞ୍ଜୁ ପଚାରିଲା ।

“କ’ଣ, ତୁ ତାହା ଦେଖି ପାରୁଛୁ?” ରଘୁ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“କରୁର୍ ! ପଥର ଧଳା । ଅକ୍ଷର
ସୁନେଲି ।” ରଞ୍ଜୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ମଲା, ମଲା, ଏତକ କିଏ ଦେଖି ନ
ପାରିବ ? ସବା ତଳେ କ’ଣ ଲେଖା ହୋଇଛି
କହିଲ ଭଲ ?” ପଚାରିଲା ରମେଶ ।

“ଆଉ ତ କିଛି ଲେଖା ନାହିଁ !” ରଘୁ
ଓ ରଞ୍ଜୁ କହିଲେ ।

ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ କଲା ରମେଶ । “ତଳେ
ଲେଖା ହୋଇଛି ଶେଫ୍ ମଦନଲାଲଙ୍କ ନାମ ।
ମୁଁ ପଦ ପାରୁଛି ।” କହିଲା ରମେଶ ।

“ବେଶ୍ । ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ିଦେଲି ।
ତେଣୁ ମୋର ଜୟ ହେଲା । ରମେଶ ସମ୍ବଦାୟ
ପଢ଼ିଦେଲା । ତେଣୁ ତା’ର ବିଜୟ ହେଲା ।
ଅତଏବ ରାଜୁ ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ
ଦେଉ ।” ରଘୁ ତା’ ବଗୁର ଶୁଣାଇଦେଲା ।

“ନା, ତମେମାନେ ଯାହା କହିଲୁ, ତାହା
ଠିକ୍ ବୋଲି ଆଗେ ପ୍ରମାଣ ହେବା ଦରକାର
ତ?” ରାଜୁ କହିଲା ।

“ପ୍ରମାଣ କରିଦେବା ବର୍ତ୍ତମାନ!” କହିଲା
ରମେଶ । ସେତକିବେଳେ ସେ ବାଟେ
ଯାଉଥିଲେ ଗୁମାସ୍ତା । ପ୍ରଥମେ ନିଜ ନିଜର
ଦୁବଳ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ତିନିବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କୁ
ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଭାବିଲେ,
“ହଇହୋ ବାବୁ! ଟିକିଏ ରୁହ ।”

ଗୁମାସ୍ତା ରହିଗଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା ବାବୁ, ସେ ଫଳକରେ ମାତୁ-
ଶରଣମ୍ ବୋଲି ଲେଖା ଅଛିଟି?” ରଘୁ
ପଚାରିଲା ।

“ହଁ ।” ଗୁମାସ୍ତା ମଉଜରେ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଧଳା ପଥର ଉପରେ ସୁନେଲି
ରଙ୍ଗରେ ଲେଖା ହୋଇଛିଟି?” ପଚାରିଲା ରାଜୁ ।

“ହଁ । ଠିକ୍ ।”

“ଆଜ୍ଞା, ତଳେ ଟେବୁଲ୍ ମଦନଲଲ୍ଙ୍କ ନାମ
ଲେଖା ଅଛି ତ?” ପଚାରିଲା ରମେଶ ।

“ହଁ, ହଁ । ସବୁ ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ କଥା
ହେଲା, ଫଳକ ଏଯାଏ ପ୍ରାପିତ ହୋଇନାହିଁ ।
ଆଉ ଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହେବ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ କନା ଗୁରୁ ହୋଇ ଅଭିଧାନ
ଭିତରେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ତମ ତିନିଜଣଙ୍କ
ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ବାସ୍ତବିକ ଅପୁର୍ବ । ନହେଲେ
ଅଭିଧାନର କାନ୍ଥ ଭେଦ, କନା ଭେଦ କରି
ଫଳକ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତୁ? ବାଃ ବାଃ! ଏଭିଧାନ-
ପାଇଁ ତିନିହେଁ କାଲି ଜଣିଜଣ କରି ମୋ
ପାଖକୁ ଆସୁଥିଲ ପରା । ହାଃ ହାଃ!” ଗୁମାସ୍ତା
ହସି ହସି ବେଦମ ହୋଇଗଲେ ।

ତିନିବନ୍ଧୁଙ୍କ ମୁହଁ ଲଜରେ ଲଲ ପଡ଼ିଗଲା ।

ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଉପଦେଷ୍ଟା

ବହୁ ଯୁଗ ତଳେ ଏକ ବିଶାଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
ଉପରେ ରାଜୁତି କରୁଥିଲେ ସମ୍ରାଟ
ରାଜ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନ । ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅନେକ
ସାମନ୍ତ ରାଜା ଥିଲେ ।

ଜୟଶଞ୍ଜର ରାଜା ଆନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସେହି
ସାମନ୍ତ ରାଜାଙ୍କ ଭିତରେ ଥିଲେ ଅନ୍ୟତମ ।
ସେ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶାମ୍ଭାଗିଆଳ ।

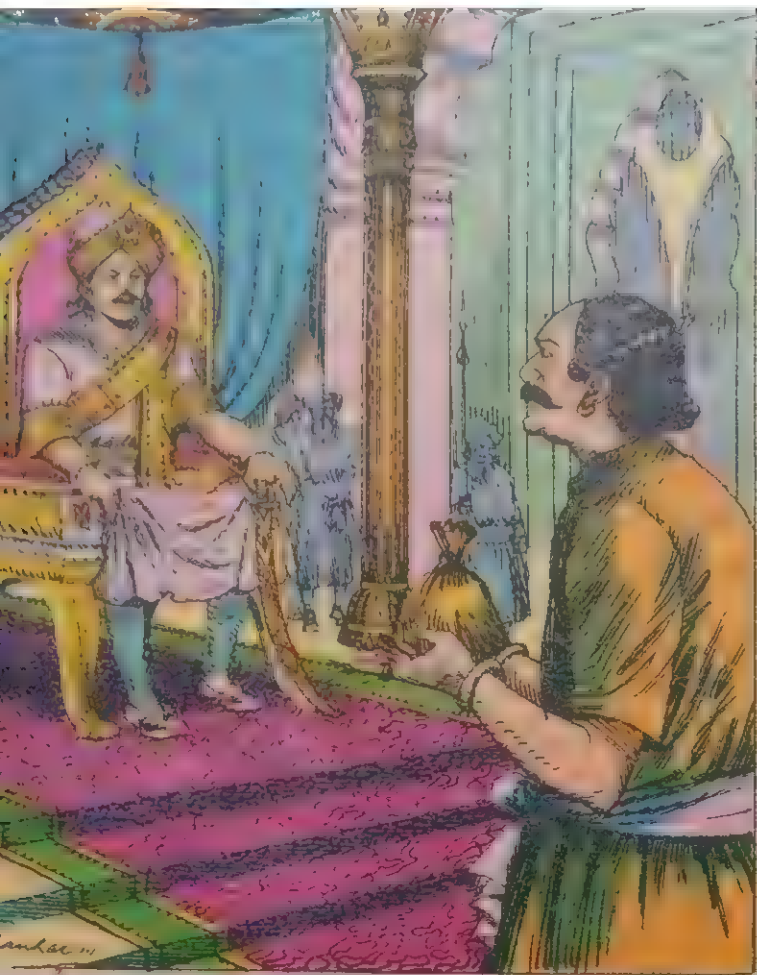
ଥରେ ସେ ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିଲେ,
“ତମେ ମୋ ରାଜ୍ୟର ନାନା ସମସ୍ୟା ନେଇ
ମୁଣ୍ଡ ବୁଲୁଛ । ତମକୁ କେତେଜଣ ଉପଦେଷ୍ଟା
ଯୋଗାଇ ଦେଇ । ସେମାନେ ସବୁ ସମସ୍ୟାର
ସମାଧାନ ଦିଗରେ ତମକୁ ଫରାସ୍ତ ଦେବେ ।
ଶାସନକାରୀ ଭାବରେ ଚାଲିବ ।”

ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର କୌଣସି ଉପଦେଷ୍ଟା ଦରକାର
ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ରାଜାଙ୍କୁ ମନା କଲେ ତାଙ୍କର ଦିକ୍ଷ
ବଦ୍ଧିବ । ତେଣୁ ସେ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ।

ରାଜା ପ୍ରଥମେ ଦୁଇଜଣ ଉପଦେଷ୍ଟା ନିଯୁକ୍ତ
କଲେ । ପରେ ପରେ ଆଉ କେତେଜଣ ସେ
ପଦ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ରାଜାଙ୍କୁ ଖୋସାମୋହ
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦୁଇ ତିନିମାସ ଭିତରେ
ପନ୍ଦରଜଣ ସରିକି ପରାମର୍ଶଦାତା ନିଯୁକ୍ତ
ହୋଇଗଲେ ।

ତମେ ସେମାନେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମରାମର୍ଶ ଦେବା
ପରିବର୍ତ୍ତେ ସିଧାସଳଖ ରାଜାଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ
ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ସେମାନଙ୍କ
ପରାମର୍ଶ ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲେ ବୋଲି ସେମାନେ
ବୁଝି ପାରୁଥିଲେ ।

ଜଣେ ଥିଲେ ଲୁଗା ବେପାରୀ । ସେ ଦିନେ
ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ହଜୁର୍, ଆମ ଜାତିର
ଲୋକେ ଗୋଟାଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହନ୍ତି ।
ସେଠାରେ ମନ୍ଦିର ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ମନ୍ଦିର
ଗଢ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ।”

“ହେଉ ।” ରାଜା କହିଲେ ।

ପରଦିନ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପରାମର୍ଶଦାତା ଆସି କହିଲେ, “ମହାରାଜ, ଆମ ବଣିଆ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ମନ୍ଦିର ତୋଳା ହେଉ ।”

ରାଜା କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ, “ମହାରାଜ ! ମନ୍ଦିର ତିଆରି କଲଭଳି ଏତେ ଅର୍ଥ ଆସିବ କୁଆଡୁ ? ପନ୍ଦରଜଣ ପରାମର୍ଶଦାତା ଯଦି ନିଜ ନିଜ ଲୋକଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବା ନିମନ୍ତେ ପନ୍ଦରଟି ମନ୍ଦିର ଦାବୀ କରିବେ, ତେବେ ଆଗାମୀ କେତେ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ଆଉ କିଛି କାମ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।”

ଟଙ୍କା ବସୟ ପଡ଼ିବାରୁ ରାଜାଙ୍କୁ ନାରବ ରହିବାକୁ ହେଲା । ସେ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ଆମର ରାଜ ମନ୍ଦିରରେ ଲୁଗା ବେପାରୀମାନେ ସପ୍ତାହରେ ଦିନେ ଆସି ପୁଜା ଆରାଧନା କରନ୍ତୁ । ସେଦିନ ଆଉ କେହି ମନ୍ଦିରକୁ ଆସିବ ନାହିଁ । ବଣିଆମାନେ ବି ଆଉ ଦିନେ ତାଙ୍କ ନିଜ ପାଇଁ ଠିକ୍ କରନ୍ତୁ ।”

ତାହାହିଁ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଗୁଡୁଁ ଗୁଡୁଁ ସାତ-ଦିନ ଯାକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠିର ଲୋକେ ମନ୍ଦିରକୁ ନିଜ ନିଜ ପାଇଁ ରଖିବା ପରେ ବି ଆହୁରି କେତେକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠିର ଉପଦେଷ୍ଟା ଥିଲେ—ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଦିନମାନ ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲା ।

“ସପ୍ତାହରେ ମାତ୍ର ସାତଦିନ ଥିବାରୁ ଏଡ଼େ ଅସୁବିଧା । ଏଣିକି ଦଶଦିନରେ ସପ୍ତାହ ହେବ ।” ରାଜା ରାୟ ଶୁଣାଇଲେ ।

“ଛୁମ୍ ! ସାତ ଦିନର ସାତ ନାମ ଅଛି । ଆଉ ଆଧିକା ଦଶଦିନର ନାମ କ’ଣ ହେବ ?” ମନ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲେ ।

“ଗୋଟିଏ ଦିନ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ନାମରେ, ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିନ ମୋ ନାମରେ ଓ ତୃତୀୟ ଦିନଟି ତମ ନାମରେ ନାମିତ ହେଉ ।” ରାଜା କହିଲେ ।

ଜଣେ ଧନୀ ବେପାରୀ ସେ ଖବର ପାଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଆସି ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭେଟି ଦେଇ କହିଲା, “ଛୁମ୍ ! ସପ୍ତାହକୁ ଦଶଦିନ ପରିବର୍ତ୍ତେ

କାହାଣୀର କଥା ହେଲା । ମୋ ନାମରେ
ଏକାକୀକରଣ ନାମକ ହେଲା ।”

“ବେଶ ! ବେଶ !” ରାଜା ସମ୍ମାନ
ଦେଲେ ।

ଏସବୁ କଥା ପାଇଁ ସମ୍ରାଟ ରାଜ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କ
ଜାନରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଆଦୁର ବି ଖବର
ପାଇଲେ, ଆନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଜୟଗଡ଼ରେ
ପ୍ରବଳ ବିଶ୍ୱାସୀ ଦେଶୀ ଦେଇଛି । ସେ
ଆନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଚକାଇ କହିଲେ, “ଆନନ୍ଦ !
ତମର ଜ୍ଞାନ ଗାରିମାର ବହୁ ଖ୍ୟାତି ମୋ
ଜାନରେ ପଡ଼ିଛି । ତମେ ମୋର ଉପଦେଷ୍ଟା
ହୁଅ ।”

“ସମ୍ରାଟ, ତା’ହେଲେ ତ ମୋତେ ଜୟଗଡ଼
ଛାଡ଼ି ଏଠି ଆସି ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ !”
ଆନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଶୁଣି ହୋଇ କହିଲେ ।

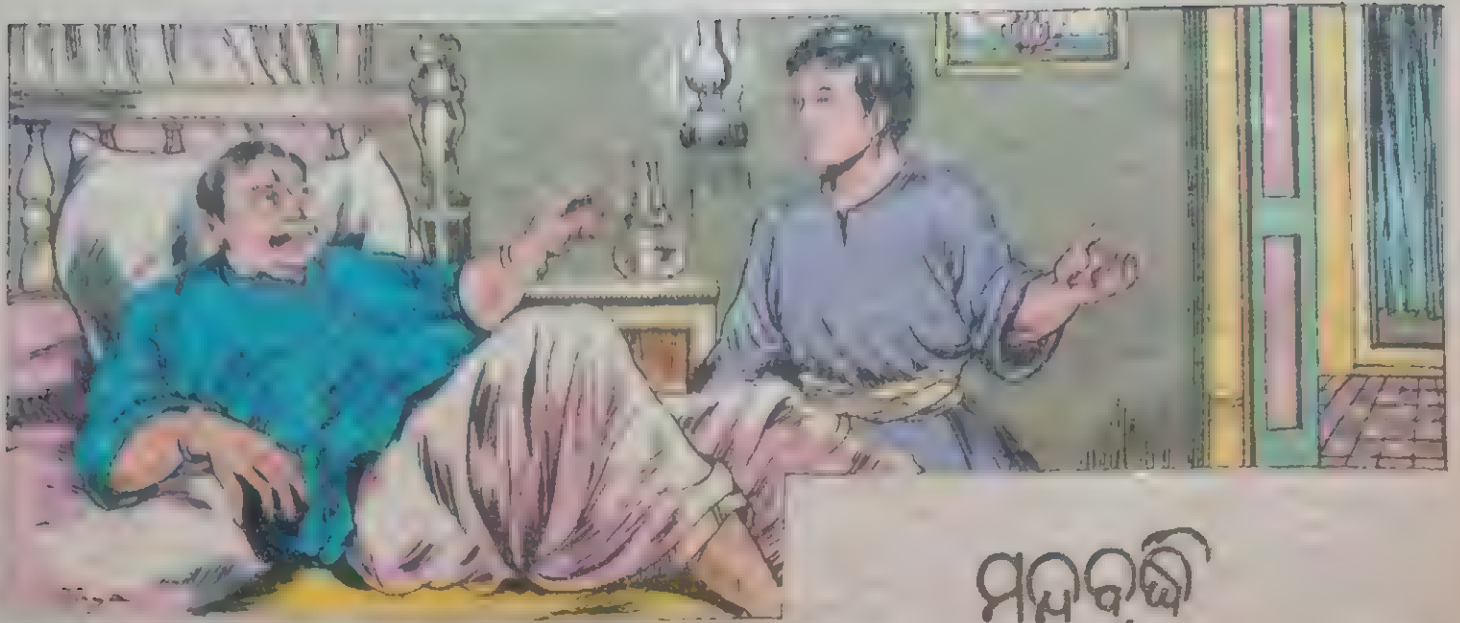
“ତମେ କ’ଣ ମୋ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ,
ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ହିତ ପାଇଁ ଏତକ କରିବ ନାହିଁ ?”
ସମ୍ରାଟ ପଚାରିଲେ ।

“ନାସ୍ତୁ, ନାସ୍ତୁ ! ଏହାଠାରୁ କଲି
ଗୌରବର କଥା କ’ଣ ହୋଇପାରେ ?”
ଆନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର କହିଲେ ।

ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଫଳେ ଆନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ
ପୁଅ ସୁବରାଜ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସକ ହେଲା ।
ସୁଭଦ୍ରା ଥିଲେ ଜଣେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଯୁବକ ।
ସମ୍ରାଟ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ ଗୋପନରେ କହିଲେ,
“ଦେଶ ! ଜୟଗଡ଼କୁ ତମ ବାମାଙ୍କ ଶାମ-
ଶିଆଳିରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ତମକୁ ଏଡ଼େ
ତରୁଣ ବୟସରୁ ରାଜ୍ୟ ଭାର ଦିଆଗଲା ।
ଏତକ ବୁଝୁଛ ତ ?”

“ହଁ ସମ୍ରାଟ ।” ସୁଭଦ୍ରା କହିଲେ । ସେ
ତମେ ସୁଶାସକ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅର୍ଜନ
କଲେ । ଆନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ରାଟ
ରାଜ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କ ଦରବାରରେ ଉପଦେଷ୍ଟା
ସାଜି ବସି ରହିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଉପଦେଶରେ
ଯେ କୌଣସି ମୁଲ ନଥାଏ, ସେକଥା ମେ
ବୁଝୁ ନଥିଲେ ।

ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି

ଗଣପତିଙ୍କର ଗୁଜର ବିନା କେବେ କାମ
ଚଳେନାହିଁ । ଗ୍ରାମରେ ସେ ଧନୀଲୋକ,
ଶହରଟି ପୁଅଲ, ମନଟି ଅଳସୁଆ । ହାତରୁ
କେନ୍ଦୁଟିଏ ପଡ଼ିଗଲେ ଉଠେଇ ନେବାକୁ ତାଙ୍କର
ଆଉ ବଳ ନଥାଏ । ଗୁଜରଟିଏ ଆସି ସେଇଟି
ହାତକୁ ଉଠେଇ ଦେଇଦେବ । ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ
ଗଣପତିଙ୍କର ଫୋପ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଥିଲା । ଗୁଜର-
ବାକରକ ଉପରେ ସବୁବେଳେ ଖିଟିଖିଟି ହେବାକୁ
ମାସେରୁ କେନ୍ଦୁ ବେଶି ତାଙ୍କ ଘରେ ଭଣ୍ଡି ପାରନ୍ତୁ
ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ ମାସର ଦରମାଟି ପାଇବା ମାତ୍ରେ
ପଳନ୍ତି । ବରକୁ ହୋଇ ଗଣପତି କହିଲେ
ଯିଏ ଜମାସ ଏକାଦଶମେ ରହିବ, ତା'ର
ଜମାସର ଦରମା ଅଗ୍ରିମ ଦିଆଯିବ । କିନ୍ତୁ
ତଥାପି ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦୁ ଯୁଟିଲେ ନାହିଁ । ଏପରି
ଅବସ୍ଥାରେ ହଠାତ୍ ଦିନେ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ନାମକ
ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଜର କରବ ବୋଲି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

“ହଇରେ, ଗୁଜରର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କ’ଣ ?” ଗଣପତି ଶମ୍ଭୀର ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।
ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲା,
“ଗୁଜରର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗୁଜର, ଆଜ୍ଞା,
ଗୁଜର !”

ଗଣପତି ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ତୁ ବଡ଼
ନିବୋଧ ଦେଖୁଛି । ତୁ କ’ଣ କାମ କରିବୁ ?
ତେବେ ଗୋଟାଏ କଥା ମନେ ରଖ । ମୁଁ
ଯାହା କରିବାକୁ କହିବି, ଅବିକଳ ତାହାହିଁ
କରିବୁ । ତାହାହେଲେ ତୁ ଭୁଲ କରିବାର
ସମ୍ଭାବନା ରହିବ ନାହିଁ । ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍
ଗୁଜର ।”

“ହଉ ଆଜ୍ଞା । ଆପଣ ଯାହା କହିବେ
ତାହାହିଁ କରିବି ।” ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ରଜି ହେଲା ।

ତା’ ଦିଷ୍ଟମୂରେ ଭଲମନ୍ଦ କହିବାକୁ କେନ୍ଦୁ
ନ ଥିଲେ । ଅଳଲ ବୋଲି କିନିଷ ତା’

ମୁଣ୍ଡରେ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଶଶପତିଙ୍କ ମୁହଁରୁ କଥା ବାହାରବା ମାତ୍ରେ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ଚତୁଷଶାତ ତାକୁ ପାଳନ କରୁଥିଲା ଏତେଦିନ ପରେ ଶଶପତି ମନମୁତାବକ ଏକ ଗୁକର ପାଲ-ଥିବାରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖୁସି ।

ଦିନେ ଶଶପତି ସକାଳୁ ଶୋଇବାଘରୁ ଉଠି ବାହାରକୁ ଆସିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦାପଟି ଲିଭାଇ ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧିକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଦାପ ଲିଭାଇ ଦେବାକୁ । ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ଗଲା କିନ୍ତୁ ସେ ଲିଭାଇବା ପୂର୍ବରୁ ପବନରେ ଦାପଟି ଆପେ ଲିଭିଗଲା । ସେ ଚତୁଷଶାତ ପଡ଼ିଣା ଘରକୁ ଯାଇ ଡିଆସିଲିଟିଏ ମାଗିଲା । ସେମାନେ ପଚାରିଲେ, “ତୁମ ଘରେ କ’ଣ ନାହିଁ ?”

“ଅଛି ତ ନିଶ୍ଚୟ । ତେବେ ଅନ୍ଧକାରରେ ମୁଁ ଦେଖି ପାରୁନାହିଁ ।” ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କହିଲା ।

ପଡ଼ିଣା ଲୋକକୁ ଟିକିଏ କଥାଟା ଅସୁବିଧା ଲାଗିବାରୁ ସେ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା ଗୁଲ୍ ତୋ ସହିତ ଯିବ ।”

ଦୁହେଁ ଶଶପତିଙ୍କ ଘରେ ପଶିଲେ । ପଡ଼ିଣା ଲୋକ ଦାପ ଲଗାଇଦେବା ମାତ୍ରେ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ଫୁଙ୍କି ଲିଭାଇ ଦେଲା । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ, “ଯଦି ଲିଭାଇ ଦେବାର ଥିଲା ତେବେ ଦାପ ଲଗାଇଲୁ କାହିଁକି ?”

“ମୋ ମାଲିକ ମୋତେ ଦାପ ଲିଭାଇବାକୁ କହିଲେ, ‘ମୁଁ ଆସୁ ଆସୁ ଦାପଟି ପବନରେ

ଲିଭିଗଲା, ତେଣୁ ମୁଁ ଏପରି କଲି କାରଣ ମାଲିକଙ୍କ କଥା ମାନିବାକୁ ତ ପଡ଼ିବ । ଏବେ ଆପଣ ଘରକୁ ଯାଇ ପାରନ୍ତି ।” ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କହିଲା ।

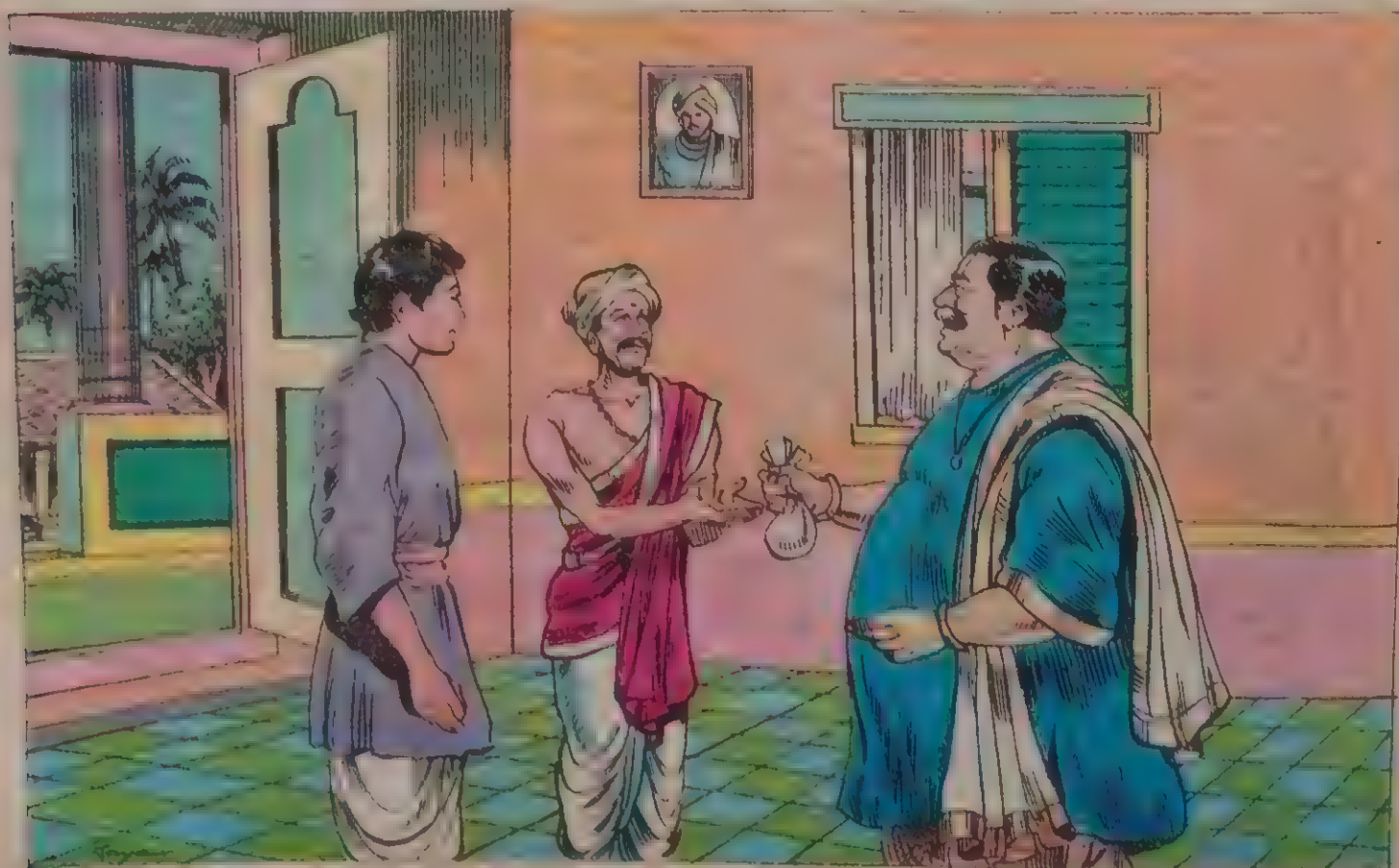
ଏସବୁ ଦେଖି ଓ ଶୁଣି ସେ ମନକୁ ମନ ବହୁତ ହସିଲେ । ତା’ପରେ ଶଶପତିଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ସେ କହିଲେ, “ତମ ଗୁକର ଆଦେଶ ପାଳନ କରି ଭଲ କାମ କରୁଛି ସତ ହେଲେ ମୁଣ୍ଡରେ କିଛି ନାହିଁ । ନିହାତ ଗୋଟାଏ ଶକମୁଣ୍ଡ । କିଛି ବୁଝିପାରେ ନାହିଁ । ଆଜି ନ ହେଲେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ତା’ ଯୋଗୁ ତମେ ହଇରାଣରେ ପଡ଼ିବ ।” ଏକଥା କହି ସେ ପଞ୍ଚତନ୍ତର ଦୁଇଟି ଉଦାହରଣ ଦେଲେ ।

ଥରେ ଜଣେ ବଜା ନିଜର ଭୃତ୍ୟ ମାଙ୍କଡ଼କୁ
ପାଖରେ ବସାଇ ଶୋଇପକାଉଲେ ଓ
ସେତେବେଳେ ଗୋଟାଏ ମାଛ ଆସି ତାଙ୍କ
କପାଳରେ ବସିବାରୁ ମାଛକୁ ମାରିବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମାଙ୍କଡ଼ କାମର ଭରବାସରେ
ସାଙ୍ଗରେ କପାଳକୁ ଆଣିଆଡ଼େ ଲାଗି, ଏ ଗୋଟି
ଗଣପତିଙ୍କୁ ବଡ଼ ଭାବରେ କଲ ।

ହମେ ହମେ ଗଣପତିଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଚନ୍ଦ୍ରା
ପଶିଲ । କ'ଣ କରିବେ? ଧଉଳି ଭଲ
ଗୁଜରକୁ ଚଢ଼ିଦେବାକୁ ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ
ଥିଲା । ଶେଷରେ ସେ ଠିକ୍ କଲେ ଜଣେ
ଶିକ୍ଷକ ଆସି ତାକୁ କିଛି ପାଠଶାଳା ଶିଖାଉ ।
ଶିକ୍ଷକ ଆସିଲେ ଓ ଶୁଦ୍ଧମତ ପଢ଼ାଇଲେ ।
ଆନ୍ଧ୍ରଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ତା'ର

ଦୁଇଟି ମନେ ବିକାଳ ହେଲେ । ଗଣପତି
ନାମର ତା'ର ପ୍ରମାଣ ପାଇଲେ । ତା'ପରେ
ସେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଉପରେ ଗର୍ବ ହୋଇ ତାକୁ
କିଛି ପୁରସ୍କାର ଦେଇ ବିଦାୟ କଲେ ।

ଆଗଭଳି ଆଜିକାଲି ମନକୁ ଗଣ-
ପତିଙ୍କର ଆଦେଶ ସବୁ ଅନୁସାରେ ପାଳନ
କରୁନାହିଁ । ସବୁ କାମ ଭିତରେ ଭଲମନ୍ଦ
ବିଚାର କରି କେବଳ ଭଲ କାମ କରୁଛନ୍ତି ।
ବେଳେ ବେଳେ ମାଲିକଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ
ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼େ ନାହିଁ । ଦିନେ ଗଣପତି ଭ୍ରଷ୍ଟ
ରାଗିଯାଇ କହିଲେ, “ତୁ ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାରେ
କିଛି କହିଲୁ ଠିକ୍ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ବଡ଼
କଥାରେ ସବୁବେଳେ ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ତତେ
ତାକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ହେବ ।”

“ଆପଣ ଏ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି? ଆପଣ ଭୁଲ୍ କରୁଥିବାର ଦେଖି ମୁଁ ବା କିପରି ତପ୍ତ ରହିବି? ତା’ପରେ ଯାହା ବା କହୁଛି ସବୁ ଆପଣଙ୍କ ଭଲ ପାଇଁ କହୁଛି ତ!” ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କହିଲା ।

ଏକଥା ଶୁଣି ଶଶପତି ଶକ୍ତି ଉଠି କହିଲେ, “ମୁଁ ତତେ ଏବେ ଏହି ମହର୍ଷିରେହିଁ କାମରୁ ବାହାର କରି ଦେଉଛି । ଚାଲିଯା ଏଠାରୁ ।”

“ମୋତେ ତ ଏଠି କାମ କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଯିବି?” ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କହିଲା ।

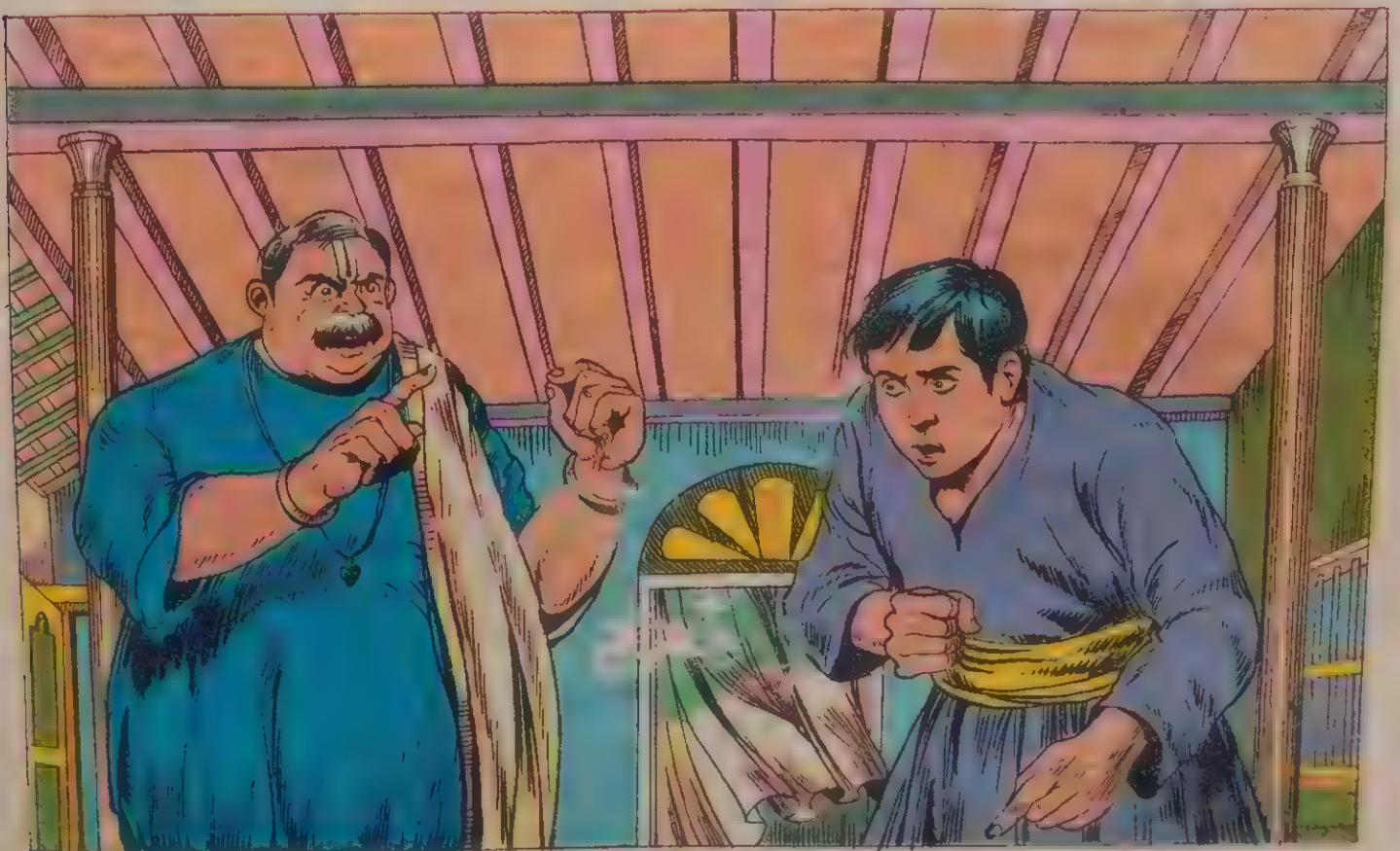
ତା’ପରେ ଦୁହେଁ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ପାଖକୁ ଶଲେ । ସରପଞ୍ଚ କହିଲେ, “ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି,

ଶଶପତି ତ ତତେ ପାଠ ପଢ଼ାଉଲେ । ତୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞ ହେବା ଉଚିତ ।

“ହଜୁର୍, ଏକଥା ସତ ଯେ ମୋର ମାଲିକ ଧନ ଶକ୍ତି କରି ମୋତେ ବିଦ୍ୟାବୁଦ୍ଧି ଓ ବିବେକ ଦେଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷ ସେ ମୋ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ମୁଖ ଥିଲେ । ଏବେ ମୁଁ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ଓ ବିବେକଶୀଳ ହୋଇ ମୋର ଏଇଆ ଲଭ ହେଲା ଯେ ମୋର ଗୁରୁଗଣ ଶଲା । ମୋତେ ଏବେ କିଏ ଗୁରୁଗଣ ଦେବ?” ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କହିଲା ।

“ତୁ ଶଶପତିଙ୍କ କଥା ମାନିଲେ ଗୁରୁଗଣ କାହିଁକି ଯା’ନ୍ତା?” ସରପଞ୍ଚ କହିଲେ ।

“ହଜୁର୍, କେହି ବୁଦ୍ଧି ଥିବା ଲୋକ ତାଙ୍କର ସବୁ କଥା ମାନିବ? ଯଦି ସେ

ମୋତେ ଗୃହାନ୍ତ ପୂର୍ବପରି ଅନ୍ଧାରରେ କାମ କରିବାକୁ, ତେବେ ମୋତେ ସେ ପୂର୍ବପରି ମୁଣ୍ଡ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।” ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କହିଲା । ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧିର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗଣପତିଙ୍କ ମନକୁ ପାଇଲା । ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶିଲା ।

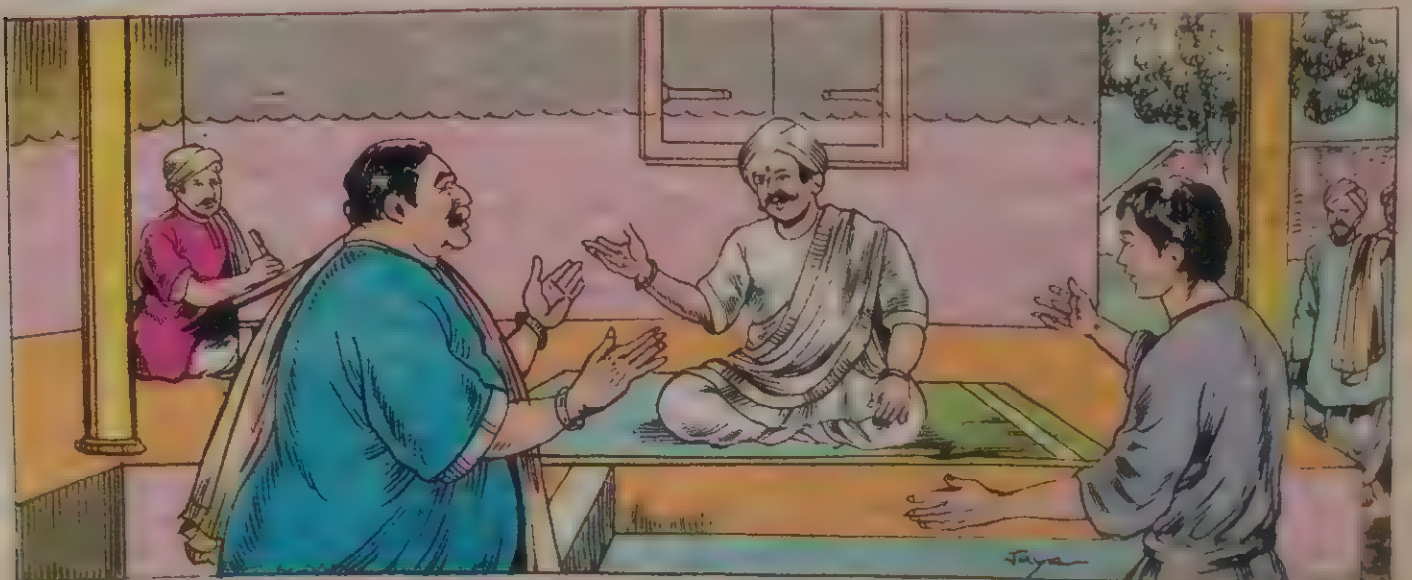
“ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଡାକି କହିବି ସେ ତତେ ପୁଣି ମୁଣ୍ଡ କରିଦେବେ ।” ଗଣପତି କହିଲେ ।

“ହଜୁର, ଦେଖୁଛନ୍ତି ତ? ଏପରି ଭଲଟି କଥା ବି କେବେ ସମ୍ଭବ?” ଗଣପତି ସରପଞ୍ଚଙ୍କୁ କହିଲା ।

ସରପଞ୍ଚ ଗଣପତିଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ, “ଦେଶ, ଏବେ ସେ ବିଦ୍ୟାବୁଦ୍ଧି ଆୟତ୍ତ କଲପରେ କାମ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣକୁ ଭଲ ମନ୍ଦରେ ନିଷ୍ପୟ କହିବ । ଯଦି ଆପଣ ତାକୁ ରଖିବାକୁ ନ ଗୃହାନ୍ତ ତେବେ ଆଉ କେଉଁଠାରେ ତା’ ପାଇଁ ଗୃକ୍ଷଣିଏର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।”

ଏସବୁ ବଗୁର ଶୁଣି ଗଣପତିଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଗୋଲମାଲ ହୋଇଗଲା । ସେ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ବିମୁକ୍ତ ହୋଇ ବସି ରହିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସରପଞ୍ଚ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଗଣପତି ବ୍ୟସ୍ତ, ହୁଅନାହିଁ । ତୁମ ଗୃକ୍ଷଣ ସ୍ୱଭାବରେ ବନନ୍ତୁ । ଓ ବଗୁରବନ୍ତ । ମୁହଁ ତାକୁ ତୁମ ପାଖକୁ ପଠାଇଥିଲି ଇଚ୍ଛାକରି ଓ ମୁଣ୍ଡପରି ଅଭିନୟ କରିବାକୁ କହିଥିଲି । ତୁମେ ତ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ମରୁଠାରୁ ଜଣାଶୁଣା ଓ ଧନୀ ଲୋକ । ତୁମର ହୋଧ ଛଡ଼ା ଆଉ ସବୁ ଗୁଣ ଶୁଭ୍ ଭଲ । ସେଇଟାକୁ ଭଲ ଧାବରେ ତୁମକୁ ବୁଝେଇ ଦେବାକୁ ମୁଁ ଏପରି କରିଥିଲି ।”

“ଆଗରୁ କାହିଁକି କହିଲେ ନାହିଁ?” ଏକଥା କହି ଗଣପତି ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ କହିଲେ, “ତୁ କିମିତି ଏବେ ସୁନ୍ଦର ଅଭିନୟ କଲୁ? କିନ୍ତୁ ତୋ’ପରି ଗୃକ୍ଷଣ ଓ ମୋ ପରି ମାଲିକ ଦୁହେଁ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ପାଇବା ସୌଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ । ଗୁଲ୍, ଏବେ ଘରକୁ ।”

ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ

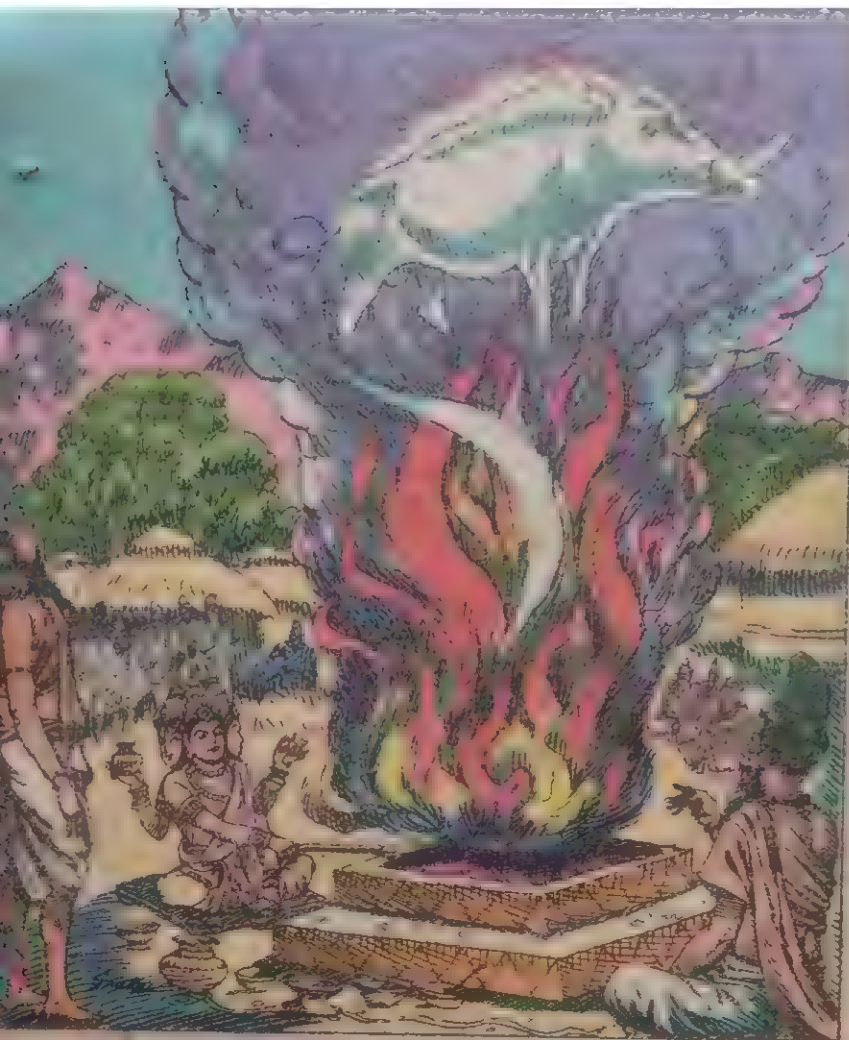
ଭଗବାନ୍ ବିଷ୍ଣୁ ଜୟ ଓ ବିଜୟ କହିଲେ, “ମହାମୁନିମାନଙ୍କର ଅଭିଶାପ ମିଥ୍ୟା ହୋଇ ନ ପାରେ । ତମେ ଦୁହେଁ ଯଦି ମୋ ସହିତ ମିଶ୍ରଣବ ରଖି ଜନ୍ମନେବ ତେବେ ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ତୁମକୁ ଲାଗିବ ସାତଜନ୍ମ । ନାହିଁ ତ ଯଦି ମୋ ସହିତ ବୈଶ୍ରଣବ ରଖି ଜନ୍ମନେବ ତେବେ ମାତ୍ର ତନିଜନ୍ମ ପରେ ତୁମେ ଦୁହେଁ ମୁକ୍ତି ହୋଇ ପୁଣି ଏଇ ବୈକୁଣ୍ଠକୁ ଫେରି ଆସିବ । କୁହ କ’ଣ ଗୁହ୍ୟ?”

ଏକଥା ଶୁଣି ଜୟ ବିଜୟ ତନିଜନ୍ମ ପରେ ଫେରି ଆସିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଜୟ ବିଜୟଙ୍କର ଇଚ୍ଛାକୁ ମୁନିମାନେ ପ୍ରଶଂସା କରି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଭଗବାନ୍, ଆମେ ଏବେ ଜାଣିଲୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ବି

ଆପଣଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇ ପାରେ । ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରପାଳ ଦୁର୍ଜଙ୍କର ଭଲ ଦେଖି ଆମେମାନେ ଅଭିଶାପ ଦେଇ ଏବେ ପଶ୍ଚାତ୍ତପ କରୁଛୁ । ଆମକୁ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ।”

ତା’ପରେ ଜୟ ଓ ବିଜୟ କଣ୍ୟା ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ପତ୍ନୀ ହିତଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ହିରଣ୍ୟ-କଶିପୁ ଓ ହିରଣ୍ୟାକ୍ଷ ନାମରେ ଦୁଇ ଭାଇ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେଲେ । ଅଲ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଭାଇ ଶୁଭ ପରାମର୍ଶୀ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଘୋର ତପସ୍ୟା କରି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ଦୁହେଁ ତାଙ୍କଠାରୁ ବର ପାଇ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଦ୍ଵେଷଭାବ ଦେଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

କାଳକ୍ରମେ ହିରଣ୍ୟକଶିପୁ ବୈଦେହୀନୀଙ୍କର ଶ୍ରୀମତୀ ହୋଇ ସିଂହାସନରେ ବସିଲା ଓ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ

ସହିତ ସମସ୍ତ ଯୁକ୍ତ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲ । ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ମନରେ ଦ୍ଵେଷ ଓ ରାଗ ଉଦ୍ଘେବ କରାଇବା ପାଇଁ ଦୁଇଭାଇ ପୁଅଙ୍କ ଉପରେ ବହୁତ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପୁଅଙ୍କୁ ସେମାନେ ନେଇ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ନିକ୍ଷେପ କଲେ ଓ ପୁଅଙ୍କ ରସାତଳ ମଧ୍ୟକୁ ବୁଡ଼ିଗଲ । ପୁଅଙ୍କ ମାତା ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ବିଷ୍ଣୁ ପୁଅଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ବରଦ୍ଵ ଅବତାର ରୂପ ନେଲେ ।

ବହୁତା ହୋମ କରିବା ସମୟରେ ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଡରୁ ଏକ ଶୁଭ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିମ୍ବ ଉତ୍ପତ୍ତ ହେଲା । ତାହା ନିମେ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ଓ କ୍ଷେପରେ ଏକ ବରଦ୍ଵ ରୂପ ଧାରଣ କଲା । ସେହି

ସମୟରେ ସମୁଦ୍ର ଅନ୍ତରାଳ ଭାଙ୍ଗି ଉଠିଲା ଓ ଅନ୍ୟ ଦେବତାମାନେ ତାଙ୍କୁ ଫୁଟି କଲେ । ବହୁ ବହୁ ସେ ବରଦ୍ଵ ରୂପ ଧାରଣ କଲେ । ତାଙ୍କର ହାତୀ ଶେର ସାର ଅନ୍ତରାଳ ଗୋପୀ ବସନ୍ତମାନ କଲା । ତାଙ୍କର ଆଖିରୁ ଅରୁଣ ବର୍ଣ୍ଣର ଜ୍ୟୋତି ନିର୍ଗତ ହେଉଥିଲା । ସେ ସାର ବର୍ଣ୍ଣକୁ କମ୍ପମାନ କରି ଏକ ଉତ୍ସବର ସୂଚକ କଲେ । ତାଙ୍କର ଥିଲା ବିରାଟ ଦୁଇ ଦନ୍ତ ଓ ନାସାର ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଥିଲା ଉତ୍ସବର ଏକ ଶୂଙ୍ଘ ।

ବରଦ୍ଵ ଅବତାର ତା'ପରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଧାବମାନ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରତି ପଦ-କ୍ଷେପରେ ସାର ବର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପି ଉଠୁଥିଲା । ପ୍ରଳୟକାଳୀନ ତୋପାନ ଓ ଭୂମିକମ୍ପ ହେବା ପରି ମନେ ହେଉଥିଲା । ସେହି ଯଜ୍ଞ ବରଦ୍ଵ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ରସାତଳ ମଧ୍ୟକୁ ବୁଡ଼ିଯାଇ ପୁଅଙ୍କୁ ନିଜର ଦୁଇ ଦାନ୍ତ ଓ ସିଂହ ଦ୍ଵାରା ଉପରକୁ ଉଠାଇଲେ ।

ସେହି ସମୟରେ ହିରଣ୍ୟାକ୍ଷ ବରୁଣଦେବଙ୍କୁ ଯୁକ୍ତ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଥାଏ । ତା'ର ଉତ୍ତରରେ ବରୁଣ କହିଲେ, “ତୁ ମୋ ସହିତ ଯୁକ୍ତ କରିବା ଆଉ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ତୁ ତ ମହାନ ବର । ତୁ ବର ଯାଇ ପରମ-ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଯଜ୍ଞବରଦ୍ଵଙ୍କ ସାଥରେ ଯୁକ୍ତ କର ।”

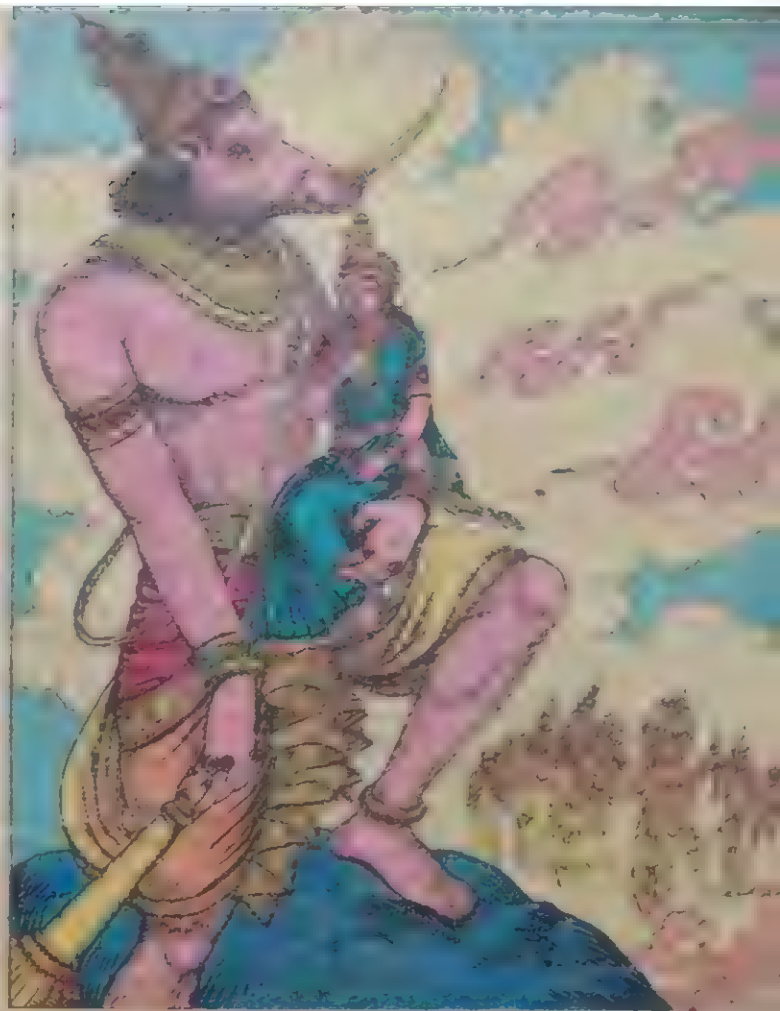
ଏକଥା ଶୁଣି ହିରଣ୍ୟାକ୍ଷ ଫଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯଜ୍ଞବରଦ୍ଵଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ

ଗଲା । ସେ ବରହସ୍ତୀ ବୃକ୍ଷ ସହର ବହୁତ
ପ୍ରକଳ୍ପ ସହର ଲୋକକୁ ଭେଦିଲା । ନଦୀ-
ବେଳେ ବୃକ୍ଷକୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ମାରି ଦେଖାଇଥିଲା ।
ତା'ର ଯୁଦ୍ଧକୌଶଳକୁ ବୃକ୍ଷ
ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ।

କ୍ରମେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ଭୟଙ୍କର ହେଉ
ପାରଣ କଲା । ଅବଶେଷରେ ବୃକ୍ଷ
ହରଣ୍ୟାସକୁ ନିଧନ କଲେ । ଅକାଳେ
ଦେବତାମାନେ ସନ୍ତୋଷିତ ହେଲେ ଓ ଅନେକ
ଭବରେ ତାଙ୍କର ପୂଜା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଯଜ୍ଞବରହସ୍ତୀ ଦ୍ଵାରା ସାନଭାଇ ହରଣ୍ୟାସରେ
ମୃତ୍ୟୁ ସହାୟ ଶୁଣି ବଡ଼ ଭଲ ମରଣ୍ୟକଟିପୁ
ଅଶେଷ ଦୁଃଖିତ ହେଲା । ସେ ଏହାର
ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ବୁଝିଲା ଓ ସେଥିପାଇଁ
କ୍ଷତ୍ରିୟତ୍ଵ କରିବା ସକାଶେ ହିମାଳୟକୁ
ତପସ୍ୟା କରିବାକୁ ଗଲା । ସେ ଯିବା ସମୟରେ
ତା'ର ପତ୍ନୀ ଆସ ଗର୍ଭବତୀ ।

ହରଣ୍ୟାସ ମରିଥାଏ । ହରଣ୍ୟାକଟିପୁ
ରାଜ୍ୟରେ ନଥାଏ । ଏଇ ସୁଯୋଗରେ ଇନ୍ଦ୍ର
ତାଙ୍କର ଦେବତା ଓ ସୈନ୍ୟଦଳ ନେଇ ଆସି
ଅସୁର ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରି ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ
ଅସୁରକୁ ହତ୍ୟା କଲେ ଓ ଶେଷରେ ହରଣ୍ୟା-
କଟିପୁର ରାଣୀ ଲଳବତୀକୁ ଆକାଶମାର୍ଗରେ
ବଳପୁରକ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେଇ
ସମୟରେ ଦେବସି ନାରଦ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଭେଦିନା
କରି କହିଲେ, “ଇନ୍ଦ୍ର, ତମେ ଏପରି

ଅନ୍ୟାୟ କରନାହିଁ । ସେ ଭେଦିନା । ତୁମେ
ତାକୁ ନିଧନ କରନାହିଁ । ଦୁର୍ଭି ହରଣ୍ୟାକଟିପୁ
ବୃକ୍ଷ ସହର ଦେଖି ଭବ ରାଜ୍ୟକୁ ସବଦା
ସ୍ମରଣ କରିବା ବେଳେ ଏ ଗର୍ଭର ଉତ୍ପତ୍ତି
ହୋଇଛି । ଏ ଗର୍ଭରେ ଏକ ମହାନ ଭକ୍ତ
ଅବତାର କରୁଛି । ତୁମେ ତେଣୁ ତାକୁ
ମାରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ନକରି ବୁଲିଯାଅ ।”

ଇନ୍ଦ୍ର ସେହିଠାରେହିଁ ଭେଦିନା ରାଣୀକୁ
ଛାଡ଼ି ବୁଲିଗଲେ । ସେହିଦିନଠାରୁ ଲଳବତୀ
ରହିଲେ ନାରଦଙ୍କ ଅତ୍ତମରେ ।

ପ୍ରବେଳି ଅତ୍ତମରେ ନାରଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକର
ହୂତ କରୁଥା'ନ୍ତି ଓ ବୃକ୍ଷର ରୁକେର୍ଷିନ
କରୁଥା'ନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ନାରଦଙ୍କ ଚରଣ

ଗବରେ ଫେରୁଥାଏ । ଗସ୍ତରେ ନାଉଦଳ
ଠାରୁ ସବୁ ଦିନେ ମାଲିଆକୁ ଯାଇ ସୁଆର
ପୁଅକୁ ଚାଲି ନିଜ ଦୁଇଟି ଶୁଣାଏ ।
ପୁଅର ନାମ ରଖିଲା ପଦ୍ମାବତୀ ।

ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରି ଆସି ଦେଖିଲା କେଣ
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ଵାର ଛାଡ଼ିଗାର ହୋଇଛି । ମନରେ
ଭୟଙ୍କର ହୋଇ ଗାତ ହେଲା । ସେ ତା'ର
ସୈନ୍ୟ ସାଙ୍ଗରେ କର ସ୍ଵର୍ଗ ଯାତ୍ରାରେ ଯାଇ
ହେଲା । ସେଠାରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଇନ୍ଦ୍ରପଦରୁ
ବଞ୍ଚିଥିବା କର ନାଉଦଳ ଯିବାକୁ ଦେଖିଲା ।
ଦେବତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଅଭିମାନ
କରୁଥାଏ । ଶେଷରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ତେ-
ଦେବୀଙ୍କୁ ଅପମାନ କରିବାବେଳେ ରାଣୀ
ଲଳିତା ତାକୁ ସେଥିରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇଲେ ।
ଶେଷରେ ସେ ବସୁଙ୍କୁ ଖୋଜି ଲାଗିଲା ।
ଗୁରୁଆଡ଼େ ଖୋଜି ଖୋଜି ନ ପାଇ ଯାଇ
ବେକୁଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ନ
ପାଇବାରୁ ଘାବଲା ବସୁ ତାକୁ ଭୟ କରି
କୁଆଡ଼େ ଲୁଚି ଯାଇଛନ୍ତି । ତା'ପରେ ବସୁଙ୍କୁ
ପାଇବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନ ଦେଖି ସେ
ପୁଣି ରାଜଧାନୀକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ଏଣେ ପ୍ରହ୍ଲାଦର ବୟସ ବଢ଼ିବା ମଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ତା'ର ବସୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ୁଥାଏ ।
ଏସବୁ ଦେଖି ହିରଣ୍ୟକଶିପୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା
ଯେ ଏପରି ବଢ଼େନ୍ତେ ତା କିପରି ତା'ର ବଢ଼େନେ
ଜନ୍ମ ନେଲା । ପ୍ରହ୍ଲାଦର ବିଦ୍ୟାଦିକ୍ଷା ପାଇଁ

ଭିତରେ ଥାଇ ଶିଶୁଟି ସବୁ ଶୁଣୁଥାଏ । ଲଳି-
ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ପୁତ୍ରସନ୍ତାନଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲା ।
ହିରଣ୍ୟକଶିପୁ ଘୋର କପଟ୍ୟା କରି
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କଲା ଓ ଅମର କରି ମାଗିଲା ।
ବ୍ରହ୍ମା କହିଲେ ସେ ଅମର ବର ଦେଇ
ପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ କହିଲା,
“ମୋତେ ଏପରି ବର ଦେବ ଯେ ମୋର
ମୃତ୍ୟୁ, ପୃଥିବୀ ବା ଆକାଶରେ, ଭିତରେ ବା
ରାତିରେ ଘରେ ବା ବାହାରେ, ହୋଇ ପାରିବ
ନାହିଁ । କୌଣସି ପଶୁ, ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଦେବୀ
ମୋତେ ମାର ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ବ୍ରହ୍ମା ‘ତଥାହୁ’ କହି ଅନୁର୍ଜନ ହେଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବରରେ ବଳୀୟାନ୍ ହୋଇ ସେ ବିଜୟ

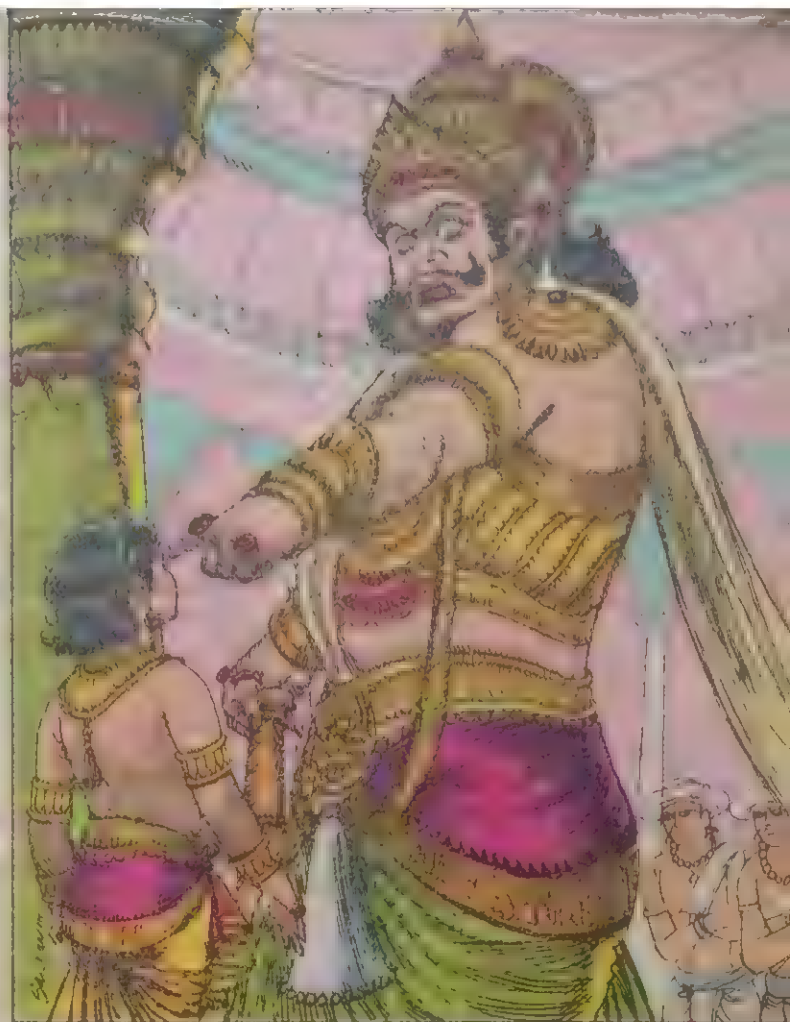
ହରଣ୍ୟକଶିପୁ ତାକୁ ଗୁରୁପୁଅ ଚଣ୍ଡ ଓ ମାର୍କଙ୍କ ହାତରେ ସମର୍ପଣ କଲ ।

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଗୁରୁକୁଳରେ ହରିନାମ ସହଚ ବିଦ୍ୟାରାମ କରୁଥାନ୍ତୁ । ସମୟ ଅଲେ ସେ ନିଜର ସହପାଠୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ହରିନାମ ଶିଖାଉଥାନ୍ତୁ । ପ୍ରହ୍ଲାଦଙ୍କର ବିଦ୍ୟା ମମାସ୍ତ୍ର ପରେ ଗୁରୁଗୃହମାନେ ତାଙ୍କୁ ହରଣ୍ୟକଶିପୁ ପାତକୁ ନେଇଗଲେ । ବାହର ପୁଅକୁ ଅତି ସ୍ନେହରେ ନିଜ କୋଳରେ ବସାଇ ପିତା ପଚାରିଲେ, “ତୁ କ’ଣ ପାଠ ପଢ଼ୁଛୁ ଟିକେ ମୋତେ ଶୁଣାଇଲୁ !”

ପିତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଚତୁର୍ଥଶାତ୍ର ଏକ ସୁନ୍ଦର ପଦ୍ୟ ନିଜର ମଧୁର କଣ୍ଠରେ ଗାଇଲା ଯାହାର ଅର୍ଥ ଥିଲା, “ମୁଁ ମୋର ଗୁରୁଙ୍କଠାରୁ ସବୁ ବିଦ୍ୟା ଶିଖି ପାଇଛି । ସେହି ସବୁ ବିଦ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିଦ୍ୟା ହେଉଛି ହରିଭକ୍ତି । ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଜନ୍ମ ସାର୍ଥକ ହୋଇଯାଏ ।”

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ମୁହଁରୁ ଏ କଥା ଶୁଣି ହରଣ୍ୟକଶିପୁର ମନ ହୋଧରେ ଜଳିଗଲା । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରହ୍ଲାଦକୁ ନିଜ କୋଳରୁ ଉଠାଇ ତଳେ କରୁଡ଼ି ଦେଲା ଓ ଗୁରୁଜୀ ଓ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଡାକି ଧନକ ଦେଇ ପଚାରିଲା, “ପୁଅକୁ ଏଇ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛ ?”

ଚଣ୍ଡ ଓ ମାର୍କ ଦୁହେଁ ଥରି ଥରି କହିଲେ, “ରାଜନ୍, ଏଥିରେ ଆମର କୌଣସି ଦୋଷ

ନାହିଁ । ଆପଣ କୃପାକର ଆମ ଉପରେ ରାଗନ୍ତୁ ନାହିଁ ।” ତା’ପରେ ସେମାନେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ଆରମ୍ଭରୁହିଁ ପ୍ରହ୍ଲାଦର ହରିଭକ୍ତି ଥିଲା ଓ ସେମାନେ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ସେଥିରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇ ପାରି ନଥିଲେ ।

ହରଣ୍ୟକଶିପୁ ନିଜ ପୁତ୍ରକୁ ବୁଝାଇଲା, “ଦେଖ ତୁ ଯାହାଙ୍କର ଗୁଣଗାନ କରୁଛୁ ସେହି ତୋର କାକାକୁ ବଧ କରିଛନ୍ତି । ସେ ଆମର ରାକ୍ଷସ କୁଳର ପରମ ଶତ୍ରୁ । ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ଅର୍ଥ ଆମ ବଂଶକୁ ଅପମାନ କରିବା । ଏହା ଅକ୍ଷମଶୀପୁ ଅପରାଧ ।”

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଶାନ୍ତ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ବାବା ଆପଣ ଦାନବମାନଙ୍କର ରାଜା । ମୋତେ

ଅଭିଶାପ ଦେବାରେ ଆପଣଙ୍କର ସଂକୋଚ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କର ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତା' କରନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ନିରୁପାୟ । ଲଜ୍ଜା ଯେପରି ଚନ୍ଦ୍ରକ ଦ୍ଵାରା ଟାଣି ହୋଇଯାଏ ଠିକ୍ ସେହିପରି ବସ୍ତୁକୁ ଆଡ଼କୁ ଦିନକୁଦିନ ମୁଁ ଅଧିକ ଜୋରରେ ଆକର୍ଷିତ ହେଉଛି । ଭ୍ରମର ଯେପରି ପତ୍ତକୁ ଭୁଲିପାରେ ନାହିଁ । ମୁଁ ସେହିପରି ବସ୍ତୁକୁ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ ।”

ଗ୍ରେଟ ବାଳକ ମୁଖରୁ ଏପରି କଥା ଶୁଣି ସେ ହୋଧରେ କମ୍ପି ଉଠିଲା ଓ ଗର୍ଜି ଗର୍ଜି କହିଲା, “ତେବେତ ତୋର ମୃତ୍ୟୁ ସୁନଶ୍ଚିତ ।” ଏହା କହି ତାକୁ ଏକ ଜାଗାର ମଧ୍ୟରେ ଚନ୍ଦୀ କରି ରଖିଲା । କିଛି ଖାଇବାକୁ ଦିଏ

ନାହିଁ । ଏହା ଶେଷ ହେବା ପରେ ମୃତ୍ୟୁର ଦୃଶ୍ୟରେ ବନ୍ଦ ହେଉଛି ।

କିଛିଦିନ ପରେ ରାଜାଙ୍କର ଦୁଇ ପୋତି ହରଣାକଟିରୁ ଖୁବ୍ କୁ ଜାରିକରି ମାଛ ମଧୁ କରାଦେଲା । ହରି ମରେ ତାଙ୍କୁ ଅବା ପୁର ପ୍ରଜାଦର ଶେହେରା ଦେଖି ସେ ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଅଭିଜାନ ବଳା ମଧ୍ୟସିଦ୍ଧା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରଜାଦର ଦେଇ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି । ଏକଥା ଦେଖି ସେ ଆଡ଼ର ରୁଖିଗଲା । ପ୍ରଜାଦକୁ ନେଇ ହାତର ପାଦତଳେ ପକାଇ ଦେଲା । ମାହୁନ୍ତକୁ ଆଦେଶ ଦେଲା ହାତକୁ ପ୍ରଜାଦ ଉପରେ ଢଳାଇ ନେବାକୁ । ହାତୀ କିନ୍ତୁ ପ୍ରହଲଦକୁ ଦେଖି ସିଂହକୁ ଦେଖି ଭୟ ପାଇବା ପରି ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ତା’ପରେ ଏକ ବେଧର ନାଗସାପକୁ ପ୍ରହଲଦ ଉପରେ ପକାଇ ଦିଆଲେ । ସାପ ଦଂଶନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଫଣା ତୋଳି ଧୀରେ ଧୀରେ ହଲି ହଲି ଚାଲିଗଲା ।

ତା’ପରେ ହରଣାକଟିପୁର ଆଦେଶରେ କେତେଜଣ ଲୋକ ପ୍ରହଲଦକୁ ଜାଣ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ନେଇ ସେଇଠାରୁ ତଳକୁ ପୋପାଡ଼ି ଦେଲେ, ପୁଣି ସମୁଦ୍ରରେ ଡୁକାଇ ଦେଲେ ଓ ଶେଷରେ ବସ ଖୁଆଇ ଦେଲେ । ତଥାପି ପ୍ରହଲଦକୁ ଜୀବିତ ଦେଖି ତା’ର ପିତା ପଚାରିଲେ, “ଏତେ ଉପାୟରେ ତୋର ମୃତ୍ୟୁ ହେଉନାହିଁ, ଏଥିରେ କି ରହସ୍ୟ ଅଛି?”

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦୃଶ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେଲ,
 “ଏହାରେ କୌଣସି ରହସ୍ୟ ନାହିଁ । ମାତ୍ର,
 ଅଗ୍ନି, ହାତୀ, ସମୁଦ୍ର, ସାପ, ବଣ, ଆପଣ,
 ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବସୁ ଅଛନ୍ତି । ସେ
 ସତ୍ୟ ଆପଣ ଉପଲବ୍ଧ କରି ନାହାନ୍ତି, ମୁଁ
 କହୁ କରନ୍ତି । ମୋର ମୃତ୍ୟୁ ବା ଜୀବନ
 ରହିବା ତାଙ୍କର ଲଳର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ।”

ପ୍ରହ୍ଲାଦର ଉତ୍ତରରେ ହିରଣ୍ୟକଶିପୁ
 ଆହୁରି ରାଗିଗଲା ଓ ପ୍ରହ୍ଲାଦର ହାତ ଧରି
 ଟାଣି ଟାଣି ସଭାଭବନକୁ ନେଇଗଲା । ଅନ୍ୟ
 ଏକ ହାତରେ ପ୍ରଣେତା । ଏ ଦୃଶ୍ୟ
 ଦେଖି ଲଳବତୀ ବେହୋସ ହୋଇଗଲେ ।
 ସବୁ ବସନ ସେନାପତିମାନେ କାଠିପିତ୍ତଳ ପରି
 ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି । ସଭାମଣ୍ଡପର
 ଆଗପଟକୁ ଲୌହନିର୍ମିତ ଏକ ବିଜୟସ୍ତମ୍ଭ
 ଥିଲା । ସେହି ସ୍ତମ୍ଭକୁ ଦେଖାଇ ହିରଣ୍ୟକଶିପୁ
 ପ୍ରହ୍ଲାଦକୁ ପଚାରିଲା, “ଆରେ କୁଳଦ୍ରୋହୀ,
 ଏହା ହେଉଛି ମୋର ବିଜୟସ୍ତମ୍ଭ । ମୋ

ସାନସାଇର ହତ୍ୟାକାରୀ ବସୁକୁ ବଧ କରି ମୁଁ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ନେତା । କ’ଣ ତୋ ବିଷ୍ଣୁ ଏଇ
 ସ୍ତମ୍ଭ ଭିତରେ ଅଛି?”

“ଆପଣଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଉଛି କାହିଁକି?
 ସବୁ ଦିବ୍ୟମାନ ବିଷ୍ଣୁ ଏଇ ସ୍ତମ୍ଭରେ ମଧ୍ୟ
 ଅଛନ୍ତି ।” ପ୍ରହ୍ଲାଦ କହିଲା ।

ହିରଣ୍ୟକଶିପୁ ଶୋଧରେ ଲାଲ୍ ହୋଇ
 ଉଠି ହଜାର ହଜାର ବୃକ୍ଷସଙ୍କ୍ରାମନରେ
 ନିଜ ଗଦା ଦ୍ୱାରା ସେଇ ସ୍ତମ୍ଭକୁ ଆକାତ କଲା ।
 ପ୍ରଳୟ ଧ୍ୱନି ସହିତ ଆକାଶ ଓ ପୃଥିବୀ ମିଶି
 ଉଠିଲା । ଧୂଆଁର ବାଦଲ ଗୁଣିଆଡ଼େ ବ୍ୟାପି
 ଗଲା । ସ୍ତମ୍ଭଟି ଦୁଇଖଣ୍ଡ ହୋଇ ପାଟିଗଲା ।
 ତହିଁ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ନୃସିଂହ-
 ରୂପଧାରୀ ସ୍ୱୟଂ ବିଷ୍ଣୁ । ସିଂହପରି ମୁଣ୍ଡ, ଦେହ
 ମନୁଷ୍ୟପରି । ହାତରେ ବିରାଟ ନାଶ ସବୁ ।
 ନରସିଂହ ହିରଣ୍ୟକଶିପୁକୁ ଦେଖି ଭୟଙ୍କର
 ଶବ୍ଦରେ ଗଳ୍ପନ କରି ଉଠିଲେ । ତାଙ୍କ
 ପଛରେ ବିରାଟ ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ର ଘୁରୁଥିଲା ।

ଚତୁର ଚୋର

ରୁମାନଥାର ରାଜଧାନୀରେ ଗୋଟାଏ ଓସ୍ତାଦ ଚୋର ରହୁଥିଲା । ଦିନେ ଗାଁରୁ ପ୍ରଥମ କରି ସହରକୁ ଯାଇଥିବା ଗୋଟାଏ ଚୋର ସାଙ୍ଗରେ ତା’ର ଭେଟ ହେଲା । ସହରର ଚୋର ନିଜର ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ନବାଗତର ହାବ ଭାବ ଦେଖି ସହଜରେ ଠଉରାଇ ନେଲା ଯେ ଲୋକଟା ଗାଉଁଲି ହେଲେ ବି ନିଜ କାମରେ କୌଶଲୀ ।

“ତୋର ଚତୁରତା ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବା । ଯା, ଏ ଗଛ ଉପରେ ଯେଉଁ କାଉ ବସା ଅଛି, ସେଥିରୁ କାଉକୁ ନ ଜଣାଇ ଅଣ୍ଡା ଚୋରାଇ ଆଣିଲୁ !” ସହର ଚୋର କହିଲା ।

ଗାଉଁଲି ଚୋର ଗଛ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା ଓ ସତକୁ ସତ ଏପରି ଲୋଚନରେ ଅଣ୍ଡା

ଉଠାଇ ଆଣି ନିଜ ପକେଟରେ ପୁରାଇଲା ଯେ କାଉ କିଛି ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ସେତଳେ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ଦେଖେ ତ ତା’ ପକେଟରେ ଆଉ ଅଣ୍ଡା ନାହିଁ । କେତେବେଳେ ଗଛ ଉପରକୁ ଉଠି-ଯାଇ ମଝିରେ କେଉଁଠି ଛପି ରହି ସହର ଚୋର ତା’ ପକେଟରୁ ଅଣ୍ଡାତକ ଚୋରାଇ ନେଇଛି, ସେକଥା ସେ ବୁଝିପାରି ନାହିଁ । ସହର ଚୋର ଗାଉଁଲି ଚୋର ଗଛକୁ ଉଠିବା ପରେ ଉଠିଛି ଓ ସେ ତଳକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜେ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଛି ।

ଗାଉଁଲି ଚୋର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ଦେଖି ସହର ଚୋର କହିଲା, “ଆରେ ଭାଇ, ତୁ ବେଶ୍ ପାରଙ୍ଗମ । ତୁ ସବୁ କଳାକୌଶଳ ଅନୁଦିନ ଭିତରେ ଟିକି ଯିବୁ; ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ତୋତେ ସବୁ କିନ୍ତା ଶିଖାଇ ଦେଇ ମୁଁ
ଗୌର କାମରୁ ଅବସର ନେବି ।”

ଦୁହେଁ ରାତିରେ ରାଜନୀତିର ଆଡ଼େ
ଗଲେ । ସହର ଗୌର ପାଟେରୀ ଉପରକୁ
ଯାଇ ଯେଉଁଠି ରାଜାଙ୍କର ଧନାଗାର, ତାହା
ନିରୁପଣ କରି ଗାଉଁଲ ଗୌରକୁ ଗୋଟାଏ
ଛୋଟ ଝରକା ଭିତରଦେଇ ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧି
ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଲା ।

ଗାଉଁଲ ଗୌର ଯାଇ ଗୋଟାଏ ଗରୁଡ଼
ଦୁଇ ହଜାର ସରିକ ସୁନା ମୋହର ବାହାର
କରି ଆଣି ପୁଣି ଦଉଡ଼ି ସାହାଯ୍ୟରେ ଉପରକୁ
ଉଠି ଆସିଲା । ଦୁହେଁ ଚାଲିଗଲେ ।

ପରଦିନ ରାଜା ଧନାଗାରକୁ ଆସି
ଆଲୋପ ମୁହାବକ ଗୌର ଭିତରକୁ ଚାହିଁଲେ ।
ମୋହର କମିଯାଇଥିବାର ବୁଝିପାରି ସେ
ଜଗୁଆଳକୁ ପଚାରିଲେ, “ଧନାଗାର ଭିତରକୁ
କିଏ ଆସିଥିଲା ?”

“ଛୁମ୍ମ ! କେହି ଆସି ନାହିଁ ।” ଜଗୁଆଳ
କହିଲା ।

ରାଜା ଘର ଭିତରେ ଭଲ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରି ଦେଖିଲେ, କାହିଁ କେଉଁଠି ଗାତ ଖୋଳା
ହୋଇନାହିଁ । ଗୌର ପଶିଲା କିପରି ?

ସେ ସିଧା କାଗଜରକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ
ପୁରୁଣା ବୁଡ଼ା ଗୌରକୁ ସବୁ କହି ପଚାରିଲେ,
“ଗୌର ଧନାଗାରରେ ସିନ୍ଧ ନକଲ ପଶିଲା
କିମିତି କହିଲା ?”

“ଛୁମ୍ମ ! କେଉଁଠାରେ ହେଲେ ପ୍ରବେଶ
ପଥ ରହିଛି । ଆପଣ ଘର ଭିତରେ ଧୂଆଁ
ଦେଇ ବାହାର ପଟେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖନ୍ତୁ—
ଧୂଆଁ କେଉଁ ବାଟରେ ବାହାର ଯାଉଛି ।”
ପୁରୁଣା ଗୌର କହିଲା ।

ରାଜା ତାହାହିଁ କଲେ । ଛୁତ ଓ କାନ୍ଥର
ଗୋଟାଏ ଅଦୃଶ୍ୟ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥଳୀରେ ଥିବା
ଝରକା ଦେଇ ଧୂଆଁ ବାହାର ଯାଉଥିବାର
ଦେଖି ସେ ଗୌର କେଉଁ ବାଟେ ପଶିଥିଲା
ତାହା ବୁଝି ପାରିଲେ ।

ମୋହର ଗାଁର ସଜାନ ସେ ଚୋରକୁ ମିଳି
 ଲୋଭେ ମୋହର ସମ୍ଭାଳ ନପାରି ଚୋର
 ଥାଏ ଯେ ସମସ୍ତ ଲୋଭ ସେ ଚୋର ତଳେ
 ଲୋଭା ଗାଁରେ ଅଠା ମରଇ ରଖିଦିଅନ୍ତୁ ।
 ଚୋର ଚୋର ଏମିତି ହୋଇଥିବ ଯେପରି
 ମରଇରେ ତାହା ଦେଖାଯିବ ନାହିଁ ।”

ରଜା ଯେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ । ସତକୁ
 ସତ ସୁନା ମୋହର ଲୋଭରେ ସେ ଦୁଇ
 ଚୋର ପୁଣି ସେ ଦିନ ରାତିରେ ଆସି ସେଠି
 ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଚୋର ଜଣାପଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ
 ଯେତେ ସମ୍ଭବ ମୋହର ଚୋରାଇ ନେବା
 ଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ପୂର୍ବରୁ ଭଲ ସହର ଚୋର ଉପରେ
 ରହି ଦଉଡ଼ି ବାନ୍ଧି ଗାଉଁଲ ଚୋରକୁ ତଳକୁ
 ଓହ୍ଲାଇ ଦେଲା । ସେ ଯାଇ ସିଧା ଅଠାଗର
 ଭିତରେ ପଡ଼ିଲା ଓ ନିଜ ବସନ୍ତ ବୁଝିପାରି
 ଉପରେ ଥିବା ଚୋରକୁ କହିଲା, “ଭାଇ,
 ମୁକୁଳବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜାଅନ୍ତା
 ଧରା ପଡ଼ିବାକୁ ଚାହେଁନା । ମୋତେ ଟିକିଏ
 ବିଷ ଦିଅ ।”

ସହର ଚୋର ଦଉଡ଼ି ସାହାଯ୍ୟରେ ତା’
 ହାତ ପାଆନ୍ତା ଯାଏ ଆସି କହିଲା, “ଶୁଣ,

ତୁ ମରବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୋଠି
 ଗୋଟାଏ ଶିକତ ଅଛି । ତାକୁ ଚୋରାଇ
 ଦେଲେ ଜଣେ ଠିକ୍ ମୃତ ଭଳି ଜଣାଯିବ ।
 ସେମାନେ ତୋତେ ମୃତ ଭାବି କିଛି ଦଣ୍ଡ
 ଦେବେ ନାହିଁ । ଆଗାମୀ କାଲି ମୁଁ ତୋତେ
 ନେଇଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବି ।”

ଶିକତ ଖୁଆଇଦେଇ ସହର ଚୋର
 ଚାଲିଗଲା ।

ସକାଳେ ରଜା ଆସି ଅଠା ଗର
 ଭିତରେ ଚୋର ଧରା ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖି ଖୁସି
 ହୋଇଗଲେ । କିନ୍ତୁ ପାଖକୁ ଆସି ତାଙ୍କର
 ଧାରଣା ହେଲା ଚୋର ମରଯାଇଛି ।

ରଜା ଯାଇ କାଶଗାରରେ ଥିବା ପୁରୁଣା
ଘୋରକୁ ସେକଥା କହିବାରୁ ସେ କହିଲା,
“ମହାରଜ, ତେବେ ସେ ଘୋରର ଆଉ
ଜଣେ ସହଯୋଗୀ ଅଛି ।”

“କେମିତି ଜାଣିଲ ?” ରଜା ପଚାରିଲେ ।

“ଆଠାରେ ପଡ଼ି ତ କେହି ମରଯାଏ
ନାହିଁ ! ତାକୁ ତା’ ସହଯୋଗୀ ଆସି ବନ୍ଧ
ଦେଇ ମାରିଛି । ଆପଣ ତା ଶବକୁ ନଅର
ବାହାରେ ଥୋଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ
ପ୍ରହରୀ ବସାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ସିଏ ସେ ଶବକୁ
ନେଇ ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ, ତାକୁ
ସେମାନେ ଧରିବେ ।” ପୁରୁଣା ଘୋର କହିଲା ।

ତୋ ଡହାଳି କଲେ ।

ରାତିରେ ସହର ଘୋର ବୁଡ଼ାବେଶ
ହୋଇ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଚଳାଇ
ସେଯାଏ ଆସି କୌଶଳ ଦମେ ଗାଡ଼ି
ଟିକିଏ ଓଲଟାଇଦେଲା ଓ କହିଲା, “ଆରେ
ଭାଇ, କିଏ ଅଛ, ମୋ ଗାଡ଼ି ସିଧା କରିବା
ପାଇଁ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କର । ନହେଲେ
ଗୁରୁଗୋଟି ଯାକ ମଦ ବୋତଲ ଡାଳି
ହୋଇଯିବାକୁ ବସିଲୁଣି ।”

ପ୍ରହରୀମାନେ କହିଲେ, “ଆମକୁ ଯଦି
ଗୋଟାଏ ବୋତଲ ପିଇବାକୁ ଦେବ,
ତେବେ ଆମେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ ।”

“ଜରୁର ଜରୁର !” କହି ସହର ଘୋର
ସେମାନଙ୍କୁ ମଦ ପରଶିଲା । ସେ ମଦରେ
ମିଶି ରହିଥିଲା ନଦ ଭିତର ।

ଗାଁ ଘୋର ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ସହର
ଘୋର ପଚାରିଲା, “ସିଏ କିଏ ସେ ?”

“ସିଏ ଗୋଟାଏ ଘୋର ।” ପ୍ରହରୀମାନେ
କହିଲେ ।

“ତେବେ ତ ସେ ମୋ ଘୋଡ଼ା ଘୋରର
ନେଇଯିବ ।” ସହର ଘୋର ଆତଙ୍କ
ଦେଖାଇ କହିଲା ।

ପ୍ରହରୀମାନେ ହସିଲେ ଓ କହିଲେ,
“ଆରେ ଭାଇ, ସେଇଟା ମରଯାଇଛି !”

“ସେଉଁ କଣ ହେଲା ? ତମେ ଦେଖିବ, ସେ ମୋ ଘୋଡ଼ା ଠିକ୍ ନେଇ-ଯିବ !” କହିଲା ବୁଢ଼ାବେଣୀ ସହର ଚୋର ।

ପ୍ରହରୀମାନେ ହସି ହସି ତୁଳେଇ ପଡ଼ିଲେ । ସହର ଚୋର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗାଁ ଚୋର ପାଖକୁ ଯାଇ ତା’ ପାଟିରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଶିକଡ଼ ପୁରାଇ ଦେଲା ଓ ଔଷଧ ଶୁଢ଼ାଇଦେଲା । ସେ ଚୋରା ଫେରି ପାଇଲା ।

ସହର ଚୋର ତାକୁ କହିଲା, “ତେର କରନା । ମୋ ଘୋଡ଼ା ଧରି ପଳାଇଯା ।”

ଗାଉଁଲି ଚୋର ତାହାହିଁ କଲା । ସହର ଚୋର ଯାଇ ପ୍ରହରୀମାନଙ୍କୁ ହଲାଇ ନିଦରୁ ଉଠାଇ କହିଲା, “ମୁଁ କହୁଥିଲିଟି, ସେ ଚୋର ମୋ ଘୋଡ଼ା ନେଇ ପଳାଇବ । ତମେମାନେ ମନା କଲ ବୋଲି ମୁଁ ସେଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲି ନାହିଁ । ସକାଳେ ରଜାଙ୍କ ପାଖରେ ତମମାନଙ୍କ ଭରସାରେ ନାଲିଶ କରିବି ।”

ପ୍ରହରୀମାନେ ତାକୁ ନେହେରୁ ହୋଇ

ସେପରି କରିବାକୁ ମନାକଲେ ଓ ଶହେଟି ମୋହର ଘୋଡ଼ା ବାବଦରେ ଦେଲେ ।

ତେବେ ଶବ୍ଦ କପରି ଜୀବନ ଫେରି ପାଇ ତାଜା ହୋଇ ପୁଣି ଜଣକ ଘୋଡ଼ା ଧରି ପଳାଇଗଲା, ସେ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସେମାନେ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ରଜାଙ୍କୁ ନ କହି ବି ଉପାୟ ନ ଥିଲା । ରଜାଙ୍କୁ ସବୁ କହିଲେ ।

ପରଦିନ ସବୁ ଶୁଣି ରଜା ପୁରୁଣା ଚୋରକୁ କହନ୍ତେ ସେ କହିଲା, “ମହାରାଜ, ଏ ଦୁଇ ଚୋର ଶୁଷଣ ଧୂର୍ତ୍ତ । ଏମାନଙ୍କୁ ଧରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଆପଣ ପ୍ରଚୁର ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଆତ୍ମ-ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ କହନ୍ତୁ, କିଛି ଦଣ୍ଡ ଦେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ରଜା ତାହାହିଁ କଲେ । ଚୋର ଦୁଇ-ଜଣ ଧରାଦେଲେ ଓ ପୁରସ୍କାର ଟଙ୍କାରେ ବ୍ୟବସାୟ କରି ଚଳିଲେ ।

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କୃତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯୮୩ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

M. Natarajan

A. Syed

- ★ ଉଭୟ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଧାଡ଼ିରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବ
- ★ ଜୁଲାଇ ୧୦ ପୂର୍ବ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପଢ଼ିବା ଦରକାର ।
- ★ ସ୍ୱାଧୀନ ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
- ★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେରକର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ (ସେଥିରେ ଅନ୍ୟ କଥା ରହିବା ଅନୁଚିତ) ଜନ୍ମମାର୍ଗ ସହ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ଚନ୍ଦାମାମା ବଲ୍ଲଭାସ, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ଦେଖନ୍ତୁ ପୁର କି ଓଲଟା, ମାଛ ମାରିନେଇ ପିଲଟା !

ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର : ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ହେଲ ଜଳକା, କି ଅଛୁ ମୋଇଟି ବଳକା !!

ପୁରସ୍କାର ବିଜୟିନୀ : ଶ୍ରୀମତୀ ଅନୁରାଧା ଦାସ, କଟ୍ଟାବଣିଆ, ଛତ୍ତୀସଗଡ଼ ।

ବିଜୟିନୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

Printed by B. V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., and Published by B. VISWANATHA REDDI for CHANDAMAMA CHILDREN'S TRUST FUND (Prop. of Chandamama Publications) 188, Arcot Road, Madras-600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

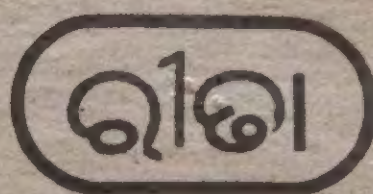
The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adopting them in any manner will be dealt with according to law.

ଆପଣଙ୍କ କେଶ
ଆବଶ୍ୟକ କରେ

ରୀତାର ଯତ୍ନ

ଶ୍ରୀତା ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ବେଶ
ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ଅତ୍ୟଧିକ ମାନ୍ୟତା
ନିର୍ଦ୍ଦାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ମନମତାଣୀ
ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ । ଏହା ବଳାସମ୍ପନ୍ନ
ପ୍ରାକୃତିକ ବେଶ ବଢ଼ାଇବା ଓ
ମସ୍ତିସ୍କ ଅଗ୍ରା ବରଦାନ କରୁଛି ।
ଶ୍ରୀତା ସୁରୁଷ ଓ ମୃଦୁଳା ଉଦୟନ
ପାଇଁ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରସାଧନ
ଦ୍ରବ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀତା ମନୋହର ବେଶ ବଢ଼ାଏ
ଅତି ଏକ ତୋତଳ କଣିକା
ସବୁଠାରେ କଣିକାକୁ ମିଳୁଛି

ଭେଟୋ କୋଃ, ବମ୍ବେ # କଲିକତା # ମାଦ୍ରାସ

ପ୍ରବେଶିକା ଯଦା ବିଦ୍ୟା

ଜହ୍ନମାମୁଁ କ୍ୟାମେଲ

ରଙ୍ଗ ପ୍ରତିଯୋଗିତା

ପୁରସ୍କାର ବବଦୁ

କ୍ୟାମେଲ

ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୫/-

୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୦/-

୧୦ ତୃତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫/-

୧୦ ସାଙ୍ଗିତିକେଟ

କଳା କଥାକହାଣୀ ଗାମାସା ପାଖ ଦେଇ ବାହାରିବ ।

ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ୧୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୟସର ପିଲାମାନେ ଭାଗନେଇ ପାରିବେ । କ୍ୟାମେଲ ରଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଟିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରଙ୍ଗ କରନ୍ତୁ ଓ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣାକୁ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ—ପୋ. ବକ୍ସ ନଂ. ୯୯୨୮, କୋଲକାତା, ବଙ୍ଗୋପରାଜ୍ୟ ୪୦୦ ୦୦୫ ।

ବିଭିନ୍ନକମଳାଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ରୂପାନ୍ତ ଓ ବାଧ୍ୟତାମୁଳକ ହେବ । ଏ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ବିଚାରକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଅନୁଗ୍ରହ କରି କୁପନକୁ କେବଳ ଇଂରାଜୀରେ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ ।

Name: Age:

Address: *Anil Kumar*

ପୂର୍ବରୁ ପଠାନ୍ତୁ: 30-7-1983

CONTEST NO 31

Results of Chandamama—Camlin Colouring Contest No. 29 (Oriya)

1st Prize: Miss Alka Panda, Bhubaneswar-751 001. 2nd Prize: Master Surjanarayan Kar, Bhubaneswar-751 004. Sucharita Mohapatra, Bhubaneswar. Master Kamal Mishra, Puri-1. 3rd Prize: Sruti Palit, Cuttack-12. Sri Dipak Kumar Mishra, Rourkela-12. Prem Raj Lenka, Kusapange. Ajaya Kumar Panda, Sabaranga. Amendra Patnaik, Balasore. Raj Sopal Agihari, Rourkela-6. Bireja Mohan Chandak, Kendrapara-754 211. Sri P. K. Bhattacharjee, Ahopada. Robin Vishoye, Bhubaneswar. Sri Sisir Kumar Barik, Odagaon.